

د بدخشان ولس په زیان او مصیبت کې شریک یو!

تحریک

نهم کال خلورمه مکنه، پرلپسې ۸۰ مکنه، غوايي ۱۳۹۳ ل جمادي الثانيه ۱۴۳۵ ق، اپريل ۲۰۱۴ م

کرکړه حقيقت او د پېښو وچولنه

طالب دولسي مقاومت نوم دی

هندي ټاکنې! راتلونکي هدر اعظم او د مسلمانانو برخه لیک!

د حماس او الفتح تر منځ د سولې دنوي توافق په اړه اندېښنې او هیلې

امريکا له افغانستان څخه له وتوورسته چيرته غي؟

امريکا په مصر کې څه غواړي؟
ناکامي نظام سرمايه داري و کمونيستي

نهم کال څلورمه ګڼه - پرلپسې ۸۰ ګڼه - غوايي ۱۳۹۳ ل، جمادي الثانيه ۱۴۳۵ ق - فروري ۲۰۱۴ م

سرليک

امتياز :

دامتياز خاوند : دافغانستان اسلامي امارت

د فرهنگي چارو کميسيون

مسؤل مدير : عبيد تنوير

ليکوال پلاوي : ډاکټر صابر ، حميد ،

جميل مېرني او افضل

محمد تراب

ګډون :

افغانستان : ۱۸۰ افغاني

پاکستان : ۲۴۰ کلداري

امريکا : ۶۰ ډالره

اروپا : ۶۰ يورو

پوه ګڼه : ۱۵ افغاني

۲۵ کلداري

يادونه

حتمي نه ده چې په څرک کې خپرې شوې مقالې
دادارې د پاليسي ترجماني وکړي هره ليکنه د ليکوال
خپل نظر دی.

پټي :

تخنيکي چارې : عابد مجاهد

کابل : د څرک دفتر

srak_111@yahoo.com

مخ	عنوان	ګڼه
۱	سرليکنه	۱
۲	داشغالګرو ترچتر لاندي ټاکنې نه مشروعييت لري....	۲
۳	امريکا له افغانستان څخه له و توروسته چير ته ځي .	۳
۴	د ثور داوومي او اتمي تاريخي پس منظر	۴
۵	امريکا نسل اينده مارا بسوي تباهي ميکشان	۵
۱۰	هندي ټاکنې راتلونکي صدر اعظم او د مسلمانانو	۶
۱۲	په بدخشان او پنجشير کې حقپالونکي معرکې	۷
۱۵	د شهيد مولوي نور قاسم حيدري ياد	۸
۱۷	ناکامي نظام سرمايه داري و کمونيستي	۹
۱۸	اهل سنت والجماعت يا ناجيه فرقه	۱۰
۲۰	د حماس او الفتح تر منځ د سولې دنوي توافق په اړه	۱۱
۲۴	د پکتیکا په ولايت کې د علم رڼا او د عرفان وړانګې	۱۲
۲۸	تربيت ايماني کو دکان .... چرا	۱۳
۳۲	په افغان ناروغانو د هندوستان دروغتونونو د سودا	۱۴
۳۴	داسې قيصه چې ژړا او د ايمان تازګي پکې نغښتي	۱۵
۳۵	گلکڅونه	۱۶
۳۶	د بنديانو د کميسيون له مسؤل سره مرکه	۱۷
۳۸	د زلزلو حقيقت او د پښېدو وجوهات يې	۱۸
۴۴	امار کشور اسلام	۱۹
۵۳	د کندهار زندان د ماتېدو په وياړ	۲۰
۵۵	امريکا په مصر کې څه غواړي ؟	۲۱
۵۹	طالب دولسي مقاومت نوم دي	۲۲
۶۱	په افغانستان کې د عيسايت زمينه	۲۳
۶۳	د شهيد قاري فيض محمد سجاد ژوند ته کتنه	۲۴
۶۵	برماکې د بشريت ضد ستر دولتي اقدام او دنړۍ	۲۵

د بدخشان ولس په زبان اومصیبت کې شریک یو !

د افغانستان د مسلمان او کړیدلي ولس درې نیمې لسیزې کړ اوونه ، تراژیدی ، فقر غربت او ډول ډول ناوړینونه چې تپل شوو جگړو افغانانو ته په میراث پري ایښي اولاهم دغه مظلوم ولس د هغو په لمبو او تاوونو کې سوځي او نړیوال اسلام د بښنه قوتونه له یوې نه بلې ورځې ته دغه اور او تاو زیاتول غواړي ؛ ورسره په خواکې طبعي افتونو او انساني فاجعو هم له افغانانو مخ ندی اړولی او وخت په وخت یې د لویو زیانونو او مصیبتونو په خونړیو څپو کې راییساروي .

د ثور میاشتي په ۱۲ نیټه د بدخشان ولایت دارگون په ولسوالۍ کې د غره اوځمکي د ښویدو له امله چې لوی کلي یې ډوب او په زړه او انسانان یې تري تم کړل ، هغه المناکه او ستره انساني فاجعه ده چې افغانان یې سخت ودر ډول او د تیرو درې نیمو لسیزو د غمونو او ویرو نوبو او ربې نور هم ودر وند کړ !

د راپورونو له مخې د ځمکي او غره د ښویدو په پیښه کې ۳۰۰ سوه کورونه ډوب او غرق شوي ، له ۲۵۰۰ سوو تنو زیات خلک پکې تري تم اوله منځه تللي او هم په زرگونو کورنۍ چې نوموړي سیمي ته نیږدې وي د ښتو او غرونو ته له ویرې تښتیدلي او د شنه اسمان لاندې شپې ورځې سبا کوي .

تر ټولو د ځور او تاسف ځای خو دادی چې د کابل بې کفایتۍ او بې رحمۍ اداري او محلي چارواکو د دې پر ځای چې د حادثې په روميو ساعتونو کې هلته ځان ورورسوي ، مړي او ټپیان د پېښې له ځایه راوباسي او یا متاثرینو ته اولیه کمکونه او عاجلي مرستې ورسوي ، د محلي خلکو د ویناوو مطابق دوی ۲۴ ساعته هیڅ دولتي مرسته او دخالت ونه لید ، بلکې تنها د شاوخوا سیمو عامو وگړو له خپلو کولنګونو ، چاریو او دودیزو وسایلو سره د مرستې او خواخوږۍ په نیت هلته راوړسیدل ، چې هغوی هم د ځمکي او غره د دوهم ځلي حرکت له امله د پېښې په ځای کې راگیر او زیاتره یې تر انبارونو خاورو او ډبرو لاندې شول .

د کابل نا ترسه چارواکو خویوه بله ناروا داهم کړې چې د پېښې دقیق ارقام او د زیان کچه یې تر ۲۴ ساعته میدیاته نه په ډاګه کوله ترڅو په نړیواله سطحه د اورگون له انساني فاجعې سره همدردی وشي او عملي مرستې راوړسېږي ، دغه ډول د کریم خلیلي په مشرۍ چې کوم دولتي پلاوی سیمي ته ولاړ ، هغوی هم پرته له څو کارټنو چاکلیټونو او بیسکویټو نور هیڅ هم زیان من شوو خلکو ته ورنکړل ، بلکې ټوله حواله او بروسه په خارجي مرستووه چې کیدای شي دنیاوالو ضمیر راوبښ شي او یوڅه مرستې راواستوي .

خو افغانان پوهیږي چې د دغور سمي شرمېنانو اولیوانو په وجود او شتون کې به د بدخشان لري پر تي اومصیبت څپلي نقطې ته څه ډول کمک او په کومه اندازه مرسته له ډاډه مارانو را تیره او ورسېږي ؟

مونږ په داسې حال کې چې دارگون د غره ښویدلو پیښه یوه لویه انساني فاجعه او المناکه حادثه بولو ، له قربانیانو او ورسته پاته کورنیو او دوستانو سره دغه ستر غم او درد د شریک اوځان ورسره یو برابر شمیرو ، الله تعالی دې د پېښې په قربانیانو خپل بې شماره رحمتونه نازل کړي ، متاثرینو او ټپیانو ته دې لوی رب جل جلاله کامل عافیت او په دنیا او اخرت کې ښه عوضونه نصیب وړ گرځوي . امین

داشغالګرو ترچتر لاندې ټاکنې

نه مشروعیت لري او نه بقا !

عبید تلویز

د حیرانتیا وړ خبره خداده چې د انتخاباتو دورې په سهار (۹) بجو چې لاهم په رشوت اخستل شوي خلک په دې فکر کې وو چې خپله رایه وکاروي کنه او درایو مراکز ته ولاړ شي او کنه، خو د انتخاباتو د کمیسیون مشر په هماغه پرومپتو شپږو کې پرته له کوم تحقیق او سنجش اعلان وکړ چې ۷ میلیونو افغانانو په شفافو! ټاکنو کې برخه واخیسته، خو چې کله درایو د شمیرلو موضوع راغله نو په لسو ورځو کې یې ایله د لس فیصده رایو او نتایج اعلان هم ونشو کړای، یعنې د انتخاباتو په ورځ یې دومره پرمختللی تخنیک او ماشین په لاس کې وو چې دیوه ساعت په اوږدو کې ۷ میلیونه رایه اچوونکي یو یو وشمیرل، خود نتایج یو په شمیرلو کې بیا میاشتي واړولي ..

د حمل د ۱۲ نېټې د پردې پالو انتخاباتو د عدم مشروعیت یو بل بنسټ د لیل داوه چې په دغه ورځ په افغانستان کې چلیدونکو رسنیو او مطبوعاتو سرچینو دیوه پلان شوي او ترتیب شوي حرکت له مخې په یوه غږ او یوه نظر د ټاکنو بریالیتوب ته ځانونه وقف او چمتو کړي وو او ټولو د اکوشت کاوه چې له نصب شوو مکارو لوډ سپیکرونو، حنجر او سکریټوڅخه یې صرف مثبت ټکي او انعکاسات راووتلي، تاسې باور وکړی چې په دغه ورځ له یوې راډیو، تلویزون او سیاسي مبصر څخه هم داسې څه خپاره او راونه وتل چې د انتخاباتو په کمیو او نقصاناتو څه بنیادي تبصره ولري او د مجاهدینو د بریدونو په باب خلکو ته حقایق وړاندې کړي؟

د حمل ۱۶ نېټې ټاکنې پرته لدې چې د تقلب او جعل بې شمیره شواهد او مدارک وپاتې کومه اشاره وکړو، د بطلان لپاره یې همدغه یوڅو ټکي او دلائل هم کافي او شافي دي چې ووايو، داشغالګرو ترچتر او د نړۍ په سطحه دیوه فاسد رژیم تر مستقیمې څارنې اولاسوهني لاندې ټاکنې په هیڅ دلیل مشروعیت او بقا نلري او نه هم افغانان ددې هیله لري چې دغه ډول مزدوري ټاکنې به د مزدور د څیرو په رول کې د دوی کوم درد او اړوندوبه یې ډک کړای شي !!

که څه هم د انتخاباتو په ورځ خارجي قواوو او داخلي عسکرو چې له پولیسو او اربکیوسره یې شمیرنېږدي پنځو لکونو ته رسیده کلک او هر ډول امنیتي تدابیر نیولي وو چې ګواکې ۱۲ میلیونه افغانان به پرته له کومې ویرې او تشویش نه په ټاکنو کې برخه اخلي؛ خو مجاهدینو سره له دغو ټولو احضاراتو او امنیتي تدابیرو بیا هم وکولای شول چې د ټول هیواد په سطحه په انتخاباتي مراکزو شاوخوا یونیم زر کارنده بریدونه ترسره کړي او د مجاهدینو د همدغه پوځي حساسیت او کلک موقف نتیجه وه چې د شرمیدلو ټاکنو په صندوقونو کې ۳۵۵ میلیوني هیواد له جملې نه صرف ۲ میلیونو خلکو خپله رایه وکاروله او پاتې رایې ټول د تقلب او جعل په مټ په صندوقونو کې وکارول شوي او هر کاندید د خپل زور او بدماشۍ په تناسب صندوقه ډک او مرکز ته یې ولیږل، چې د دغه ستر فریب او دودو کې شواهد دومره څرګند او علني دي چې د هر افغان موبایل او کمپیوټر وګوري نو یو ډله خلک به په ډیرې سپین سترګې سپینې پانې ټا په کوي او په صندوقونو کې یې اچوي.

خوکوم شی چې دکاندیدانو په خبرو کې ډیر واضح اود کمپاین چلولو مهم هدف یې هماغه نشرول وو او د ټولو کاندیدانو اتفاقي ټکي وو، هغه له امریکا سره د امنیتي تړون ژر او عاجل لاسلیکول ول و .

یعنې د دغو ۱۲ کاندیدانو له جملې څخه د یوه په خبر او موقف کې هم د اتوري راغلل چې د تړون په فلانی ماده دوی دغه اعتراض او نیوکه لري او تر میمول یې غواړي ، بلکې د ټولو په خولو کې همداتوري لیکل شوي وو چې العیاذ بالله د افغانانو نجات اوسو کالي په دې کې ده چې له امریکا سره هرڅومره ژر چې کیدلای شي تړون امضا کړل شي !!

که څه هم خدنی ټاکني له ټول فساد او درغلیزې بڼې سره وشوي ، خو بیا هم با داران او گوډاکیان سره پرې جوړ راغلل او بیا یې وپتیلله چې ټاکني به دوهم پړاو ته ځي او دا وار به دوه معلومه الحاله تالیشتي ډاکټر عبدالله واشرف غني یوډبل په وړاندې درېږي .

خو خبره لکه لمر غوندې روښانه ده ، چې که څلور ځله هم ټاکني نور وپړ او ونو ته ولاړي شي ، هیڅ نتیجه او پایله نلري تر هغو پوري چې په کابل د امریکا سفارت نتایج تاید نکړي او دخپلې مرضی مطابق کس د کابل ارگ ته معرفي نکړي ، ځکه همدغسي کار د ۲۰۰۹ کال په ولسمشریزو ټاکنو کې هم وشو چې د بندو صندوقونو او درایی دشمیر لوله لاري د کابل ولسمشر منتخب نشو ، بلکې د امریکا په سفارت کې دغه موضوع د بندو دروازو تر ساحل او ورستی پایلي او حل رامنځ ته شو .

که دغو تالیختو مبصرینو او نطقانو چې د حمل ۱۶ د نیتي ټاکني یې له هره اړخه مثبتې اوشغافي ارزولي خپل ضمیر او وجدان په ډالرو نه وي پلورلی ، نو بیا په کوم منطق او استدلال هغه ټاکني چې داشغال په غوبل کې ترسره شوي او د افغانستان د تباهی او بدبختیو د دوام مهم لوبغاړي او او د امریکا د هټولو نو نغاړه چیان ورته کاندید شوي وو دهغو په شتون اورول کې دي ټاکني ازادي او د افغانانو دخوښي انتخاب وبلل شي او یادي ۲ میلیون خلک د ۳۳ میلیونو خلکو درایو استاخیټوب وکړای شي !!

په دې خبره کې شک نشته چې د افغانستان قاطع اکثریت دانتخاباتو په ورځ له خپلو کورونو راونه وتل ، بلکې تنها هغو خلکو په انتخاباتو کې یو اندازه گډون وکړ چې یا په ښارونو کې اوسیدل ، یا له مخکې څخه زر خرید شوی وو او یا هم دولتي مامورین او د اردو او پولیسو په لیکو کې شامل پرسونل وو ، په لری پرتو سیمو ، دولا یتونو په ولسوالیو کې په سلو کې ۲ فیصده خلکو هم برخه نه لرله ، همدغه علت وو چې دانتخاباتي کمیسیون په وینا ۱۰۰۰ هغه مرکزونه چې دانتخاباتو په ورځ باید پرانیستل شوي وای همداسې بند او مسدود پاتي شول ، خلاصه دا چې په دغو زرو مرکزونو کې اصلا ټاکني ونشوي !!!

له بلې خوا د کاندیدانو شعارونو ته چې د کمپاین په ورځو کې له خولي بادول وکتل شي هرڅوک پرې پوهیدل چې ټولو صرف دروغ صادرول او هوا یې کچ او میچ کوله ، چا به ویل چې که دی کامیاب شي ، نو فلانی ولایت به شیش محل

جوړ کړي ، فلاني قوم ته به دومره ونډه اوڅوکی ورکړي او یا به په فلانی سیمي کې دومره صنعتي فابریکي جوړي کړي ، خو چې ددوی سابقه او تیري لوټماری به په ذهن کې راوړل شوه نو خبره به سړي ته برعکس رامنځ ته شوه چې که دغه کاندید په ریښتیا هم واک ته ورسېږي ، نو رومي کار به یې د فلانی ولایت چور کول اوڅه چې له نورو غلواو داړه مارانو پاتي دي هغه په بډه وهل وي ، د قوم د خدمت په ځای به له هغو اسکلیټ او پوستکي راباسي !!

امريکاله افغانستان څخه له وتو وروسته چيرته ځي ؟

عبيرت

دواشنگتن ټايم ورځپاڼه په خپلې يوې ورستی مقالې کې د)
خدای په امان افغانستان ، سلام افريقا) تر عنوان لاندې ليکلي :

په داسې حال کې چې له افغانستان څخه دامريکايي قواوو
دخروج ټاکل شوی مهلت رارسيدونکی دی ، برېښي چې امريکايانو
دخپلو قواوو داستقرار او تمرکز لپاره دافغانستان په ځای
افريقا تر هدف لاندې نيولي .

دامريکايي پوځ يوه قومندان نوموړي ورځپاڼې ته ويلي : مونږ
نور افغانستان دخپلو قواوو دفعاليت او په جگړه کې دښکېلتيا مناسبه
ساحه نه وينو ، او پرېکړه مو کړې چې د۲۰۱۴ کال ترپايه امريکايي
عسکر دافريقا بر اعظم ته نقل کړو .

دامريکا د۴۴۹ هوايي کنډک مشر سرهنگ کلي پسمور ، چې
دافريقا دجيوپټي هيواد دلمونير په هوايي ډگر کې يې له «استارز اند
استرايپس» مجلې سره چې امريکايي پوځ يې تمويلوي ويلي : مونږ به
په تدريجي ډول له افغانستان څخه خپل پوځي اولوژستيکي تدارکات
او وسايل دشرقي افريقا دجيوپټي هيواد ته رانقل اوځای پر ځای کړو .

پسمور زياته کړې ، تراوسه زمونږ عسکر جيوپټي ته ندی راغلي ،
خو دتجهيزاتو دانتقال لړۍ مو پيل شوې . دغه امريکايي قومندان وايي ،
په افغانستان کې جنگيدلي امريکايي پوځيان که څه هم په ذهني

لحاظ دبلي پوځي دندې پوره وړتيا نلري ، بلکې ايجاب ددې خبرې
کوي چې هغوی مناسبه درملنه وويني ، خوياب به هم هغوی رومبی
افريقا ته راوړل کيږي او بيا کيدای شي دنورو پوځيانو په راتگ سره
دوی خپل هيواد ته بوتلل شي .

پسمور ددې پوښتنې له جواب څخه ډډه وکړه چې ايا امريکايي
قواوې به دجيوپټي په هيواد کې پوځي او استخباراتي عمليات هم
ترسره کوي ، خو دومره يې وويل چې نوموړی هيواد دوی ته حياتي
ارزښت لري او کيدای شي مونږ په جيوپټي کې څو پوځي اډې
اودقومندي مراکز ولرو .

دغه امريکايي قومندان له افغانستان څخه دعسکرو دوتلو په اړه
وويل : که څه هم په نوموړي هيواد کې جگړه پای ته نه ده رسيدلې
اوطالبان هلته ديوه مهم تهديد په شکل شتون لري ، ولې مونږ په
افغانستان کې نيږدې څلور لکه اردو وروزله اوس هغوی ته لازمه ده چې
دامريکايي عسکرو په ځای هلته جگړه پرمخ بوځي .

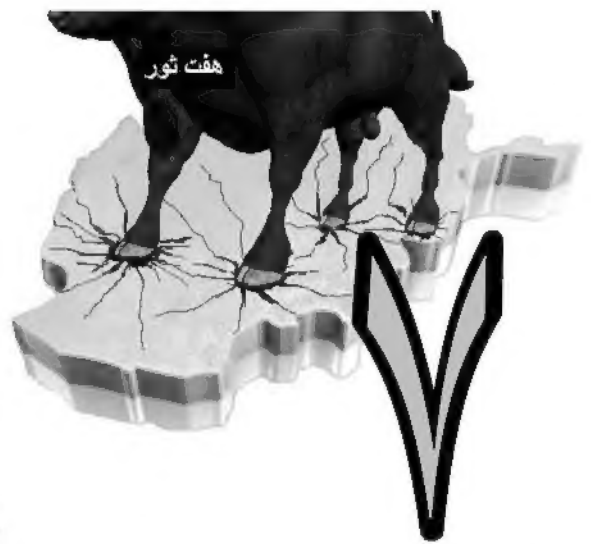
دامريکايي قومندان له پورته څرگندونو ښکاري چې امريکا په
افغانستان له خپل هر ډول پرمختگ څخه مايوسه او دې نتيجې ته
رسيدلې چې په افغانستان کې امريکايي شتون دهغو تاوان دی ، ځکه
۱۳ کاله امريکايانو هلته هر ډول جنګي ستراتيژياني پلي کړي ، خو له
زيان اور سوايي پرته يې کوم بل انجام نه درلود .

امريکايانو دافغانستان داشغال په مهال صرف افغانانو ته اداري
فساد ، اخلاقي انحراف او بې ثباتي راوړه او دافغانستان سرشاره قيمتي
زيرمي او شتمنۍ يې په مرموز ډول چور او چپاول وکړ ځولي ، اوس دغه
اسلام دشمنه طاغوت غواړي چې ځان دافريقالويي ځمکې ته ور سوي او
دافريقادبې چاره ولس په سرپټو اومالامالو شتمنيو او بيساريو کانونو
باندې خيټه واچوي .

ديادوني ورده چې امريکايان له افغانستان ورسته کوم هيواد
تر هدف لاندې نيولی ، هغه جيوپټي دی ، جيوپټي ، دافريقا په شاخ کې
پروت يومسلمان نشينه هيواد دی چې ۴۰۰ ۰۰۰ وګړي او ۲۳ ۰۰۰
کيلومتر مربع مساحت لري ، همدا ډول ، دملګرو ملتونو په غړيتوب
سربيره دافريقاوعربي اتحاديې عضويت هم لري ، رسمي ژبې يې عربي
اوفرانسوي دي .

د شور د ۷ مې او ۸ مې

تاريخي پس منظر

قاري حبيب:

بستر بلل كېده، دغه راز دهندي بحر تودې اوبه چې له لارې يې شورويانو كولاى شواى په برياليتوب سره دمنځني ختيځ د لاندې كولو او اروپايي استعمارگرو سره دمقابلې لپاره استفاده وكړي، خو په جنوب كې د شورويانو ددې سترو اهدافو په مخكې افغانستان پروت وو، د عملي كمونيزم بنيان گذار ولايمير لينين په ۱۹۱۹ ميلادي كال كې ويلي وو: افغانستان دمنځنۍ اسيا كيلي ده چې له پامه نه شي غورځول كيداى او دا هيواد به د هند پخوا زموږ د پرمختگ لپاره د سويلز كانال غونډې مهم رول لوبوي.

له همدې ځايه ويلي شو چې په افغانستان د كمونيزم يرغل د ۱۳۵۷ د ثور له اوومې نه دى پيل شوى بلكې له دې نېټې تقريبا شپږ لسيزې وړاندې له هغه مهاله پيل شوى چې په روسيه كې كمونيستانو اواك ټينگ كړ او نيت يې درلود د هند او ارام سمندر په خوا د سوق الجيش په مهال له دې خاورې استفاده وكړي.

له هماغه مهاله د شوروي اتحاد كمونيستي مشران پر لپسې په دې هڅه كې وو چې دمنځنۍ اسيا او ختيځې اروپا د هيوادونو غونډې افغانستان هم د كمونيزم په رنگ ورنكوي، د همدې لپاره يې له افغانستان سره د گاونډيتوب له سياسي، تجاري، او فرهنگي اړيكو څخه استفاده پيل كړه، د افغانستان مجبوريتونو او د افغان چارواكو غفلت د كمونيستي نهال د غرس او بيخ نيولو لپاره زمينه برابره كړه، بل اړخ ته د افغانستان په شاهي خاندان كې داخلي تنافس دې ته زمينه

لويې پېښې او حادثات ناڅاپي يا تصادفي نه رامنځته كېږي، بلكې له وړاندې منطقي علل او مقدمات لري، د ثور ۷ او ۸ زموږ د هيواد په تاريخ كې دوه مهمې پېښې دي، نن سبا په دې پېښو گرم بحثونه روان دي، څرنگوالى او عواقب يې څېړل كېږي مگر ډير لږ خلك ددې پېښو تاريخي عواملو او مقدماتو ته سر ورسكاره كوي، چې بالاخره دا پېښې څرنگه، چا او ولې رامنځته كړه، علتونه يې كوم او عوامل يې چيرته وو.

په دې بحث كې د افغانستان د يوه وگړي په حيث غواړم د ثور داوومې او اتمې په تاريخي پس منظر مختصره رڼا واچوم ترڅو ددې پېښو په اړه نسبتا مناسب قضاوت، استنتاج او پند اخيستلو ته لاره هواره شي.

د ۱۹۱۷ م كال په اكتوبر كې روسي بلشويكانو د لينن په مشرۍ انقلاب وكړ او د شوروي اتحاد په نامه يې د كمونيزم په مفكوره بڼه يو ستر كمونيستي حكومت رامنځته كړ، كمونيستي شوروي اتحاد چې د روسيې د پخوانۍ تزاري امپراطورۍ ټول مستعمرات په ميراث وړپاته وو په اسيا او اروپا كې يې د يو خونړي زبر ځواك په توگه تبارز وكړ، كمونيستانو نه يوازې د كمونيستي مفكورې د ترويج نړيوال كمپاين پيل كړ بلكې له فكري اشغال سره يوځاى يې د عملي سياسي اشغال عمليه هم تعقيبوله، افغانستان د شوروي اتحاد په جنوبي گاونډ كې پروت يو اسلامي هيواد وو د افغانستان په جنوب كې د شورويانو دوه ستر اهداف پراته وو، د هند بر اعظمگى چې د كمونيزم لپاره د چين غونډې يو مناسب

برابره کړه ، چې افغان کمونیستان دیوه مخکښ سیاسي گوند په حیث تبارز وکړي .

دافغانستان پاچا ظاهر شاه له لومړۍ ورځې هسې په نوم پاچا وو چې دصلاحيتونو له اړخه ځواکمن خلک یې تر و نه هاشم خان او شاه محمود وو ، په ۱۹۵۳ م کال کې د شاه محمود له استعفاء وروسته د ظاهر شاه د تره زوی او تر ده کشر داود خان صدراعظم شو ، ظاهر شاه که له دې وړاندې دخپلو تر و نه د صدراعظمۍ بې حده صلاحیتونه زغملای شوای نو ښايي علت به یې دهغوی مشر توب وو ، مگر اوس چې تر ده کشر داود خان د ده د تر و نه په صلاحیت کار پیل کړ دظاهر شاه لپاره دزغم وړ نه وو ، ظاهر شاه نور دانه شوای زغملای چې اوس دې هم دی یوازې په نوم پاچا وي او واک دې صدراعظم وچلوي په همدې خاطر یې اراده وکړه چې داود خان له پښو وغورځوي .

ظاهر شاه په ډیر مهارت تر دې عنوان لاندې چې اوس دمطلقه شاهۍ دوران تیر شوی دی ، هر ځای انقلابونه روان دي ، ددې لپاره چې دانتقلاب مخه مونیولي او تر یوه حده مو مشروطیت تمثیل کړی وي ، باید چې دولسي رایو په اساس ټاکلی پارلمان جوړ کړو ، پارلمان به صدراعظم انتخاب کړي او ټول اجرایوي واکونه به ولري ، په دې عنوان یې داود تطمیع کړ چې دانتخاب له لارې صدراعظمي او اجرایوي حاکمیت تر لاسه کړي ، خو له بلې خوا یې په همدې تړاو په جوړ شوي اساسي قانون کې ولیکل چې د شاهي کورنۍ کوم څوک وکیل ، وزیر یا صدراعظم نه شي کیدلای ، په دې توگه ظاهر شاه داود خان له مخې لرې کړ او دنوي اساسي قانون په رڼا کې یې احزابو او پارلماني انتخاباتو ته مخه ورکړه .

په همدې مهال کمونیستي افکار په زیرزمیني ډول خورا پراخ شوي وو ، نوڅکه خو کله چې احزابو ته اجازه ورکړل شوه تر ټولو لومړی گوند چې تبارزي وکړ د کمونیستانو د خلق دیموکراتیک گوند وو چې له وړاندې یې هسته جوړه شوې وه .

په همدې مهال په نړیواله سطحه کمونیزم ، غربي لیبرالیزم او اسلام د درې گونو نظریو په توگه سره د مقابلې په حال کې وو ، څرنگه چې هر عمل عکس العمل لري دنړیوال ستر تقابل په تناظر کې په

افغانستان کې هم د کمونیستي افکارو په خلاف اسلامي افکارو ته متعهد گوندونه رامنځته شول ، مگر څرنگه چې شاهي خاندان داسلامي فکر په نسبت نویو مبتدلو افکارو ته ډیر میلان درلود همدا لامل وو ، چې له اسلامي مبارزینو څخه په ویره کې وو او پرلپسې یې کوبښن کاوه چې اسلامي سیاسي فعالین سرکوب کړي .

له بله اړخه داود خان چې ظاهر شاه له صدراعظمۍ غورځولی وو دایې مناسب فرصت باله چې ظاهر شاه له شاهۍ وغورځوي ، نوموړي ددې هدف لپاره هڅه پیل کړه ترڅو له کمونیستانو استفاده وکړي ، نوموړي د کمونیستانو د قوت او چاغوالي لپاره ستر کار وکړ ، تردې چې په ۱۳۵۲ هـ ش کال کې یې په حکومتي دستگاه او پوځ کې د موجودو کمونیستانو په مټ په ظاهر شاه کودتا وکړه او ظاهر شاه یې خلع قدرت کړ .

داهغه وخت وو چې افغان کمونیستان دبل هر وخت په نسبت په مستۍ کې وو او ځان یې هدف ته نږدې باله ، خو داود خان چې د کمونیستانو له قدرت سره جوړ نه وو یوازې یې دوسیلي په حیث ترې استفاده کوله په وروستیو کې یې کوبښن پیل کړ چې کمونیستان له مخې لري کړي ، خو داهغه مهال وو چې دشورویانو دملاتړ او داود خان دریمینه سازی له امله اوبه ترورخ تیرې شوې وې نوڅکه ددې په ځای چې داود خان خپله پروژې په سمه توگه پای ته ورسوي ، کمونیستانو گول وواهه او داود خان چې کمونیستان یې وسیله بلل خپله دوسیلي په حیث له استعمال وروسته د ثور په اوومه د کمونیستانو لخوا په ارگ کې له ټولې کورنۍ سره یوځای ووژل شو .

پرچمي دغه راز ژبني او سمتي تعصبات له وخته معلوم وو، نوڅكه يې هڅه كوله هر هغه تن له واكه وغورځوي چې خطري يې ترې محسوساوه.

د نجيب همدې پاليسيو دده گڼ شمير فكري مخالفين په غوسه كړي او بغاوت ته اماده كړي وو او حالت دې ته رسيدلى وو چې په نږدې راتلونكې كې شايد كمونيستي حكومت دمجاهدينو له تعرض پرته د داخلي انفجار له امله سقوط وكړي.

خو بله غاړه د كمونيزم ضد مجاهدينو په ډير پاشلي حالت كې قرار درلود، دوه لسيزې وړاندې چې جهادي مشرانو لكه برهان الدين رباني، شيخ جميل الرحمن، مولوي حبيب الرحمن، سخي دادفايز، گلبدین حکمتیار، مولوي جلال الدين حقاني، مولوي نصر الله منصور، قاضي امين وقاد، احمد شاه مسعود، مولوي فتح الله او نورو چې له كمونيستانو څخه هجرت وكړ نو د پيښور په گلپهار كې په يوه حويلۍ كې اوسيدل، په يوه دستر خوان يې خوراك كاوه او په يوه تكبير يې لمونځ كاوه.

مگر اوس چې دوى خپل هدف ته درسيډلو په حال كې وو ترمنځ يې پخوانۍ ملگر تيا او نږديكت په كامله معنى له منځه تللى وه، مجاهدينو د خپل جهاد په وروستۍ مرحله كې هغسې اتحاد او هماهنگي نه درلوده په كوم يووالي چې دوى دغه مبارزه پيل كړې وه، نوڅكه كه څه هم كمونيستي رژيم په خپله نږيده خو مجاهدين ونه توانيدل چې دغه وضعيت په سمه توگه كنترول كړي.

د شور په اوومه د كمونيستانو عملي حاكميت او د سوسياليستي پروگرامونو پيل له وړاندې پيل شوى عكس العمل / اسلامي مبارزه د ضرورت او شدت وروستي حد ته ورسوله، د افغان مسلمان اولس ديني مشرانو او جهادي مبارزينو درك كړه چې كه د كمونيزم په خلاف په ټول وس مبارزه ونه كړي، نو شايد افغانستان هم د ماورالانهر، قفقاز او تركستان په سرنوشت گرفتار شي، له همدې امله يې د كمونيستانو په خلاف مسلح جهاد پيل كړ، د كمونيزم په خلاف جهاد چې وروستي دشوروي لښكرو په راتگ سره لا پسې توند شو څوارلس كاله يې دوام وكړ تر دې چې شورويان مات شول او په تعقيب يې د ۱۳۷۰ هـ لمریز كال په وروستيو كې وروستۍ كمونيست رژيم هم د حتمي سقوط منلو ته اړ ايستل شو.

دغه مهال د كمونيست رژيم مشري د ډاكټر نجيب په غاړه وه ډاكټر نجيب چې ډير عمريي داستخباراتو په سازمان كې كار كړى وو يو باور نه كوونكى او شكاکي انسان وو، د گوند او نظام په دننه كې يې هميشه هڅه كوله چې ټول واك له ځان سره وساتي او خپل مخالفين له منځه يوسي، په دې لړ كې نوموړى حتى دخپلو نږدې ملگرو په وفادارۍ هم شكمن وو، چې دې حالت نوموړي ته د شاهنواز تڼي د كودتا او وروسته دشمال بې اطاعتۍ غوندې لويې ستونزې ورپيدا كړې.

نجيب چې د خوست غونډې زياتره ستراتيژيک ولايات يې مجاهدينو ته بايللي وو دغه مهال له دې وېرېده چې هسې نه د نظام له منځه ضربه وخوري، نوموړي ته د كمونيست رژيم په داخل كې خلقي -

د ۱۳۷۰ هـ ش کال په جدي کې ډاکټر نجيب چې دار دو مشهور جنرال بابه جان دبلخ والي جنرال جمعه، جنرال خان اغا او نور يې له دندو گوښه کړي وو، د جدي په ۲۵ يې فرمان صادر کړ چې له مخې يې د حير تان د فرقي قومندان جنرال مؤمن دغه راز د جنرال هلال الدين او عبدالوهاب په نامه د شمال دوه نور قومندانان هم له دندو گوښه کړل.

کله چې دغه فرمان جنرال مؤمن ته ورسيد نوموړي بغاوت پيل کړ او د شمال په نورو قومندانانو لکه رشيد دوستم، غفار پهلوان، رسول پهلوان او د کيان د ۸۰ فرقي په قومندان حسام الدين باندې يې هم غبر وکړ چې بايد په دې بغاوت کې ورسره شريک شي، او دخپل سر نوشت په اړه خپله تصميم ونيسي.

دغه کمونيستي جنرالان يوه يې هم اسلامي احساس نه درلود او نه يې له نجيب سره وړانده د جهادي احساس له مخې وه، دوی خپلې گوندې عقدې او جنجالونه سره درلودل، خو ددې لپاره چې د نجيب په وړاندې مقاومت وکړای شي دمجاهدينو ملاتړ ته اړ وو نوځکه يې په پټه دمجاهدينو يوه قومندان احمد شاه مسعود ته استازی وليږه او ورسره دايتلاف غوښتونکي شول.

د جنرال مؤمن په ډله وروسته دوستم او نور هم ورگډ شول او له مجاهدينو سره يې مخامخ ليدنې کتنې پيل کړې، د همدې کال د حوت

په وروستيو کې همدې کمونيستي جنرالانو له يوشمير جهادي قومندانانو سره په تفاهم يو مشترک پلان جوړ کړ ترڅو د شمالي ولاياتو واک په بشپړه توگه په لاس کې واخلي د جنرال مؤمن په ويناددې پلان

له مخې د بدخشان، تخار او قندوز د نيولو کار جمعيت اسلامي ته وسپارل شو، سمنگان، جوزجان او سرپل دوستم په غاړه واخيستل، د فارياب د نيولو مسؤليت غفار پهلوان او رسول پهلوان ته وسپارل شو او د مزار په اړه پرېکړه وشوه چې دوستم به د غرېب لخوا، د علم خان او استاد عطاء په مشرۍ، مجاهدين به د جنوب لخوا او د جنرال مؤمن قواوې به د شمال لخوا په مزار شريف حمله کوي ترڅو دا ښار ونيسي په دې توگه د افغانستان شمالي ولايت ددې په ځای چې مجاهدينو فتحه کړي وای، د دوستم، جنرال مؤمن، غفار پهلوان، رسول پهلوان جعفر نادري، جنرال حسام الدين او نورو هغو کمونيستي جنرالانو لاس ته ولويدل چې له وړاندې هم ورباندې د همدوی سلطه وه.

احمد شاه مسعود، استاد عطاء، انجينر نسيم مهدي او د مجاهدينو ځينو نورو قومندانانو په داسې حال کې له دغو کمونيستي جنرالانو سره گډ کار پيل کړی وو چې دنورو جهادي مشرانو توافق او هماهنگي ورسره نه وه، دمجاهدينو له جملې ځينو د کمونيستي تشکيلاتو لوری بدلول او له مجاهدينو سره يوځای کيدل يوه لويه لاسته راوړنه بلله، حتی حضرت صبيغت الله مجددي د جنرال دوستم لوری بدلول د حضرت خالد بن وليد له اسلام راوړلو سره تشبيه کړل، خويوشمير نورو بيا دا کار ناسم باله او غوښتل يې چې کمونيستان بايد په جهادي صوفو کې خلط نه شي.

همدا جهادي اختلاف دمجاهدينو ترمنځ

د نزاع په اساسي ټکي واوښت، احمد شاه مسعود غوښتل د کابل د نيولو لپاره هم د مزار شريف نسخه وکاروي، د همدې لپاره يې په جبل السراج کې د شورای جهادي په نامه يوه شورا جوړه کړه چې مسعود يې مشر جنرال دوستم او عبدالعلي مزاری يې مرستيالان شول.

مسعود دخپلو نويو کمونيستو حليفانو سره په

گډه په کابل کې موجود کمونيستي واکمن هم دې ته آماده کړل چې د مزار شريف له تجربې نه په استفاده له مخالفت څخه لاس واخلي د ۱۳۷۱ هـ ش کال د

حمل په ۲۶ مه د احمد شاه مسعود کمونيست ايتلافيان لکه جنرال مؤمن، عبدالمجيد روزي، بابه جان او نور له کابل ميشتو ايتلافيانو سره په تفاهم کابل ته له خپلو افرادو سره ننوتل مهم او ستراتيژيک ځايونه يې

ټينګ کړل او مسعود له چارېکارو څخه جهادي رهبرانو ته وويل چې کابل سقوط ته آماده دی ، يوازې ددوی حکومت جوړولو او زعيم ټاکلو ته انتظار دی .

په دې توګه يو شمير جهادي رهبران د د ۱۳۷۱ هـ ل کال د ثور په څلورمه په پېښور کې سره راټول شول او له اوږدو بحثونو وروسته يې په هغه طرحه توافق وکړ چې عبدرب الرسول سياف پېشنهاد کړې وه ، ددې طرحې له مخې لومړی به دوه مياشتنۍ حکومت ټاکل کېږي چې صېغت الله مجددي به يې مشر وي ، نوموړی به له پنځوس کسيز پلاوي سره کابل ته ځي چې واک تر لاسه کړي ، له هغه وروسته به برهان الدين رباني د ۴ مياشتو لپاره مشر وي ، له هغه وروسته به يوه اسلامي شورا جوړېږي چې راتلونکي زعيم وټاکي .

له دې طرحې سره اکثره جهادي مشرانو توافق درلود خو د حزب اسلامي ګوند ورسره مخالف وو ، حکمتيار تاکيد کاوو چې په کابل کې واک اوس هم د دوستم ، نبي عظيمي ، بابه جان او مجيد روزي غوندې کمونيستانو په لاس کې دی ، چې ځانونه يې دمجاهدينو په پوستين دننه کړي دي ، لومړی بايد دوی تصفيه او له صغه وايستل شي او وروسته دې مجاهدين په فاتحانه انداز کابل ته ننوزي .

خو څرنگه چې اکثره ګوندونو د پېښور له طرحې سره توافق درلود حضرت صېغت الله مجددي د ثور په اوومه سهار وختي له پېښور څخه

روان شو ، شپه يې د کابل په ختيځ کې وکړه او سبا غره مهال چې د ثور اتمه وه کابل ته ننوت .

په دې توګه د ثور اتمه دمجاهدينو د بريا دور ځې په نامه په تاريخ کې ثبت شوه ، که څه هم دمجاهدينو هماغه ناقص پروګرام او نه هماهنگۍ وروسته ډيرې ستونزې وزيږولې ، مګر د ثور اتمه يوازې کابل ته د حضرت مجددي دننوتلو دور ځې په عنوان نه بلکې زموږ د څوړالس کلن پر تمين جهاد د بريا ، دکمونيزم دشکست او دافغانستان دازادۍ دسمبول په حيث له ستر وياړ څخه ډکه يوه تاريخي ورځ ده چې بايد زموږ مؤمن ولس ورباندې ووياري .

ځيني خلک د پېښور کمزورې معاهدې او د ثور له اتمې نه وروسته خونړيو جرياناتو ته په اشاره سره دا ورځ تر انتقاد لاندې نيسي ، دوی ته بايد ووايو چې موږ دغه ورځ دخپل هغه جهاد د يوه علامت په حيث لمانځو چې د شلمې پيړۍ اعجوبه بلل کيږي ، هغه سرلوری جهاد چې په برکت يې دکمونيزم نړيوال بنامار ټوټه شو او درسته نړۍ د مارکس ، انگلز اولنين له جنجالي منحوسي مفکورې څخه خلاصه شوه ، موږ دا ورځ دخپلو شهيدانو د ياد لمانځلو ورځ بولو چې په تش لاس له پولادي ټانګونو او ناپالم بمونو سره وجنگيدل ، په دې ورځ

بايد دخپلو څوارلس کلنو سختيو ، هجرتونو ، شهادتونو او حماسو يادونو راتازه کړو ، بايد دخپلو شهيدانو ارواحو ته دعاء وکړو ، دهغوی په قبرونو راوګرځو ، دالله تعالی له دربار څخه دخپل پاک جهاد ، هجرت ، شهادتونو او نورو تکاليفو د قبول خواست وکړو ، په عين حال کې بايد د ثور داوومې او اتمې ورځې د پس منظر په تحليل سره د تاريخ له دې دوو عبرتناکو ورځو څخه بشپړ عبرت واخلو ، ددې ورځو په اسبابو او مقدماتو کې فکر وکړو ، اوراتلونکې لپاره د لارښود په حيث ترې استفاده وکړو .

امریکا،

نسل آینده

ما را به سوی

تباه میکشاند

(ژن)

از میان جمعیت ۳۰ میلیونی افغانستان، تعداد معتادان بزرگسال از یک و نیم میلیون نفر فراتر رفته است که در این میان تقریباً ۳۰۰ هزار کودک نیز آلوده به مواد مخدر هستند

متأسفانه حاصل حضور ۱۳ ساله غربی ها در کشور ماهمه چیز بوده است جز پیشرفت و بازسازی و این یک واقعیت است که پس از گذشت ۱۳ سال از جنگ، هنوز پیشرفت قابل توجهی در برقراری امنیت حاصل نشده و هر روز شاهد بدتر شدن اوضاع در کشور و کشته شدن غیر نظامیان بسیاری هستیم.

اگر از ارایه تلفات مالی و جانی در این مختصر صرف نظر کنیم باید بگوییم: متأسفانه غربی ها آنچنان اذهان عمومی را درگیر مسایل حاشیه‌یی کرده‌اند، که بسیاری از دولتمردان و مردم افغانستان از اتفاقات وحشتناکی که پیرامون آنها رخ می‌دهد، غافلند.

مسایلی مانند فروش مشروبات الکلی و گوشت خوک در بازارهای داخلی، راه اندازی مخفیانه قمارخانه‌ها، ترویج بی بندوباری، به فساد کشاندن جوانان، گسترش بی حجابی و ترلز نظام خانواده و اکنون افزایش تعداد کودکان معتاد که حاصل سیاست شوم غرب در به دست آوردن سود به هر طریق ممکن است.

با هزار تأسف باید گفت: هم اکنون در مراکز بازپروری معتادین، کودکان ۳ تا ۱۲ ساله افغان تحت معالجه برای ترک اعتیاد هستند که این موضوع نشانگر رشد شمار معتادین به مواد مخدر در کشور است.

بیشتر کودکان کشور ما، اعتیاد به موادر مخدر را از والدین خود هنگام استنشاق دود تریاک پدران خود در خانه به ارث می‌برند. از سوی دیگر مادران نیز برای آرام نگاه داشتن کودکان خود هنگام قالدین بافی یا برداشت محصول تریاک، به آنها مواد مخدر می‌دهند.

بنابر گزارشات منتشر شده هم اکنون از میان جمعیت ۳۰ میلیونی افغانستان، تعداد معتادان بزرگسال از یک و نیم میلیون نفر فراتر رفته است که در این میان تقریباً ۳۰۰ هزار کودک نیز آلوده به مواد مخدر هستند. میانگین سنی این معتادین نیز بین ۱۵ تا ۳۵ سال است که نشان می‌دهد جوانان کشور که نسل آینده ما می‌باشند، گرفتار این عمل شده‌اند.

غوره غورچاڼا

مصطفی صفا

- ۱: مچ په گلخانه کې هم په مردارو پسې گرځي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۲: د خدای له بنده گۍ سره بله بنده کي نه شي کېدلی. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۳: ترڅو چې علم او معارف په خپله ژبه نه شي، د انسان په ذهن کې پوره ځای نه نیسي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۴: ژوند د تحول او تکامل نوم دی، د صحرا کاني چې په پېړیو پېړیو په یوه حال پراته دي، ژوندي ورته نه شو ویلی. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۵: ریاپه عبادت کې، تجارت په سخاوت کې او شیطانته په هوښیاری پټ شو. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۶: د ویدو قومونو کارونه، لکه د ویده خوب، چې په سیند کې به لامبي، خولاس به یې لوند نه وي او هماغه شان به تېري وي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۷: غم او خوشالي یو په بل پورې تړلي دي او یو له بله نه بېلېږي، ځینې گومان کوي، چې خوشالي له بې غمه خلکو سره زیاته ده او هغه څوک ډېر خوشاله دي، چې هېڅ غم نه لري، مگر حقیقت دغسې نه دی او ښادي هر چېرې د غم په اندازه ده. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۸: شدید محبت او شدید بغض د انسان اختیار سلېوي او هغه څه ورباندې کوي، چې په عادي او طبعي حال کې یې یو عاقل انسان نه کوي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۹: اوس خلک تر لیدو، لېو ډېر خوښوي. «استاد گل پاچاه الفت»
- ۱۰: څوک چې د خپل ژوند او سر و مال نه سېوا، یو داسې شی نه پېژني، چې دا ټول ورځنې څار کړي، له هغه نه د لویو کارو هیله هېڅ وخت نه کېږي. «استاد گل پاچاه الفت»

متأسفانه در این رابطه هنوز هیچ اقدام مفیدی از سوی دولتی ها انجام نشده است. چندی قبل بسیاری از آگاهان مسایل داخلی کشور گنجاییدن مضرات مواد مخدر در کتاب های درسی و همچنین اطلاع رسانی شفاف و دقیق از سوی رسانه های صوتی و تصویری داخلی کشور شدند. که تاکنون هم عملی نشده است.

زارعانی که به کشت این ماده مرگبار می پردازند نیز ظاهراً تحت نام تأمین مایحتاج زندگی شان و نبود اشتغال و منبع مناسب درآمد، بر ادامه کشت تریاک اصرار می نمایند، اما بی خبر از آنکه اثرات مرگ آور ناشی از آن بیش از پیش به خود ما آسیب رسانده و موجب گرفتاری جوانان در دام مهلک و کشنده اعتیاد می گردد.

زمانی این مساله ضرب المثل شده بود که افغانستان بزرگترین صادر کننده مواد مخدر جهان است اما معتاد ندارد. ولی امروز وجود وجود بیش از یک میلیون معتاد در کشور بسیار نگران کننده است. ارائه این آمار تکان دهنده باید زنگ بیداری برای مسوولین کشور علی الخصوص وزارت مبارزه با مواد مخدر باشد چرا که افزایش دو برابری معتادین در سال جاری آثار بسیار مخربی بر روی پیشرفت های اجتماعی و فرد معتاد در کشور دارد.

با این تفصیل دیگر نیازی به توضیح بیشتر نیست و به آسانی می توان فهمید که غرب در رسیدن به خواسته های خود به زندگی و آینده مردم افغانستان هیچ ارزشی قایل نیست. کاخ سفید نشینان به اهداف خود فکر می کنند و اصلاً برای آنها مهم نیست که چه تعداد زن و کودک، پیر و جوان، در این راه قربانی سیاست های شوم آنها می گردند.

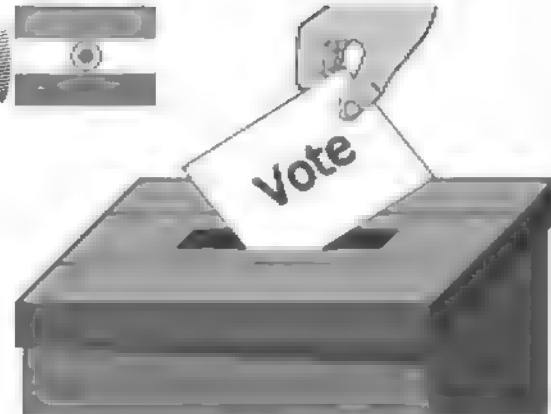
در این میان دولتمردان کمری هم هیچ فعالیت مناسبی از خود بروز ندادند تا مانع این نابودی نسل آینده کشور شوند. آنها نیز فقط به فکر خویش و خویشان خود بودند و بس. تا بینیم دولتمردان دولت آینده چه می کنند.

هندي ٽاڪنې!

رائلٽي صدر اعظم

او دمسلما نالو پر خه ليک

هند کې دامهال نژدې شپاړس سوه او شپاړس سياسي گوندونه رسمي او راجسټر گوندونه دي، پکې مهم شپږ گوندونه دي، په شپږو کې بيا دوه گوندونه داسي دي چې هغه دواړه په ټول هند کې زيات ملاتړ او نفوذ لري، يو: دهندوانو ملت پال گوند "بهار ته جنتا پارټي" او بل اوس واکمن گوند "کانگريس" دی دچاپه لاس کې چې له تيرو لسو کلونو راهيسي دواک کيلي ده، "بهار ته جنتا گوند چې زيات په "بې جې پي" مخفف شهرت لري، دهندوانو لوی متعصب گوند دی او دمسلما نالو په باب ډېر بد تاريخ لري هر چې کانگريس دی هغه ډېې جې پي په نسبت دمسلما نالو په اړه خه نرمه رويه اودريخ لري، ديتنه په کتو دهندوستاني مسلمانانو اکثريت هم کانگريس ته رايې ورکوي.

په روانو انتخاباتو کې ډېې جې پي لخوا دصدار اعظمۍ منصب ته کانديد دغربي ايالت "گجرات" پخوانی اعلي وزير "نريندر مودي" دی او د کانگريس له لوري ددغه گوند دمشرې (سونيا گاندي) زوی "راهول گاندي" سيالۍ ته ولاړ دی.

دنړيوالې ميډيا دوراندینو او سروېگانو دارقامو په استناد: د کانگريس په پر تله د "بې جې پي" تله درنه ده او بريښي چې "بې جې پي" به ۵۳ سلنه او کانگريس به ۱۹ سلنه رايې تر لاسه کړي اونورې به د وړو گوندونو ترمنځ وویشلی شي. دامريکايي سياسي کتونکو له قوله: دهند ۶۳ فيصده وگړي غواړي "بې جې پي" په واک کې راشي او ۱۹ يې دکانگريس نه ملاتړ کوي!! نو پوښتنه داده: چې آخر د "نريندر مودي" دبرياليتوب سلنه ولې لوړه ده؟

دهندي پارلمان ۵۴۳ څوکيو لپاره درا يو اچول دوام لري، تردې مهاله دټاکنو له نهو مرحلونو ډېری بشپړې شوې، وروستۍ نهمه مرحله به دمې مياشتې په دولسمه نيټه بشپړه شي او په شپاړسمه نيټه به دانتخاباتو پايلې اعلان شي، څنگه چې هند دنفوسو له پلوه دنړۍ يو له لويو هېوادو دی په روانو ټاکنو کې يې نژدې ۸۱۴ ميليونه خلک درا يو کارولو لپاره اهل بلل شوي. دبادونې ورځه چې رايو اچولو لړۍ وړاندې دروان (۲۰۱۴) زکال د اپريل مياشتې اوومې نېټې راهيسي روانه ده.

هندوستان اوپاکستان دواړو ته دحکومتدارۍ سيستم له برتانيوي امپراطورۍ نه په ميراث پاتې دی، دبرتانيې په څېر ددواړو هېوادونو دحکومتي جوړښت بڼه پارلماني ده، مشر يې صدر اعظم وي، څوک چې دپارلمان غړو داکثريت لخوا غوره کېږي او دحکومتي کابينه هم دپارلمان له غړو نه جوړېږي، په دې علاوه پارلمان دتقنين ځواک هم دی اوقوانين جوړوي، نو پارلمان په يوه وخت کې "مقننه او اجرايه" دواړه دی. هر چې ولسمشر دی هغه دهېواد درياست مشر وي، دهغه څوکۍ ډېره تشریفاتي ده، دبرتانيوي ملکې پشان يواځې سېمولېک حيثيت لري، ملکه دبرتانيې درياست مشر ده، خو په حکومتي چارو کارنلري، يواځې په يوشمېر مهمو حالاتو اولويو قضايو او کې دوخت حکومت ته مشورې ورکوي، دهېواد لمانځنو غونډو کې بيرغ پورته کوي، له نوي صدر اعظمه سوگند اخلي، وزيرانو ته لوړې ورکوي، مهالونه وېشي، باقي دحکومت دکلیدي چارو واگې د صدر اعظم په لاسو کې وې. هغه ټول حکومت رهبري کوي.

ځواب دادی: په تیرو لسو کلونو کې دکانگریس د خرابې حکومتدارۍ له وجې، د هند خراب اقتصادي حالت او بد حالي ددې لامل شوې چې خلکو پام د کانگریس په ځای بې چې پې ته ډېر شوی. کتونکي وايي: د نريندر مودي د مقبوليت بله وجه داده چې ډېری هندي پانګوال هم له هغه نه ملاتړ کوي او ورته انتخابي کمپاین چلوي، دا نظر هم شته چې د هند ځوان نسل غواړي هېواد کې موروثي سياست پای ومومي او رنښتینی بدلون راشي!!

د ډېرو په نظر دکانگریس یوه لویه بدنصیبې داهم ده چې له "اندرا گاندې" وروسته د "لال نهرو" کورنۍ کې بل سياستوال پیدانشو!! د نريندر مودي د بریالیتوب قوي چانس دادی چې په مقابل کې یې نهرو کورنۍ "راهل گاندې" ودرولی چې د ډېر لږ ډبري چانس لري

د "راهل گاندې" گوند چې له تیرو لسو کالو راهیسې واکمن دی، د اقتصادي ودې په برخه کې یې کردار صفر او منفي دی، په دې وجه د ډېرو خلکو میلان ډېې چې پې په لور دی.

هر چې د نريندر مودي کردار دی، هغه د گجرات دایالتي اعلی وزیر په حیث گجرات ایالت دهند تر ټولو پرمختللی ایالت گرځولی او په راتلونکي کې د گجرات پشان د ټول هند د ترقۍ او پرمختګ خویونه وويني او وايي: گجرات کې وروستۍ پرمختیاوې د ټول هند په تاریخ کې ساری نه لري!

په دې سربیره نريندر مودي له شک پرته دهند په تاریخ کې تر ټولو متعصب او ملت پال کاندید هم دی، هغه دهندوانو د عروج او برم هیلمن دی، هغه په هند کې متنازع سياستوال دی، له مسلمانانو سره یې دښمنې او مخاصمت پټ ندی، هغه په ښکاره څو ځله ویلي: "ایاهغو خلکو ته سبق ښودل ضروري ندی چا چې څلور، څلور ودونه کړي!! او په دې ډول دخپل نفوس سلنه زیاتوي؟ که څه هم مودي کوشش کړې چې دانتخاباتو په معرکه کې ماضي له پامه وباسي او دهمدې لپاره یې له ځان سره دهندي سینما مشهور اداکار "سلمان خان" ملگری کړی دی، لیکن دهند په غربي ایالت گجرات کې دمسلمانانو نسلي قتل عام دهغه په لمن داسي تور داغ دی، چې هېڅ نه وینځل کېږي. په نريندر مودي تور دی چې د گجرات ایالت داعلی وزیر په حیث د ۲۰۰۲ ز کال په لومړیو کې په احمدآباد کې هغه نه یواځې دهندوانو په لاس دمسلمانانو دقتل عام په مخنیوي کې پاته راغلی بلکه دمسلمانانو په قتل کې دلاس لرونکو هندوانو مشرې یې هم په غاړه وه!! په کوم قتل عام کې چې دوه زره مسلمانان شهیدان، دوه نیم زره ټپیان، او ۲۲۳ تنه یرغمال شوي وو، هم داراز هندوانو د گجرات داتلسمي پیړۍ هدیرې او دمحافظ خان مسجد په گډون نیږدې ۲۳۰ مسجدونه اور ګاډې

وسپړل او ۲۵۰۰۰ میړمنو په عزت او ډېرو یې تیرې وکړل. تاریخ کې په لومړي وار دهندوانو میرمنو هم په فسادونو کې برخه واخیسته، هندو وحشتګرو دمسلمانو میرمنو ګیډې وڅیرلې. دهغوئ جنسي غړي یې پریکړل، په دې وجه نږدې یولک کسان دخپلو کورونو پریښودلو ته اړ شول. د نريندر مودي په اړه داهم ویل کېږي چې پلاریې داور ګاډې په تم ځای کې خواړه پلورل، مورېې په دفترونو کې چارو کښې کوله او دی په لس کلنۍ کې دیو ترهګر هندو تنظیم سره ملگری شو، دهم هغه تنظیم لپاره له خپل ازدواجي ژونده لاس په سر شو، له خپلو، خپلوانو نه جلا اوسي او دمسلمانانو په اړه ډېر ناوړه او جارحانه عزایم لري، په نړیواله توګه دا اندېښنه شته چې د نريندر مودي په صدراعظم کیدو به هند کې یوځل بیا دمسلمانانو نسلي وژنې زور واخلي، په دې سره به هندوستان دمسلمانانو لپاره په یو نامصنوع هېواد بدل شي تردې چې ځینې سیکولرستان هم اندېښمن دي چې د نريندر مودي په بریالیتوب به هند کې جمهوریت او دیمکراسي ټکان وخوري او دکانگریس د مشرې سونیا گاندې په وینا: آن چې هندوستانیت به ټکان وخوري!! داسې اندېښنو په وجه هند کې مسلمانان دخپل راتلونکي په اړه ډاډمن نه ښکاري.

دچارو څېړونکو په گومان هند کې دگاندي کورنۍ دمووروثي سياست تېر په ټولیدو دی، هغوئ اندېښنه لري چې دهند او او ګاونډیانو ترمنځ ترینګلۍ دور پیلدونکې دی، په بل سپیناوي دمودي دبرې مطلب دادی چې دهندوانو او مسلمانانو ترمنځ به شته واټن نور هم پراخ او وغځول شي، نړیواله میډیا چې د نريندر مودي دمکنه بري وړاندوینې کړې، اندېښنه لري لکه مشهوره امریکايي ورځپاڼه (وال سټریټ ژورنال) کارې: نريندر مودي سخت سړی هندو بنسټ پال او دمسلمانانو قوي دښمن دی، بریتانوی ورځپاڼې (کار ډین) کښلي:

د نريندر مودي ممکنه بری به ډېرې بدې پایلې ولري.

اوس پوښتنه داده چې په دې حالت کې مسلمان قیادتونه او تنظیمونه په کوم موقف کې قرار لري؟ او اوس دهندي مسلمانانو درهبرۍ اوقیادت واګې دچا په لاسو کې دي؟ ښکاره ده چې دهند مسلمانان دخپل راتلونکي په اړه ډېره لږ خوشبیني لري، تر ډېره مسلمانان اندېښمن دي، په خاصه توګه دهندي مسلمانانو ځوان نسل دهېواد په اقتصادي پرمختګ او ترقۍ کې ځان بیرته پاتې حسوي، ولې هر نوی حکومت چې جوړېږي هغه دمسلمانانو ستونزو حلولو په اړه ورسره کلکې ژمنې کوي، خو وروسته په یوه وعده هم عمل نکوي، هم داراز هندوستان کې دمسلمانانو لویه ستونزه په سیاسي ډګر کې

د مسلمانانو د یوه فعال قیادت نشتوالی هم دی، د کوم له امله چې هغوی د هېواد د کلیدي سیاسي چارو په ټاکلو کې ډېر کم رول لري، د سیکولرزم پلویان د یوه داسې مسلمان مشر په لټه کې دي، چې هغه سیکولرست او دنورو لږکیو سره یوځای د هېواد مسلمانو وگړو ته د هند په ترقۍ کې ونډه ورکړي.

دیني گوندونه:

له شک پرته د هندوستان په دیني گوندونو کې داسې گوندونه شته چې هغوی له تاریخي پلوه د هندوستان په ازادۍ او د مسلمانانو د سیاسي شعور په وینولو کې ستر کردار ادا کړی دی، په دغو گوندونو کې تر ټولو مخکښ گوند د هند جمعیت علماء په نوم گوند دی، چا چې د انگریزانو د تسلط په خلاف د هند او جنوبی آسیا د مسلمانانو د سیاسي او جهادي پوهې کچې په لوړولو کې ارزښتمن خدمتونه سرته رسولې، د یادونې وړ ده چې جمعیت علماء هغه گوند دی چې د انگریزي ښکېلاک په وړاندې یې د هند مسلمانانو د دیني او سیاسي رهبرۍ تر ټولو قوي مسولیت په غاړه درلود، خو د هندوستان د تقسیم وروسته مسلمانان چې د کوم ډول حالت سره مخ شول، یا د قیادت کومه خلا راغله، هغه تر اوسه چا ډکه نکر ای شوه...؟

د هند جمعیت علماء بېشکه لوی تاریخ لري، هغه نه غوښتل چې د هندوستان تقسیم شي، د دې لپاره یې گڼ دلایل لرل، لیکن د علماوو یوې بلې ډلې بیا دهغه چا ملاتړ کاوه، چا چې د هندوستان د تقسیم غوښتنه کوله، کله چې هندوستان ووېشل شو، نیم مسلمانان له پاکستان سره شول او د نیم نه زیات په هندوستان کې پاتې شول، جمعیت علماء دهغو مسلمانانو چې په هند کې پاتې وو د هغوی دملي او اسلامي وجود ساتنې ته مټې راوغښتې، د ځینو مصالحو پخاطر یې په انتخابي سیاست له گېډونه ځان ځنډې ته کړ، خپل ټول پام یې د هندوستان کې د پاتې مسلمانانو د پېژندگلوی او اسلامي وجود ساتنې ته وگرځاوه، د هندوستان د وېش نه وروسته د جمعیت علماء مشرانو هر یو مولانا حسین احمد مدني او مولانا ابو الکلام آزاد د هندوستان کې د پاتې مسلمانانو په زخونو د ملهم پټۍ کېښودې، ورته یې د ژوند نوی مورال او نوې روحیه ورکړه، د تقسیم وروسته کانگریس مشرانو غوښتل مولانا ابو الکلام آزاد ته د هند دولسمشرۍ څوکی ورکړي، خو مولانا دهغې په مقابل کې د پوهنې وزرات څوکی ته په دې ترجیح ورکړه، خو پخپله د پوهنې د وزیر په حیث د هندوستان تعلیمي نظام او نصاب تر خپلې څارنې لاندې جوړ او ترتیب کړي د هندوستان په تعلیمي بهیر کې داسلامي مدارسو او جامعو راتلونکی، دهغو ازادې او خپلواکې خوندي کړې، دغه وجه ده چې نن د هند جمعیت

علماء ټول هندوستان کې د مدرسو، ښوونځیو اولیسو کوم جال غوړولی دنړۍ په نورو هېواد کې یې ډېر کم مثال تر سترگو کېږي، چېرې چې هغوی د مسلمانانو اولادونو ته د عصري زده کړو تر څنگ دیني زده کړې هم ورکوي او کوښښ کوي چې ځوان نسل د بې لارۍ او انحراف په لارو لاړ نشي، ولې په یو داسې هېواد کې چې د نفوس یواځې ۱۵ سلنه یې مسلمانان جوړوي، د مسلمانانو لپاره د خپل ایمان او عقیدې ساتنه اسان کار ندی او بیا دا چې د انتخابي سیالیو دلارې واک ته ورسې ناشونی کار دی، د پټه په کتو د هند جمعیت علماء ځان له مروجه سیاست نه بیرون کړی دی، یواځې تعلیمي، سیاسي، دعوتي او د اقتصادي ډگرونو پورې یې خپلې هڅې محدود کړي خو ورځې دمخه د دغه گوند سکرتر جنرال مولانا محمود مدني وویل: دوی په تیرو ۶۵ کلونو کې د مسلمانانو د پېژندگلوی او اسلامي وجود د ژغورلو مبارزه په ښه بري سره کړې، د مسلمانانو دیني شناخت یې ژغورلی، یا په بله ژبه د مسلمانانو ایمان یې خوندي کړی او دا کار تر هر څه خپل لومړی مسولیت بولي!، خو د ځینو ځوانانو په وینا: د مسلمانانو د ایمان ژغورل جلا خبره ده او د مسلمانانو ستونزې حلول جلا اړتیا ده! که جمعیت علماء د مسلمانانو ایمان ژغورلی، خو د مسلمانانو د ستونزو حلولو لور ته هم تو جه پکار وه؟ چې تر اوسه دا کار ندی شوی! لنډه دا چې د تیرو اووه لسیزو راهیسې د هند مسلمانان د ستونزو او مسایلو په گرداب کې تړلې دي، که یو لور ته یې دیني تشخص لږ ډېر ساتل شوی خو ستونزې یې چاندې حل کړي، هندو ملت پال گوندونه ورسره د دښمنۍ نه ډکه رویه لري، په خاصه توگه بې جې پې خو یې په اړه کرکجن تاریخ لري، کانگریس چې د بې جې پې په نسبت ځان مسلمانانو ته نېرېدې بولي او هم د مسلمانانو اکثریت ورته رایې ورکوي هغه هم د مسلمانانو د ستونزو حلولو په اړه کومه ځانگړې اجندا نلري، چې د مسلمانانو د حقوقو دفاع لپاره هندو اکثریت قانع کړي! په دې توگه کانگریس هم دوه مخې پالیسې لري، البته د بې جې پې په مقابل کې کانگریس حکومت د هندي مسلمانانو لپاره ډاډېښونکی دی دا چې د مې میاشتې د شپاړسمې نېټې وروسته د هندوستان د تقدیر واگې دچالاسو ته پریوزې؟ د بې جې پې که د کانگریس لاسو ته؟ که څه هم نړیواله میډیا د بې جې پې تله درنه بولې خو د کانگریس پلویان هنوز پخپل بري ډاډمن ښکاري حتی د عوه کوي چې د گجرات ایالت چې د بې جې پې قوي مرکز دی هم داخل د بې جې پې له لاس نه په ووتودی، خو دهر گوند د حتمي بري اوشکست په اړه هر څه ویل او وړاندوینې کول له وخت مخکې دي له دې وجې د مې میاشتې ۱۶مې نېټې پایلو ته د انتظار پرته چاره نشته....

په بدخشان او پنجشیر

کې حقیالونکي معرکي او د پښتاکون اوښکي !!

خبیر احمد مجاهد

اور او پاروله چې که طالبان په حقه نه وي او الهي نصرت ورسره شامل حال نه وي نو څنگه خو درځنه طالبان چې نه کماحقه وسلي او مرمی لري، نه چورلکي او ټانگونه ورسره شته او نه هم مالي امکانات او بیا هم زرگونو مجهزو او په هر ډول وسلو او امکاناتو مالا ماله عسکرونه تاریخي گوزار او درس ورکوي، نوښکاري چې دوی په حقه او مبارزه یې مقدسه ده.

د بدخشان له ولس سره همدغه مینه او جهادي غرور و چې اوس دوی په هره سیمه، کلي او بانډه کې دمجاهدینو تودهرکلی کوي دخواخوږۍ غیږ یې ورته پرانیستي او په سراو مال ورسره ولاړ دي.

د رواني میلادي میاشتي (اپریل) په ۲۹ نیټه د بدخشان په وردوج ولسوالۍ کې مجاهدینو دیولي بریالیاو عملیاتو په ترڅ کې د پولیسو د په ژوندي نیولو سر بیره ۱۲۰ عسکر چې

بدخشان او پنجشیر زموږ د هیواد هغه سیمي او یا ولایتونه دي چې گوډاکیانو له ډیره مهاله هغه دخپلوناو لومو خوښکار او سپرگرځولي او له خپلو بادارانو څخه په دې نوم چې یاد ولایتونه د دوی په اند د امن ټاټوبي دي او د خارجي لښکرو په وړاندې پکې هیڅ ډول گواښ او مخالفت نه ترسترگو کیږي، په سیاسي رشوتونو سر بیره لسگونه میلو نه د الرترلاسه او دخپل ناولي تجارت بازار یې پرې تود ساتلی.

ویل کیږي، د پخواني ټلوالی لوتماران له امریکا او اروپایي پارلمان څخه په دې پلمه چې په شمال کې د خارجي قواوو په ضد مخالفت راپورته نشي او خلک د طالبانو په مقابل منفي ذهنیت ولري، هرکال شل میلو نه د الرترلاسه کوي او بیا یې څو تنه جگړه ماران په خپلو منځو کې سره ویشي.!

خو د اسلام له سپاهیانو او د اسلامي امارت له سرسپارلو اتلانو سره د الله تعالی د حیرانونکي نصرت او مدد عملي بیلگه ګوره چې د غلیم غورځي پرځي او وار رین تبلیغاتي پیلان په څه ډول ویلي کوي او د بدخشان او پنجشیر په غرونو او درو کې د اسلام او هیواد د دښمنانو کار په اور میړونه په کوم تکتیک او تدبیر سموي !!

په بدخشان ولایت کې که څه هم دمجاهدینو د تسلط او ډاګیزه ظهور خبره نوي او تازه نده، ځکه څو میاشتي وړاندې هم د بدخشان په گڼو ولسوالیو کې داخلي گوډاکیو عسکرو او د ملي اردو هغو قطعاتو ته چې قومنده یې مخامخ د دفاع وزیر بسم الله خان په غاړه وه داسې تاریخي درس ورکړ چې کله عام ولس د کم شمیرو مجاهدینو همت ته وکتل او له مقابل طرف سره یې دهغوی امکانات مقایسه کړل نو الله تعالی یې په زړونو کې دا عقیده او جذبه ځای پرځای

نیمایی اربکیان وو مړه او گودمات کړل. دغه راز یې ۴ ټانکونه، ۱۴ عرادي رینجر موټر، ۱ عراده انټرنشینل موټر، ۳ میله دهشکه، ۴ پایي هوان، ۱ میل زیکویک، ۳۲ میله پیکا ماشیندار، ۱۲ میله راکټ لانچر، ۲۰۰ میله کلاشینکوف او تومانیچي او خورا ډېر نور مهمات هم لاس ته راوړي.

په همدې توگه (داپریل په ۳۰) نیټه د پنجشیر په ولایت کې هم چې تالیختو یو وخت هغه دځان لپاره تربل هرځایه پرامن او بې خطرې سیمه بلله او په ۲۰۰۱ کال کې له فضاڅخه داشغالگرو امریکایانو درو مېي پرغلگرتولي د کوزید ادمهمي خالي په ډول به یې پرې افتخار کاوه ، خود مجاهدینو دیوه تکتیکی اتلوال برید په ترڅ کې چې د پنجشیر دري په خوله کې داستخباراتو او ملي اردو د جمع په مهم مرکز ترسره شو ۴۰ تنو گوداگیانو ته یې د سر په کاسه کې داسې عبرتناک درس ورکړ چې بیابانه د پنجشیر بگلیل چارواکي هیڅکله هم په خوله دا خبره رانه وړي چې نوموړي سیمه د امریکایانو او دهغو د مزدورانو لپاره مصؤنه او بې خطرې ځمکه ده..

د پېښې په رومبو ساعتونو کې د کابل رسمي سرچینو ډیره هڅه وکړه چې د پنجشیر په برید او تلفاتو پرده واچوي ، بې زیانه یې وښيي او یا په مرگ ژوبلي کې ملکي خلک زیات وبریښوي ، خود الله تعالی قدرت ته گوره چې دعیني شاهدانو په مرسته دنوموړي پېښې جزیات ټول داسې غالب اوصفا راووتل چې نور یې درواغجنې میډیا او حلقه بگوشو غلامانو ته داموقع په لاس ورنکړه چې حقایق مختل اولمړ په دوگوتو پټ کړي.

لسو پوستوپه نیول کیدو او د ۱۲۰ عسکرو

په بدخشان او پنجشیر ولایتونو کې د جهادي گوزارونو اهمیت په دې ټکي دی چې له ډیرې مودې راهیسي څو تنو جهاد او ایمان فروشانو د خپلو شخصي اوشیطاني گټو په خاطر دیوه لوی مسلمان ولس په دیني او ایماني غرور د سودا بازی گرم بازار جوړ کړی وو اوله تیرو ۱۳ کلونو راهیسي په مسلسل ډول نړئ ته د اکاذب باور او ناسم ذهنیت وړانتقالاوه چې گواکي د پنجشیر او بدخشان او یا په مجموع کې دشمال مومني پرگني داشغالگرو په خلاف کوم حساسیت او مخالفت نلري.

خو ورستیو بریدونو په ډاگه کړه چې شمال ولس او بیابانه خاص ډول د بدخشان او پنجشیر پرگني ، که له ډېم خپل اختیار او قضاوت ته پرېښوول شي ، نو خامخابه دمیراني توره له ټیکي راباسي او پر هغو ټولو ذهنونو به د بطلان

کړښه راکاږي چې تلوالی د خپلو شخصي گټو او سیاسي رشوتو نو د برقرار ساتلو لپاره جوړ کړي وو

په بدخشان او پنجشیر کې ورستی جهادي عملیات په داسې حال کې ترسره کيږي چې د پښتیاگون له مانې څخه هم دافغانستان دناکامي جگړې په اړه د حسرت او ناامیدی اوبښکي راووخیدي او په عملي شکست سربیره یې په یوه راپور کې دافغانستان په جگړه د ۷۱۰ ملیارده (اووه سوه زره ملیونه) ډالرو دلگښت په ترڅ کې اعتراف کړی چې په افغانستان کې دامریکا دومره لوی لگښت پرځای نه دا چې پرځای لگیدلی ، بلکې تر ډیره بریده هدر تللی.

ددې راپور په یوه برخه کې چې د بلومبرگ خبري شبکې خپره کړې ده، راغلي دي، چې دامریکا حکومت د ټوپکسالارانو په مرسته او خصوصي قراردادیانو سره د معاملو او دوی ته د ملیاردونو ډالرو ورکولو له لارې د فساد لمن پراخه کړې او ددې پرځای چې د ملیاردونو ډالرو گټه عام افغان ولس ته ورسېږي، هغه د څو تنو غلو جیبونو او دامریکایي مافیاکوڅوړو ته رسیدلي، چې په خبره یې دادامریکایي ولس اعتماد ته لوی گوزار اوله شتمنیو سره یې لوی خیانت بلل کيږي .

د کنړ ولايت لپاره د اسلامي امارت نظامي مسئول او زېرور مجاهد لوېدلې ستوری مولوي صاحب نور قاسم حیدري وو.

مولوي نور قاسم حیدري د حاجي محسن زوی په ۱۳۵۳ لمریز کال کې د خوست د صبر یو ولسوالۍ د مچۍ نومي کلي کې دې نیمګړې دنیاته سترګې غړولې او د معمول په څیر مولوي نور قاسم هم خپلې زدکړې خپل کلي جومات کې د ملا امام څخه پیل کړي وې.

د شوروي د ښکېلاک پر مهال یاد مولوي صاحب د هجرت په دیار کې په مختلفو دیني مدرسو کې خپلو دیني زدکړو ته دوام ورکړ، چې وروسته ییاد نوموتي ستر جهادي قومندان او د اسلامي امارت درهبري شور اغړي مولوي جلال الدین حقاني په منبع العلوم نومې جهادي او علمي مرکز کې یې د خپل علمي اقتصاد د لایپاور تیا په هیله داخله واخیسته، د دې تر څنګ حیدري صیب په دارالعلوم عربیه ټل، هنگو او نورو دیني مدرسو کې هم خپل درسونه لوستلي وو، چې بالاخره په ۱۳۷۶ لمریز کال کې یې د جامعۀ اسلامیۀ زرګري هنگو څخه د نبوي احادیثو د فراغت سند تر لاسه کړ.

د یادولو وړ ده چې شهید مولوي صیب نور قاسم حیدري د خپلې زدکړې پر مهال په ۱۳۷۱ لمریز کال کې خپل کلي کې د شمس العلوم په نوم د یوې دیني مدرسې د بنسټ ډبره کېښوده چې تر دې مهاله په لسګونه ماشومان او ځوانان د دیني علومو په زدکړو پکې بوخت دي.

مولوي صیب د فراغت څخه وروسته د شمس العلوم په مدرسه کې د مدرسې د اهتمام تر څنګ په تدریس هم پیل وکړ.

د امریکا په مشرۍ د صلیبي یرغلګرو د یرغل په مهال مولوي صیب مقدس جهاد ته مخه کړه او د سرګروپ (ډلګۍ مشر) په توګه یې صلیبي یرغلګرو ته د صبر یو ولسوالۍ سره تښتې کړه.

کله چې اسلامي امارت په هیواد کې د جهادي فعالیتونو د لایپاور تیا لپاره اداري تشکیلات پراخ او رامنځ ته کړل مولوي صیب نور قاسم حیدري د خوست ولایت د والي په توګه تعین شو چې وروسته یې بیا تر اوسه پورې د کنړ ولایت د عمومي مسئولیت دنده په پوره مېړانه او صداقت په مخ بووله. د ۱۳۹۳ لمریز کال د وري د میاشتې په ۱۸مه د دوشنبې په ورځ د کنړ ولایت د شیکل ولسوالۍ په مربوطاتو کې د صلیبي یرغلګرو په هوايي برید کې د خپلو څو تنو همسګرو ملګرو سره د شهادت لوړ مقام ته ورسید او خپل درې زامن او درې لوڼي یې تر شاه یتیماني پرېښودل. (سهار افغان)

د شهید مولوي

نور قاسم حیدري یاد

رسول الله (ص) واثي چې الله (ج) شهیدانو ته پنځه داسې عزتونه ورکړي چې هغه الله (ج) نه پیغمبر اونه بل چاته ورکړي:

الف: ټولو پیغمبرانو روحونه ملک الموت قبض کوي تر دې چې زما روح به هم ملک الموت اخلي؛ خو د شهیدانو روحونه به الله (جل جلاله) په خپل ځانګړي قدرت چې څنګه وغواړي اخلي پرېښتو ته ئې نه حواله کوي.

ب: ټولو پیغمبرانو ته غسل ورکړل شوی اوماته به هم غسل راګول کیږي خو شهیدانو ته غسل نه ورکول کیږي.

ج: ټولو پیغمبرانو ته کفن ور اغوستل شوي اوماته به هم راو اغوستل کیږي؛ خو شهید ته کفن نه ور اغوستل کیږي بلکې د خپلو جاموسو به څښکيږي.

د: څومره پیغمبران چې وفات شوي هغوی دمره په نوم یادېږي مګر شهیدانو ته مړه نه ویل کیږي.

ه: ټول پیغمبران به د قیامت په ورځ شفاعت کوي او زه به هم شفاعت کوم خو شهیدان هر وخت او هر ه ورځ شفاعت کولای شي. (قرطبي جلد ۴ ص ۲۷۶) مونږ د خپلو مشرانو په شهادتونو ویاړ و ځکه اسلامي مبارزه (جهاد) هغه مهال خپل هدف او منزل ته رسېدلی شي چې د اسلامي مبارزينو د مشرانو او کشرانو په شهادت خبر به شي، د دې مبارزې د لیکې څخه یو هم

ناکامی نظام سرمایه داری و کمونیستی

منشأ

مبارزین سگراف داغ اسلام

و از ریح بیزار شدند برادر دعوت به اسلام و دفاع

از مقدسات کج برخاسته آید که کج مسلمانان را یکبار دیگر برادر
یک مبارزه، یک مقصد و یک عقیده گرد آورید، تا آنکه آرمیه‌ها
مسلمانان را به نور ایمان دور نمایند.

اکثر از مسلمانان ضعیف العقیده ما از ترقی و پیشرفت
غرب در امور مقلد و اظهار تعجب می نمایند که آنها چیزها را
تازه تر را کشف می نمایند، حقیقت اینست که همه این امور
از مسلمانان بوده و تعلیمات اسلام انسان را به این گامه می
نماید، مگر اینکه مسلمانان بدین اهمیت ندادند، گروه‌ها را
غیر مسلمانان بر خاستند و وظیفه مسلمانان را بدست گرفته کنترل
نمودند، که امروز از نگاه مادر در جهان در مقام ترقی
قرار دارند و با وجود این همه ترقی و تعالی که امروز در
نعیب ملت‌ها رخ نداشت چه؟

زیرا که کج از نعمت ایمان محروم اند، دنیا را غرب همه
سهولت‌ها را در دسترس حاصل نموده مگر هرگز سکون قلب و روح را
را پیدا کرده نتوانستند، بلکه با وجود ترقی و پیشرفت مادر
بر می‌شایند و تشویش‌هایشان افزوده گردیده می‌رود.

امروز نظام سرمایه داری با همان ادعای پیشرفت و ترقی خود و نظام
کمونیست با همان ادعای برپشت سر خود با رو بسترش را می‌بندند

همینگونه نظام سرمایه داری را غرب با وجود کج همه
ادعای پیشرفت و ترقی مواجبه ناکام می‌باشند، از جانب

همه ثناء و صفت کج ذات بزرگ و برتر را سزاوار است
که مالک هر دو جهان است و درود و سلام بر نبی او حضرت
رسول الله صلی الله علیه و سلم و بر اکمل و اصعب او تا روز
رستاخیز، بر کج کسانی که دعوت که حضرت صلی الله علیه
و سلم را قبول کردند و بر سیرت که حضرت عمل می‌نمایند
بدون شک مبارزات شما سر باز داغ اسلام مشتعل بر اصول از
ولایت است و در جهان یگانه ریح تنها همین اسلام است که
تا روز رستاخیز انسان‌ها را بسوی نیک و یک نظام کامل رهنمائی
می‌نماید و جامعه منصف شده را بسوی اصلاح می‌کشاند انسان
را تلقین می‌نماید تا از فسق و فساد دور باشد، و همه مسلمانان را
بایکدیگر اتحاد دعوت می‌دهد.

دین که انسان را احساس می‌بخشد تا در همه ابعاد دین و دنیوی
از اساسات اسلام رهنمائی بدست آورد و همین ها مبارزه
شمانیز است کرم خاکی خدا را تعالی بر ما باشد که دنیا را ما را با هم
یکدیگر گردانیده و همین نصبت بین همه دیگر تقاضای ایمان و دفاع
از مقدسات است که از فیض ایمان است که همه انسانها بشکل
یک جسم واحد در آمده می‌توانند، گروه همه تنها بنظر می‌آیند
و سر این همه شاخ یکسر است، احساس شاخ یکسر است
و تفکرات شاخ نیز یکسر بوده و برادر معمول یک مقصد مشترک
مبارزه می‌نمایند چنانکه اسلاف ما بوده اند. سر باز داغ اسلام
شما بعد از اینکه مسلمانان بگروه مختلف بین هم تقسیم گردیدند

دیگر نظریه دیگر بر خاست که انسانها را از هر طرف
 اسیر و در بند نمود، حق مالکیت را از ایشان غصب کرد،
 بر تفکر و نقل و حرکت و تحریر و تقریرشان قیودات وضع نموده
 گویا مطمئن گردید که برادر ابد مسلمانها را خاموش نمودیم، کارر
 یک طبقه مفسود که حاصل این نظریه بوده اند شاید سهولت
 ها برایشان میباید بوده باشد، آنگاه دیوار ها را بزرگتر تاسیس
 نمودند که شاید هم علیه آنها و خلاف آنها گفته نتوانید.

مگر امروز هر دو نظام سرمایه دار و سوسیالیست به وضع
 ضعیف سرنگون گردیده اند و علمبرداران کج برادر اینها نمودن
 خود در تلاش بیگانه میباشند.

امروز نظام سرمایه دار را همه ادعای پیشرفت و ترقی
 خود و نظام کمونیست را همان ادعای پیشرفت سرخ خود
 با رویسترشان را میبندند، در هر طرف دنیا آینه و نظام را به
 طرف بدرستد می نمایند.

در همین حالت، انسانیکه شریقه منتظر همین نظام است
 که در همین موقع کج را رهنمائی نموده بتواند و کج نظام
 تنها نظام امارت اسلام بوده می تواند و بسو لهدا به همسنگران
 اسلام این وجیه عائد می گردد که قدم به پیش بگذارند
 و عقانیت اسلام را بر روی جهان این توسط دفاع شان از نوایسیر
 اسلام ثابت نمایند، همین وقت آنست که اندک دیگر همت
 نموده و بیشتر گام برداشته از نور موجود اسلام ظلمت موجوده
 جهان را محو نمایند.

همسنگران اسلام! شما که علمبردار همین مبارزه ار هستی که
 این مبارزه کدام دعوت جدید نیست که این مبارزه دلاور گذشته
 عالم است که ملو از قربانیها مسلسل در راه خداوند است.

امروز همین تفکر مبارزان شماست که بایک قدرت نظام
 و قاهر و صابر مردانه و در مقابل نموده و کثرت با نهایت ذلت

و رسوا تر به شکست و فرار مجبور ساخته اید، انشاء الله شب
 ها تاریک نظام بالا را امارت اسلام عنقریب به پایان
 رسیدن است و به زود دیوار همین امارت اسلام در جهان
 بلند خواهد گردید، اکنون مردم عوام نیز حل تمام مشکلات
 خود را در نظام می بینند.

همسنگران اسلام! ما باید اندک دیگر مبارزات خود را
 گسترش داده از این مراحل بزود گذشته به پیش برویم، تا جاییکه
 پیشتر گم کرده ها را مختلف بر اقتدار در مقابل با امارت اسلام
 است تغییر در کج نیست، حاکم و قمندها و ارباب هر منطقه
 همینگونه از امارت اسلام خوفزده و بیسناک است در جهان
 توسط ظلم و ستم در بر سر کوب نمودن این تحریک هستند،
 در جهان هم مذاکرات و گفت و شنید می خواهند، مگر از انواع
 احساسات و وابستگی جوانان اسلام به این تحریک بیسناک می
 باشند، و در مانهای در این موارد پیویم، ما مبارزه خود را با حکمت
 کج ادامه میدهیم، ما بر اصول مقصد و رسیدن به منزل باید
 از هر گونه موانع بگذریم و لو بهر طریق که باشد.

همسنگران اسلام! سعی کنید یقین کامل بذات کریم
 خداوند پیدا کنید، همه اعمال خود را فقط بر اساس ذات
 الله تعالی انجام دهید و این بیرق را که شما برادر بلند نگه داشتن
 کج بر خاسته اید قلباً به کج اخلاص و عقیده پیدا کنید، کار دعوت
 به نیکو و نهر از بدیها را سرعت ببخشید، قرآن کریم و کتب
 سیرت نبر صبر الله را به دقت مطالعه کنید، اهتمام ادا،
 نمازها را خود را با جماعت نمایند، در حالت تنگدستی و راحه
 نظم خود را از دست ندهید، همه استعدادها را خود را وقف
 سر بلند رسیدن خدا و استقامت نظام شریعت او در دنیا انجام
 دهید، انشاء الله که مدد الهی شامل حال ما خواهد بود.

اهل سنت والجماعت

ياناجيه فرقه

مفتي شاهد حقاني

اهل سنت والجماعت خوک او چاته ويل کيږي ؟!

کې اشاعره وو ته وايي او همداسې شهرت لري، خو چې کله په ماوراءالنهر هيوادونو کې د اهل سنت والجماعت يادونه وشي نو اطلاق يې په (ماتريديه وو) باندې کيږي، چې دامام ابو الحسن ماتريدي په څو واسطو سره دامام ابو حنيفه په شاگردانو کې راځي، او ماتريديه د سمرقند يوه قريه ده، چې په همدې اساس يې دې کلي ته نسبت کيږي، يعنې په مجموع کې ماتريديان احناف، او اشاعره غالباً شوافع او نور دي، چې نن سبا خراسان کې ماتريديان اکثريت او احناف دي، خو دهغه وخت سره د خيالي ملاصبت د تحقيق له مخې اهل خراسان هم اشاعره وو، مگر نن بيا خبره هسې نده پاتې. والله اعلم.

ددې نه دا هم جوتيږي چې د سمرقند، بخاري، ترمذ، بلخ، او مرغينان غونډې دنړۍ علمي مراکز لا هماغه مهال دامام ماتريدي رح پيروان او بيا په مجموعي ډول د حضرت امام ابو حنيفه رح د مذهب علمبرداران وو.

دا هم د ويلو ده، چې په ټوليز ډول (اشاعره او ماتريديه) دواړه اهل سنت والجماعت دي، په دومره تفاوت سره، چې زيات احناف په عقايدو کې دامام ابو منصور ماتريدي رح د مسلک پيروان او زيات شوافع او مالکيان دامام ابو الحسن اشعري رح د مسلک پيروان دي، خو په (مقدمه المهند على المفند) کې بيا علامه خالد محمود مد ظله العالي د عقايدو درې مسلکونه را نقل کړي دي، دغه مقدمه

د علم عقايد په نوموتې کتاب (حاشية الخيالى على شرح العقايد النسفية) کې داسې صريح عبارت ليکل شوى، چې د اهل سنت والجماعت پيژندنه ترې په ډاگه څرگنديږي، لکه چې وايي ((قال فى شرح العقايد النسفية فبهت الجبائى وترك الاشعرى مذهبه فاشتغل هو ومن تبعه بابطال رأى المعتزلة واثبات ما ورد به السنة ومضى عليه الجماعة) حاشية الخيالى على شرح العقايد ص ١٩ / ژباړه: جبائي (معتزلي) بې ځوابه پاتې شو، او امام اشعري رح دده مذهب پريښود، د معتزلو د رايې د ابطال او دهغې عقيدې د اثبات په چاره مصروف شو، په کومه چې سنت وارد شوى او د صحابه وو د ټولنې يا جماعت تگلاره وه.

د شرح عقايد النسفي محشي پدې متن کې چې (فسموا اهل السنة والجماعة) باندې کارې چې (قوله اهل السنة والجماعة الخ....) وهم الاشاعرة وهذا هو المشهور في ديار خراسان والعراق والشام واماكن الاقطار وفي ديار ما وراء النهر اهل السنة والجماعة هم الماتريديه وهو تلميذ ابي نصر العباس تلميذ ابي بكرة الجرجاني تلميذ ابي محمد الحسن الشيباني من اصحاب الامام ابي حنيفة رحمه الله، ماتريديه قريه من قرى سمرقند ١٢ رومي، چې ددې فوق الذكر عبارت لنده خلاصه داسې ده، چې چا د معتزله وو مخالفت کاوه او په سر کې (امام ابو الحسن اشعري رح) و، نو دوى ته اهل سنت والجماعت وويل شول، خو اهل سنت والجماعت د خراسان په سيمو، عراق، شام او نورو مناطقو

چې د (المهند على المفند یعنی عقاید علماء اهل سنت والجماعت دیوبند) کتاب باندې (مولینا خلیل احمد سهارنپوری رح) رانقل کړي، داسې یې پکښې لیکلې دي چې: الغرض اصول عقاید مین ایک اهل سنت کی تین مسلک قرار پای ۱- حنبلي ۲- اشعري ۳- ماتریدی، اور انهی مین ان کی فروعی مذاهب بهی شامل هین، حنابلہ مین حنبلي مقلدین او اهل حدیث قدیم..... اشاعره مین مالکیه اور شافعیه اور ماتریدیہ مین حنفیه.....

خو هغه مسالک چې پدې علم کې مشهور دي، هغه دادی چې اهل سنت والجماعت کې یوازې دوه، مسلک شتون لري، چې یو یې (اشاعره) او بل یې (ماتریدیہ) دي، د علامه خالد محمود رح د تحقیق سره سم درې مسلک پکې شتون لري، چې په عین وخت کې همدا عقیدوي مسلکونه په فروعی مذاهبو کې ورگډ دي، لکه پخواني اهل حدیث او حنابلہ په حنبلي مسلک کې، چې دایې هم د عقایدو او هم د فروعاتو مذهب دی، مالکیان او شوافع بیا اشاعروو کې، او احناف چې نن سبا ښه ډیر پیروان لري، په ماتریدیہ وو کې شامل دي او همدا حنفی مذهب یې نن د عقایدو او هم فروعاتو مشترک مذهب دی.

د جامعہ بنوری کراچي شیخ الحدیث او مهتمم مفتي محمد نعیم مد ظله خپل تصنیف (ادیان باطله اور صراط مستقیم) کې داسې کاري چې: دهند د مراد آباد د جامعہ قاسمیہ شیخ الحدیث مولینا شبیر احمد صیب وایې: چې ددې ټولو خبرو خلاصه داده، چې سری باید د (سواد اعظم) د جمهور امت سره وي او همدا حقیقت یا صفت دائمه اربعه وو په پیروانو او مقلدینو کې کتل کیږي، چې هر دور کې لوی، لوی علماء او مشایخ مقلدین پاتې شوي، او بیا پدې باندې فکر پکار دی، چې د سواد اعظم اطلاق پر دیوبند مکتب فکر اشخاصو باندې کیدای شي، ځکه ددې مکتب فکر علماوو او مشایخو ته اهل سنت والجماعت ویل کیږي.

حضرت (مولینا ادریس کاندهلوي نورالله مرقده) په خپل تصنیف (عقاید الاسلام) کې د اهل سنت والجماعت

د مصداق په باب لیکي چې: فرقه ناجیه یعنی هغه څوک چې د خدای جل جلاله له عذابه خلاصیدونکې ده، صرف هغه د اهل سنت والجماعت ډله ده..... او ټول فقهاء، محدثین متکلمین، اولیاء او عارفین اهل سنت والجماعت دي، دا ټول د دین په اصولو کې متفق دي، که کوم اختلاف شته، هغه هم د دین په فرعي مسایلو کې دی، چې هغه جزئي دی او کوم اصولي اختلاف نشته.

تاج الدین سبکي رح په (شرح عقیده ابن حاجب) کې فرمایي چې: اهل سنت والجماعت محدثین، متکلمین او صوفیای کرام په اصول الدین کې سره متفق دي، اختلاف یوازې په مبادی او طرق استدلال کې دی، د محدثینو د استدلال سبک اولاً په سمعیه دلایلو یعنی کتاب، سنت او اجماع امت سره دی او د متکلمینو د استدلال سبک لومړی بنیاد په سمعیه دلایلو او ترڅنګ یې په عقلیه دلایلو هم بناء دی، دوی پر نقل او عقل دواړو استدلال کوي، او حضرات صوفیادی کرام بیا اولاً په شرعي دلایلو او ترڅنګ یې په کشف، الهام او وجدان باطني هم استدلال کوي، چې ددې پوره بحث په (حاشیه اشارات المرام من عبارات الامام ۲۹۸) مخ کې شته.

وروسته حضرت مولینا محمد ادریس کاندهلوي رح د اهل سنت والجماعت په باب داسې وایې چې: اور اس زمانی میں فرقہ تاجیہ (اہل سنت والجماعت) مذاہب اربعہ یعنی حنفیہ، مالکیہ اور شافعیہ اور حنابلہ میں منحصر ہیں، ان چاروں مذہبوں سے خروج بدعت ہے، شرعاً غیر عالم کو عالم کا اتباع اور علماء ناقص کو کامل کا اتباع فرض اور لازم ہی، اور جو مرض طیب کی تقلید نہ کریں اس کا انجام ہلاکت ہے» عقیدہ الاسلام حصہ اول ۲۹۱ مخ.

د حضرت مولینا محمد ادریس کاندهلوي رح له فوق الذکر تحقیق او وینا څخه په ډاگه څرګندیږي، چې نن سبا دفتنو دور دی او دفتنو په دې وخت و زمان کې د خلاصون لاره

ترجمان القرآن حضرت عبداللہ بن عباس ، اویبا ددی نه وروسته دده مولى (عکرمه او ابن جریج) وو، دمذینې منورې د فقهی مدرسې ستر مهمتم او مشر حضرت عبداللہ بن عمر او دده څخه وروسته له تابعینو نه (سعید بن مسیب رح) و، د عراق دمدرسې د اهتمام اوزعامت چارې لومړی د جلیل القدر صحابي حضرت عبداللہ بن مسعود پر غاړه اویبا ددی نه وروسته دده د شاگردانو چې یو پکې (حضرت علقمه رح) اویبا (ابراهیم النخعی رح) بیا (حماد رح) او بیا حضرت امام ابو حنیفه رح وو، المکتبه الشاملة کې د تاریخ التشریع او نورو په حواله لیکي، چې د حجاز د فقهی مدرسې د اجتهاد پر وخت اعتماد زیات وخت پر کتاب او سنت او ډیر کم په رایه باندې ځکه و، چې یو خو حجاز کې محدثین ډیرو و، اوبل دا درسات کورو، نو د حدیث په سند کې به یې ایله یوه واسطه له حضرت پیغمبر سره راتله. د عراق د فقهی مدرسې په باب چې حضرت عبداللہ بن مسعود یې زعامت کاوه او دا یې مؤسس و، دوی داسې لیکې چې (أَمَّا الْمَدْرَسَةُ الْأُخْرَى - وَهِيَ مَدْرَسَةُ الْعِرَاق - فَكَانَتْ تَلْجَأُ إِلَى الرَّأْيِ كَثِيرًا. وَالرَّأْيُ عِنْدَهُمْ يَرْجِعُ إِمَّا إِلَى الْقِيَاسِ الْأَصُولِيِّ، وَهُوَ الْحَقُّ مَسْأَلَةٌ لَا تَنْصُ فِيهَا بِمَسْأَلَةٍ فِيهَا نَصٌ شَرْعِيٌّ، لَعَلَّه جَامِعَةٌ بَيْنَهُمَا، وَإِمَّا رَدَّ الْمَسَائِلِ الْمُسْتَحْدَثَةِ إِلَى قَوَاعِدِ الشَّرِيعَةِ الْعَامَةِ؛ ..... یعنی عراق کې غالبه شیعه گان چې آن کله به یې حضرت علي العیاذ باللہ خدای او کله به یې له خدای سره مشابه کاوه، همداسې به ملحدانو، خوارجو او نورو فتنه گرو ډلو چې شمیر یې ډیرو و، کوشش یې داو، چې دین کې تلبیس او خلط پیدا کړي، نو مجبوراً ورته ددې مدرسې استاذانو دروایت د قبولیت شروط سخت کړل، اوددې لپاره یې غښتلې قیودات ولگول، دروایت په قبولیت کې به فقهاوو ډیر تفکر کاوه، او پاڅه شرطونه یې ورته کښیښودل، چې له امله یې د فتنو دروازې بندې شوي، دانو داسې شرطونه وو، چې د حجاز فقهاوو، دروایت د قبولولو لپاره نه وو ایښي، او نه یې ددې التزام کړی و، نو چې به روایت الحدیث پدې شرطونو پوره نه و، نو نه به یې مانه، ځکه یې د نويو او

داده، چې دامت ددې منل شویو څلورگونو امامانو تقلید وشي او ددې څخه خروج ونشي، چې خروج به بدعت وي، نو ځکه وایي چې د اهل سنت والجماعت اطلاق صرف په څلورگونو مذهبونو او ددې په پیروانو کیږي، که دمو لینا ادریس کاندهلوي رح محققانه انداز ته څېړ شو، نو د ډیرو فتنو او اختلافاتو څخه یې د نجات لاره په گوته کړي، او هغه داسې چې دا ائمه اریعه د خیر القرون د زماني خلک دي، هغه څوک چې په اړه یې رسول الله صلی الله علیه وسلم د خیر او صلاح شهادت ورکړی، نو ددې پر ځای چې ددې څوار لسمې پېړۍ د اوسیدونکې کوم کس د اقتداء او پیروی لاره خپله شي، غوره داده چې د ائمه اریعه وو، پر شرعي استنباطاتو او مسایلو اعتماد وشي او دستور و حل دهغوی په تقلید کې ولټول شي.

هو !

که چا سره دکومې مسئلې په اړه شک وي، کولای شي چې د مذاهبو اریعه وو کتابونه په سره سینه وپلټي او د مسئلې په باب د حجت قاطعیت او ارجحیت ځان ته معلوم کړي، نه دا چې (خدای ج مکړه) هسې د مذهب له کلمې سره منافرت لري او دکوم نا معقول تعصب په وجه یې بې چون وچرا مذاهب ښه نه راځي.

ځکه دا هغه مذاهب دي، چې لومړنۍ خښته یې له رسول الله صلی الله علیه وسلم څخه وروسته، صحابو او ایښي او حجاز او عراق کې یې د اجتهاد لومړنۍ مدرسې جوړې کړي. دلته به د موضوع د زیات اهمیت او وضاحت لپاره (د اسلام اساسات) تر سرلیک لاندې د شهامت مجلې داووم کال پنځمې گڼې ډیوې علمي لیکنې څو پراگرافه د توضیح لپاره را نقل کړو، تر څو پرې دا مسئله چې د ځینو له نظره خورا ډیر حساسیت ابعاد لري، پرې څه رڼه کړو !

..... د تابعینو دوره کې د علم فقه دوه لویې مدرسې جوړې شوي، یوه مدرسه په حجاز او بله په عراق کې وه، البته ددې دواړو مدرسو مشران او منتظمین صحابه کرام وو، ځکه حجاز کې دمکې مکرمې دمدرسې زعیم او مشر

مستحدثو فقهي مسايلو حل د شريعت په عامو قواعدو کاوه او يا به يې زيات وخت پداسې رايه کاوه ، چې له اصولي قياس سره به يې پيوند درلود ، چې دا ډول قياس دادی چې يوه داسې موضوع چې نص پکې نه وي ، دکوم مشترکه علت يا جامع په بنسټ د داسې مسئلې سره په حکم کې مرتبط کړي ، چې په هغې کې نص راغلی وي ، نو دمقيس او مقيس عليه حکم سره يوشي .

د عراق فقهاوو په دصحابي عمل معتبر باله ، خو کله به چې دده له منقول روایت سره به په تصادم کې و ، نو دوی به

ویل ، چې دده روایت یا منسوخ شوی او یا مؤل دی ، همداسې به دوی ویل چې کوم ثقه راوي ، چې دیوې عامه بلوی خلاف روایت وکړي ، دا یا منسوخ دی او یا تیروتنی دی ، چې دا دده قصدي کار نه وي ، هوکه به کوم قوي روایت پیدا شو ، او یا به پکې د تیروتنې احتمال کم و ، نو به يې د مسئلې د اثبات لپاره مانه .

د اهم باید و منو ، چې حجاز کې هم د (ریبعه بن عبد الرحمن) چې په ریبعه الراي باندې مشهور و ، او دامام مالک رح استاذ هم و ، داسې فقهاء وو ، چې رایه به يې دنویو مسایلو په حل کې معتمد بلله ، او همداسې په عراق کې داسې فقهاء وو ، چې اخذ بالرای به يې بده بلله ، لکه (عامر بن شراحیل) چې په (الشعبي) مشهور و (فقد عُرِفَ فِي هَذَا الْعَهْدِ مِنَ الْحِجَازِيِّينَ رِبْعَةُ بْنُ عَبْدِ الرَّحْمَنِ ، الْمَشْهُورُ بِرَبِيعَةَ الرَّأْيِ ، وَهُوَ شَيْخُ الْإِمَامِ مَالِكٍ . كَمَا كَانَ فِي الْعِرَاقِ مَنْ يَكْرَهُ الْأَخْذَ بِالرَّأْيِ كَعَامِرِ بْنِ شَرَّاحِيلَ الْمَشْهُورِ بِالشَّعْبِيِّ) .

د فقه ددې دریمې مرحلې زیات علماء او حملة العلم موالی یا آزاد شوي غلامان وو ، لکه په مدینه کې د (عبد الله بن عمر) (مولی (نافع) ، په مکه مکرمه کې د عبد الله بن عباس مولی (عکرمه) په کوفه کې د بنی والبه مولی (سعید بن جبیر) ، په بصره کې امام حسن بصري رح او ابن سیرین رح ، په

په (مکحول بن عبد الله) ، استاد (مکحول بن عبد الله) ، په مصر کې (یزید بن ابی حبيب) ، چې دا دامام اهل مصر (لیث بن سعد) استاد هم و ، او داسې نور .... البته د (حضرت سعید بن مسیب ، عامر الشعبي او علقمه بن قیس النخعي) غوندې سوچه عرب توکمه هم پدې دور کې وو ، چې ځانونه يې علم ته وقف کړي وو ، د فقه دا عصر او زمان داموي

خلافت سره مصادف و ، خو دامهال فتنې یوازې په دار الخلافه کې محدودې وې ، بهر يې لا پوره سرایت نه وکړی ، همدا مهال به فقهاوو او علماوو ، یو له بل سره مناظرې او مناقشې کولې او د حق په درک سره به يې یو بل ته تنازل هم کاوه ، خو مجموع کې دا دور هم د خیر دور فقاقت و ، او رسول الله يې هم په باب د خیر او صلاح شهادت ورکړی و : (فَقَدْ صَحَّ عَنْ رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَنَّهُ قَالَ : " خَيْرُ النَّاسِ قَرْنِي ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ، ثُمَّ الَّذِينَ يَلُونَهُمْ ") (رواه الشيخين) ....

بنایې اوس به مو دارنه کړي وي ، چې مذاهب کومه نوي پدیده نده ، بلکې د سلفو شرعي تگلاره ده ، چې دمستحدثو مسایلو لپاره يې د امت اسلامیه مشکلات حل کړي او ددې پرځای چې ورسره تعصب وشي ، غوره به وي ، چې په اړه يې له انصافه کار واخستل شي ، او هم مو په څلور گونو مذاهبو کې د اهل سنت والجماعت هغه انحصار چې دنامتو علماء پرې ترکیز کوي او دمولینا محمد ادریس کاندهلوي رح په څېر علماء ترې خروج بدعت بولي ، د سلفو له تگلارې معلوم کړي وي ، چې دفتنو پیر دی او دمذاهبو تگلاره خپلول یوه اړتیا ده او په همدې کې نجات او داسلا فو عقاید او استنباطات اخنبل شوي دي (والله اعلم نورياء ....

د حماس او الفتح ترمنځ

د سولې د نوي توافق په اړه

اندېښنې او هیلې

شهید زوی

فلسطین او مقبوضه بیت المقدس ازادول یواځې د عربانو نه بلکې د ټولې اسلامي نړۍ مسئولیت دی او دا د ټولو مسلمانانو مسئله ده.

شیخ احمدیاسین چې د فلسطین مسلمانانو ته د جهاد عملي لار ورنښودله نو د فلسطین ولس یې ښې ولسې و او په مقابل کې یې د اسرائیلو په نوم د سیمې یواځنی اتومي طاقت و؛ داصحابو پدې نړۍ کې د ادواړه اړخونه یو بل سره د پرتله کېدو وړ نه وو خو دا چې شیخ احمدیاسین په خپل ولس کې د جهاد نظریه په رښتیا ژوندۍ کړې وه نو د ټول فلسطین او په ځنګرې توګه د غزې مسلمانان د اسرائیلو د اتومي ځواک نه مرعوب نه شول او نه خپل بې وسله‌توب د جهاد په کېښودل بلکې د خپل قند په لار ښوونه د ټول فلسطین او خصوصاً د غزې ټکو ځوانانو د اسرائیلو په نوم د اتومي عاصب ځواک په مقابل کې د کوزوړې وسلې پرمخت یانې د پرو ویشتلو نه خپل محمد پیل کړ؛ پکې په لسګونو زره شهیدان ټپیان؛ او زندانین شول خو چې شاته نه شول او خپل جهاد یې جاري وساتلو نو الله تعالی ځواکمن کړل؛ په همدې محصورې او د نړۍ نه په پرې شوې غزې کې مسلمانو خواوو راکټونو او اتومات توپکونو ته لاسرسی وموند او په خپلو لاسونو یې داسې توغندي هم جوړ کړل چې یو شمېر یهود مېشتې سیمې یې پرې هدف وګرځولې شوې؛ او تر ټولو مهمه دا چې د حماس مجاهدینو کې مېرانه؛ پر دین د قربانی احساس؛ د شهیدت سره مینه او جګړې د مېرمنو د مېرمنو قوې شو چې هغه اسرائیل چې د ۱۹۶۷م جنګ کې یې ۴ سترو عربي هیوادونو ته په ۶ ورځو کې ماتې ورکړې وه پر غزې د ۲۰۰۸ کال د اسرائیلو د وحشي يرغل پرمهال اسرائیلو په ۲۴ ورځو کې حماس ته ماتې ورکړای شوه او ته یې غزه ونیوله.

په غزې کې د عملي جهاد پیل کېدو نه پس حماس د اسرائیلو د ټولو نه ستر دښمن وګرځېدلو او غزه یې د خاص عتاب لاندې راغله؛ د اسرائیلو په حکم د غزې نه مصر ته په تلو راتلو کې سختې پیل شوه او ورځ تربلې زیاته شوه د غزې د اوسېدونکو په وړاندې به د مصر سرحد زیاتره وختونو کې تړلې شوی و او کله ناکله به پرانستې و.

دا چې د خور او دوو اختلافاتو نه پس د حماس او الفتح ترمنځ د بېلابېلو اودملي وحدت د حکومت جوړونې توافق رامنځته او په رامله کې اسماعیل هنیه او محمود عباس پدې اړه تړون لاسلیک کړ د نړۍ مسلمانان یې د پرحوښ کړل او د ازاد فلسطیني دولت هیلې یې تر یوځایه بیا راژوندۍ کړې؛ ددې تازه توافق له مخې به د الفتح په سرپرستی کې حماس او الفتح په غزه او لویديځې تړاکې کې به د میاشتو کې دغه دننه ولسي دولت جوړوي او ۶ میاشتې پس به په دواړو سیمو کې عام انتخابات ترسره کېږي.

ددې لپاره چې محترمو لوستوالو ته موضوع ښه روښانه شي دلته د ډېرېدې ماضي د خوځېدو راپدې لارې لاس ته راوړو. په ۱۹۴۷م چې اسرائیلو د فلسطین خاوره اشغال کړه نو ورسره سم د فلسطین مسلمانانو د ازادۍ تحریک پیل کړ خو له بده مرغه چې پدې تحریک کې په صحیح معنی کې جهادي روح نه و، امریکا، برتانيې او نورې کفرې نړۍ د خپلو مکارو، عیارو او غلامو رسنیو پرمخت دا تحریک دخاورو د ازادۍ د عامو تحریکونو پرڅېر یو د ازادۍ قومي تحریک معرفي کولو، دا یې د یهودانو او عربانو یوه قومي شخړه ګرځولې وه او عام ذهنیتونه یې داسې برابرول چې کېدای یو ځای د عربانو مسئله ده او دنورې اسلامي نړۍ ددې سره هېڅ تړاو نشته او نه دا عقیدوي او فکري حرکت دی؛ تر ټولو کفر کوښښ کاوه چې دا حرکت داسې سیکولر حرکت وګرځوي چې بېخي د اسلام، دین، مسلمان او جهاد نوم ونخلې، یواځې د ازادۍ نوم اخلي، صرف مظاهري کوي، هېڅکله توپک ته لاس نټکي او عقیده یې داسې جوړه شي چې د اسرائیلو پرضد د لاریونونه د ازادۍ یواځنی لار ده.

د ۱۹۸۰م پورې خبره همداسې روانه وه خو ددې کال نه پس دا فکر په بدله شو؛ دښه تدبیر، عالي ارادې لوړ عزم او جرأت سمبول او دایوي اصل وارث شیخ احمد یاسین په ۱۹۸۰م کې په غزې کې د حماس په نوم د جهادي غورځنګ بنسټ کېښود او د فلسطین د ازادۍ حرکت یې دکامیابی په لور روان کړ، د قومیت نه یې خبره اسلامیت ته کړه، او په خپلو ډېرو هڅو او کوشښونو یې د مسلمانانو په عامه ذهنیتونو کې دا خبره ورواچوله چې دا اشغال شوي

چې خبره رالنده کړو نوحاس چې د عملې جهاد ترڅنګ یې په ډېر اخلاص دولس خدمت او عام المنفعه کارونه هم کول نو په ولس کې یې ډېر ریت محبوبیت ترلاسه کړ او کله چې د ۲۰۰۶ کال په جنوري کې په فلسطین کې عدم انتخابات ترسره شول نو حماس پکې ۷۶ او د محمود عباس ګوند پکې ایله ۴۳ چوکۍ وګټلې : حماس د دومره چوکۍ په لرلو په یواځې ځان دولت جوړولای شو خو ددې لپاره چې فلسطین ولس ونه ویشل شي او الفتح حالات خراب نکړي نو الفتح یې هم په دولت کې شریک کړ.

د حماس دومره محبوبیت او په انتخاباتو کې ستر بریالیتوب داسرائیلو، امریکا او ټول لويديځ ترڅنګ د عربي هیوادونو شاهدو، دیکتاتورانو او امپرانو ته هم دمنلو وړ نه و نو محمود عباس د همدوی په اشارو او ددوی د خوشالولو لپاره د حماس سره ډېر نا وړه سلوک پیل کړ: رومي خو یې د قدرت په انتقال کې ډېر خنډ وکړ او چې حماس ته قدرت انتقال شو نو فلسطیني دولت ته بېښه ورکړه او ادارو پیسې د حماس په دولت بدې کړې ترڅو ژر د حماس دولت فلج شي خو محمود عباس ته په ملیونو ډالر ورکول کېدل : پدې هم بسیا ونه شوه بلکې محمود عباس خپل ټول

ځوانان مسلح کړل او د فلسطیني ادارې د امنیتي کار کوکو په مقابل کې یوه قوي ملیش جوړه شوه دې ملیشې داسرائیلې فوجونو په څېر په یو او بل نوم د حماس د کارکوکو نیول پیل کړل او چې د نیولو خبره یې د صدر اعظم تر دفتره هم راورسېدله نو حماس هم ددغې اقدامات پیل کړل چې په ځینې مواردو کې خورې جګړې هم رامنځته شوې.

او چې سوره ګوداره کرانه شوه نو غره یې خپل مقر وګرځاوه او د محمود عباس ملیشې یې ترې وه ویستې : بس په همدې حماس عرې ته راټول شو او محمود عباس خپله پچاهي په لويديځې عرې کوله، محمود عباس د فلسطیني سیمو ټولې لارې پر غزې بندې کړې او د غزې اوسېدونکي اړ شول چې خوراکي مواد او دارتیا وړ نور توکي دمصر ته راویسي خو له بده مرغه چې مصري واکمن حسن مبارک یې پرمخ دمصر سرحد هم په کلي ډول وتړلو او داسې یې وتړلو چې پر غزې د ۲۰۰۸ کال داسرائیلو دوحشي يرغل پر مهال یې هم خلاص نه کړ، دې وحشي يرغل ۲۴ ورځې دوام وکړ، غزه ډکېلا په میدان بدله شوې وه، یو لور ته هم ترې تلل راتلل نه شو کېدای، د خوراکي موادو سخت قلت و، روغتونونه د تپېاو نه ډک و او دوا نه وه، دېټونو ډاډ و، او هره ورځ په سونو تان شهیدانېدل یا بېجان کېدل، پدې سخت حالت کې هم د محمود عباس او حسن مبارک زړونه نرم نه شول او نه یې د غزې د اوسېدونکو پر وړاندې سرحد پرانیست.

نولوس چې الفتح او حماس دواک په شریکولو او ګډ حکومت جوړولو پوځل بیا توافقه ته ورسېدل د فلسطین د مسلمانانو ترڅنګ د ټولې نړۍ لپاره د خوښۍ خبر دی خو دا چې واک ته د حماس درېسېدلو نه تر ټننه د محمود عباس الفتح غورځنګ ته یواځې د حماس بلکې د ټولې غزې د مسلمانانو پر ضد داسرائیلو ته ورته درېځ غوره کړی و او اوس هم لا د ګټو بنسټیزو مسائلو په سر د دواړو اړخونو ترمنځ اختلافات شتون لري نو غه سره له دې چې ناهیلۍ ته یم داوسني رامنځته شوي توافقه په اړه ډېر خوشبین هم نه یم او باور نه لرم چې ډېر دوام به وکړي.

نو غره چې ددې جنګ نه وړاندې د ډکولو راهیسې په کلي نوکه محاصره او کلا بده وه، دا د غزې د اوسېدونکو لپاره ډېرې سختې شپې ورځې او په شعب ابي طالب کې درسول الله صلی الله علیه وسلم او مسلمانانو محاصره ته ورته حالت و، داسرائیلو وحشي مېرمن او یرغلونه وو، دحسن مبارک او محمود عباس ستره خفه وه، داسلامي نړۍ دحاکمونو بی حسې وه، دملګرو ملتونو، امریکا او دشر دوستۍ ددروغمو دعواکوکو لويديځوالو بشر دسمني وه، دقوت لایوت شپې ورځې وې : کواکې بری د خوراکي موادو دندیر له لارې د غزې د نولومسلمانانو وژل غوښتل: خو په اوسېدونکو یې آفرین چې دمصر او غزې ترمنځ دخورا ډنګ او قوي کنکړتې دیوال نه لاندې یې په سوېو ټولونه کېدلي دي چې پکې تر ۳۰ مېرو پورې جوړو او تریو کلومتر پورې اوږده ټولونه هم شته چې له همدې لارې په ډېر مشقت او تکلیف دمصر نه خوراکي مواد او دارتیا وړ نور توکي راوړل کېدل او په همدې د غزې اوسېدونکو خپله ساه ساتلې وه : دا دطلم نه ډک داسې حالت و چې په اسرائیلو کې دننه یو شمېر یهودي لیکوالانو یې هم پرضد لیکلې وکړې، اسرائیلو کې په زړو یهودانو د لومړي وزیر نتن یا هو پرضد لایونونه وه ویستل او ویسې ویل چې

پر غزې داسرائیلې دولت دظلمونو له امله اسرائیل په نړۍ کې بدنامېږي نو دا په حقیقت کې داسرائیلو سره طلم دی، همدا راز په نیویارک کې د جرېډ ایوي په څېر سخت زړي یهودي هم دپته اړشو چې ټوايې چې د غزې محاصره غیر اخلاقي ده، او موږ دانسانانو دهغې وژنې حمایت نه شو کولای چې قتالین پکې یهودان وي : خو له بده مرغه چې پدې سخت حالت کې هم

محمود عباس د غزې پر مظلومو مسلمانانو ترحم وکړ او په ددوی په وړاندې تړل شوې لارې پرانستې بیا هم د غزې په واقعي او غیرقانوني مسلمانانو او د حماس په قیادت آفرین چې د اسلام د سر لوری لپاره یې دا ټول تکلیفونه په پوره صبر او استقامت وزغمل، د سپیڅلو اهدافو نه تېر نه شول، د جهاد ته یې شاته نکره : د ټولې نړۍ د فشارونو سره سره یې هم داسرائیلو په رسمیت پېژندلو غوښتنه رد کړه او رنځیا دا ده چې اسرائیل، امریکا او ټول لويديځ ناکام او غزه کامیابه وه : تردې چې په عربي نړۍ کې دبدلونو په لړ کې دحسن مبارک اداره ښکته شوه او مصر کې عوي دولت جوړ شو : دمصر عوري دولت داسرائیلو د خفګان هېڅ پړوا نه ساتله او په ډېر جرأت یې دهماغه ۲۰۱۱ کال دمی په ۲۸ مې نېټې د غزې د اوسېدونکو پرمخ دمصر دسرحد پرانستل اعلان کړل، چې اسرائیلو پرې خپل سخت خفګان سکاږه کړ.

دمصر زندانونو کې زنداني شوي ټول فلسطینیان یې ازاد او خپلو کورونه ته ورسول او تر ټولو محبه دا چې دمصر د عوري دولت دسندنیو چارو وزیر ډاکتر نبیل العربي دامریکا دپخواني ولسمشر سره دلدنو پر مهال هغه ته په ډېرو روښانو

تکو وویل چې د حماس او الفتح ترمنځ سوله راوستل به یې دټولو کارونو په سر کې وي.

دا خبره سره له دې چې دعبوري دولت دبانديوچارو ديو وزير خبره وه خو په نړۍ کې دا داسرائيلو په اړه دمصر په سياست کې په بدلون تعبير شوه او دېرو رسنيو کې راغلل چې مصر چې دټبرو ۳۰ کلونو راهيسې داسرائيلو دوست هيواد گڼل کېدلو ددې نه پس به داسرائيلو نه بلکې دفلسطينيانو دوست هيواد وي.

ډاکټر نبيل العربي چې لا له وړاندې نه داسرائيلو مخالف گڼل کېدلو دخپلې خبرې عملي ثبوت يې وړاندې کړ، دحماس او الفتح سره يې دسولې په اړه مسلسلې رابطې پيل کړې، محمودعباس چې دحماس سره دناوړه سلوک له امله يې په فلسطيني ولس او دنړۍ مسلمانانو کې محبوبيت ډېر کم شوی و داسرائيلو دسپکې روپې نه هم تنگ راغلی و؛ دحسن مبارک دادارې سوری يې هم له سره لرې شوی و، دتيونس دولسمشر زين العابدين او دمصر دولسمشر حسن مبارک بدانجام او ورسره دلويدځ بې وفايې يې هم مخې ته وه نو دډاکټر نبيل دقاس نه پس يې دموکې نه په استفادې حماس ته دسولې پېغام واستاوه، حماس چې لا دحکومت جوړولو پرمهال قربانۍ ته تيار او الفتح ته يې ډېر وزارتونه ورکړي وو نو دفلسطيني ولس ديو موتي کولو او عالي اهدافو ته درسېدلو په خاطر يې تېر هر څه هېر کړل او دالفتح دسولې پېغام ته يې لېيک وويلو چې ډېر ژر دفلسطين مسلمانانو په عمل کې هم دسولې درامنځته کېدو زېری واورېد او دمصر په پلازمېنې قاهره کې ۲۰۱۱ داپريل په ۲۷ مه نېټه دمحمودعباس او خالد مشعل ترمنځ دسولې سند لاسليک شو او دعبوري دولت په جوړولو او يو کال کې دننه دننه په انتخاباتو کولو هم اتفاق راغلو.

خواسرائيلي دولت دحماس او الفتح ترمنځ دسولې دټرون په رامنځته کېدلو سخته ناخوښي څرگنده کړه، په يروشلم کې دبرتانې دپخواني لومړي وزير سره دلدلو نه پس او بيا دامريکا کانگرس ته دوينا پرمهال دصهيوني دولت لومړي وزير نټن ياهو وويل چې ، داسرائيلو دولت به دهغې ادارې سره څرنکه سولې ته چمتو شي چې نېمه برخه (حماس) يې داسرائيلو له منځه تلل غواړي او دبن لادن وژنه غندي؛ محمودعباس بايد دحماس سره کړۍ تړون لغوه کړي ترڅو سولې ته لار برابره شي،

ددې ترڅنګ اسرائيلو محمودعباس ته دفلسطيني محصلانو انتقال هم ودرولو دمصرعبوري اويېسا ورپسې دمحمد المرسي حکومت دواړه دسېمي دمسلمانانو دگټونورو ستونزو دحل ترڅنګ دحماس او الفتح ترمنځ دسولې لپاره هم په پوره اخلاص مټې رانغښتي وې خوداچې کفري نړۍ پرې نه ښودل نوپه عمل کې داهرڅه په تېه ودرېدل .

نو اوس چې الفتح او حماس دواک په شريکولو او گډ حکومت جوړولو يوځل بيا توافق ته ورسېدل دفلسطين دمسلمانانو ترڅنګ دټولې نړۍ لپاره دخوښۍ خبر دی خو دا چې واک ته دحماس درسېدلو نه ترنه دمحمودعباس الفتح

غورځنګ نه يواځې دحماس بلکې دټولې غزې دمسلمانانو پرضد اسرائيلو ته ورته درېځ غوره کړی و او اوس هم لا دکيو بنسټيزو مسائلو په سر ددواړو اړخونو ترمنځ اختلافات شتون لري نو څه سره له دې چې ناهيلي نه يم دا وسني رامنځته شوي توافق په اړه ډېر خوشبين هم نه يم او باور نه لرم چې ډېر دوام به وکړي.

داسرائيلو دقبضې نه دمسجدالقصى دازادولو؛ دازاد خپلواک فلسطيني دولت دقيام؛ داسرائيلو په زندانونو کې د۱۵۵ زرو نه دزياتو فلسطيني مسلمانانو دشتون او په القدس او لويديځې تړانګې کې دنويو يهودي مېشت ځايونو په اړه دحماس موقف ډېر اصولي او نه په شاتلونکي دی خو دمحمودعباس درېځ بيا په دې ټولو مواردو کې دومره نرم (يانې کمزوری) دی چې دامريکا او نور لويديځ ترڅنګ پخپله اسرائيلو ته هم دمنلو وړ دی؛ همدا راز اسرائيل او حماس دواړه يو بل ته ديواخني دښمن په نظر کوري حماس په اسرائيلو توغندويي پرېدونه کوي او اسرائيل دحماس مشران او مرکرونه په نښه کوي او دغزې هره برخه چې وغواړي بمباروي يې؛ خو برعکس دمحمودعباس روابط داسرائيلو سره تردې حده دوستانه دي چې وايي دفلسطيني دولت دجوړېدو نه پس هم په خپلې سېمې کې تر ۵ کلونو پورې داسرائيلو لوځيانو دشتون طرفدار يم.

حماس چې په رښتينې معنی دفلسطين دازادۍ غورځنګ دی نو ترڅنګ يې يوه ستره خبره موسسه او په فلسطين کې دفلاح عامه کارونو يوه فعاله اداره هم ده؛ دجمهوري سياست مني او له همدې لارې دولس دقاطع اکثريت په رايو واک ته رسېدلی و خو دا چې دغاصبو اسرائيلو په مقابل کې يې درېځ روښانه، اصولي او نه په شاتلونکي دی او دخپل هيواد دازادۍ لپاره دنړۍ په سطحه دسياسي هڅو ترڅنګ داسرائيلو په مقابل کې په مسلح مقاومت هم عقیده لري او عملاً پرې لگيا دي نو ځکه داسرائيلو ترڅنګ دامريکا او نور لويديځ دسترګو ازغی دی ځکه خو يې په تېرو انتخاباتو کې دحماس برياليتوب او دحماس په لاس جوړ شوی دالفتح سره گډ دولت ونه زغملو او دفشار په نتيجه کې يې ډېر ژر الفتح دحماس نه راجدا شو نو اوس چې له بده مرغه مصر او خليجي څو هېوادونو حماس تروريسته ډله گڼلې ده محمودعباس به داسرائيلو، امريکا او نور لويديځ ترڅنګ دمصر او خليجي هېوادونو دفشار زيات ښکار شي؛ هغه به ډېر ژر خپل موقف بدل کړي او هماغه څه به وکړي چې نړۍ يې ترې غواړي؛ خصوصاً په داسې حال کې چې امريکا ددې توافق په اړه خپل تشويش ښکاره کړی او دامريکا دباندنيو چارو وزارت وياندې جين پشاکي ويلي چې دا توافق امريکا ته مشکلات راولاړوي نو ځکه موږ دتوافق دې اعلان ناهيلي کړي يو؛ دا توافق هم زموږ او هم داسرائيلو او فلسطينيانو ترمنځ دسولې روانو مذاکراتو او هڅو ته زيات تاوان رسوي مېرمن پشاکي زياته کړه چې دخپل دې تشويش نه يې محمودعباس او اسرائيل خبر کړي هم دي.

دامريکا په کانگرس کې دپرينو مرستو دکېټې مشر ددې توافق په اړه خپله اندېښنه ښکاره کړېده او کواښ يې کړېدی چې امريکا به ۵ سوه ميليونه ډالريزه هغه مرستې بندې کړي چې هرکال يې دفلسطين کورواکه دولت ته ورکوي.

حو اوس داسرايلو يو اقدام يا وټ هم اسرائيلو ته گټه نه ورسوي بلكې ورته توان ورسوي او سيمې هيوادونو سره يې دوستي ورو ورو په دسمې بدلېږي. ۶۰ كاله وړاندې هم اسرائيل يواځې وو او دسيمې هيوادونو ورته ددسم په سترگه كتل خو له بده مرغه چې بيا دتركي سيكولر دولت، دايران رضاشاه پيلوي دمصر حسن مبارك او داردن شاه اسرائيلو ته ددوستي لاسونه وركړل او

داسرايلو يواځيتوب له مخه ولاړ خو اوس بيا له نيكه مرغه اسرائيل په سيمه كې ديوځيتوب لور ته روان دي ځكه چې اردن كې دشاهي دولت بنسټونه پريډوي دي، دحسن مبارك اسرائيل دوسته او غلامه اداره په مصر كې رڼه شوېده او برخې يې دفلسطيني مسلمانو خواخوږي قدرت ته رسېدلې دي هغه خواخوږي اداره چې دبنديو چارو وزير يې دالقدس پرضد داسرايلو دشومو پلانونو غندنه كړېده او په واضحه ټكو يې ويلي دي چې مصر به خپل څنك كې په فلسطينيانو ظلمونه ونه رومي په تركيه كې داسرايلو سره نفرت كوونكي او دفلسطينيانو خواخوږي دعدل او پرمختگ كوند په واک كې دي. ايران كې هغه احمدي ژاد واکمن دی چې په ډاگه داسرايلو ډله مخه تللو خبرې كوي. په غرې كې حماس دی او په لېس كې حزب الله دی. چې په لنډ وخت كې امريكا ټوټه شي داسرايلو دا ډاډ به هم حتم شي. دلويديځ نه راغلي رډتري يهودان به پېرته لويديځ ته وتسې، دصهيوني دولت بنسټونه به ونړيږي او دمسلمانانو رومي قبله به ازاده شي...

الله او ددوا او حوراکي موادو نه ډکو ۱۰ سمدرې جارونو قفله چې تمه کېږي ددې مياشتې يې جون په وروستيو ورځو کې ديوډن نه عرې ته روانه شي يو شمير امريکايي يهودان پکې ددې لپاره عرې ته ځي ترڅو بری ته دا وسپې چې پرعزې داسرايلو دظلمونو طرفداران ندي.

نو يقيني ده چې په داسې حالت کې به پرمخودعس دتېر پرتله فشار زيات وي چې په مقابل کې به يې په خپل دريځ پاتې کېدل دمخودعس لپاره کابو ناشوني وي؛ داسې ښکاري چې هرڅه چې لويديځ غواړي مخودعس به هماغه کوي چې ورسره به توافق له منځه ولاړ شي.

اوس پوښتنه داده چې مخودعباس پدې ناموافقو حالاتو کې دحماس سره پخلاينې او توافق کولو ته څنګه تيار شو؟

ددې پوښتنې جواب ډېر ساده دی او هغه دا چې دمخودعباس دريځ دعامو فلسطينيو لپاره ډېر دمايوسې نه ډک و او پدې وخت کې دهغه دمحبوبيت کچه ډېره رياته راوېدلې وه؛ ددې توافق او دملي دولت جوړولو داواز پورته کولوله لارې اوس هغه فلسطيني ولس کې خپل محبوبيت زياتول غواړي ترڅو په راتلونکو انتخاباتو کې يې درېليټوب چانس زيات شي؛ نو که دحماس په مقابل په ډېرو رايو اخستلو وتوانېد خپل حکومت په جوړ او په ډېرې اسانۍ په حماس له مخې نه لرې کړي او که چېرته حماس بريالی شو نو مخودعباس به دتاييجو دمنلو نه انکار وکړي چې ورسره به بيا په فلسطين کې کورنی جنګ پيل شي چې همدا داسرايلو هيله ده؛ نو شايد دتوافق ددې دومره لوي اقدام ترشاهدا هدف او همدا ډاډ وي.

اوس چې له بده مرغه مصر او خليجي څو هيوادونو حماس تروريسټه ډله گڼلې ده مخودعباس به داسرايلو، امريکا او نور لويديځ ترڅنګ دمصر او خليجي هيوادونو د فشار زيات ښکار شي. هغه به ډېر ژر خپل موقف بدل کړي او هماغه څه به وکړي چې نړۍ يې ترې غواړي؛ خصوصاً په داسې حال کې چې امريکا ددې توافق په اړه خپل تشويش ښکاره کړی او دامريکا دباندنيو چارو وزارت وياندې جين پشاکي ويلي چې دا توافق امريکا ته مشکلات راولاړوي نو ځکه موږ دتوافق دې اعلان ناهيلي کړي يو

دا خبرې موږ دتېرو او روانو حالاتو په پم کې نيولو سره وکړې نور څو به کېږي هغه چې حداى جل جلاله يې غواړي ددواړو اړخونوترمنځ دا اختلافاتو له امله چې دارادى تحريک اودفلسطين مسلمانو ته کوم سترتوانونه ورسېدل اميد دی چې دواړوبه درک کړی وی اونوربه ډکوپيوخرو اوشخصي کتوبه سر عالي اهداف له لاسه ورکړي. ان شاءالله

پکتيکا ولايت کې د علم رڼا او د علم خان وړانګې

او د هیواد څخه بهر د مهاجرت او مسافرت په حالاتو کې پخپلو بچیو باندې درسونه وویل او د جهادي میراني په څیر یې د تعلیم په برخه کې هم خپله میرانه وښودله او دا د افغانانو همت او د الله تعالیٰ نصرت وه او ده.

چې د دومره اقتصادي او ټولنیزو ستونزو او سختو ذهني فشارونو باوجود یې خپله تعلیمي سلسله جاري وساتله. د افغان مجاهد ولس ددې کوششونو یو ډګر د هیواد په جنوب کې د پکتيکا ولایت دی، دا ځل محترم لوستونکي په دې ولایت کې د تعلیم او تربیې له بهیر او په دې برخه کې د افغانستان اسلامي امارت د تعلیم او تربیې کمیسیون د فعالیتونو څخه خبر وو.

پکتيکا ولایت د هیواد په جنوب کې یو پُر نفوسه او د پراخو لرو او غریزو سیمو لرونکی ولایت دی چې دغه ولایت په اداري تشکیل کې (۲۲) ولسوالۍ لري، که څه هم په دغه پراخه سیمه کې په صحیح او مناسب ډول د علم او تعلیم عام کول ډیرو امکاناتو او وسائلو ته اړتیا لري، خو ددې ولایت مجاهد او غیرتي ولس د امکاناتو د

رښتیا ده چې علم رڼا ده او د علم او پوهې په ذریعه یو هیواد د پرمخ تللو هیوادونو په قطار کې ودریدلی شي. هر چاته معلومه ده چې د سیمې ځینو هیوادونو په تیرو څو لسیزو کې د علم په ذریعه په ساینس، اقتصاد، طب، او نورو برخو کې ترقي کړې ده.

او زموږ هیواد او هیوادوال په دغه موده کې د جنگ او جګړو په بل کړای شوي اور کې سوزول کېدل. ددې تر څنګ د یرغلګرو او متجاوز طاقتونو لخوا په عین حال کې دا کوشش هم شوی دی او کېږي چې افغانان د علم او پوهې څخه بې برخې شي او یا اقل د تعلیم په ټیټه سطحه ودرول شي.

تر څو افغانان هر وخت دغو خارجي یرغلګرو او دوی اړوند تنظیمونو او اینجو ګانو ته محتاج وي.

خو الله الحمد افغان مجاهد ولس که له یوې خوا د خپلو سرونو په نذرانه کولو سره د خپل دین او وطن څخه کلکه دفاع کړې همدارنګه یې د هیواد په داخل کې د ګرم جنگ په حالت کې

کموډ د پروا ساتلو څخه په غېږ د خپلو بچيانو تعليمي بهير جاري ساتلی دی.

او د افغانستان اسلامي امارت د تعليم او تربیې کمیسیون لخوا هم په دغه ولایت کې د تعليم او تربیې د نظم او پرمختگ په خاطر په زړه پورې اجراءات ترسره شوي او ادامه لري.

د پکتیکا ولایت لپاره د تعليم او تربیې اداري تشکیل: د افغانستان اسلامي امارت د تعليم او تربیې کمیسیون د پکتیکا ولایت اړوند د تعليم او تربیې د کارونو د ترسره کولو لپاره په اداري تشکیل کې یو رئیس، دوه معاونین لري. او د دغه ولایت (۲۲) ولسوالیو لپاره د اوس لپاره (۱۸) د تعليم او تربیې مدیران لري، که څه هم د تعليم او تربیې د لائحې په اساس باید په هره ولسوالۍ کې یو د تعليم او تربیې مدیر وي خو فعلاً په دې ولایت کې داسې ولسوالۍ چې د کار ساحه یې کمه ده او یوه بلې سره نيزدې وي د داسې دوه ولسوالیو لپاره یو مدیر مقرر شوی دی لکه ترو و او وازیخوا ولسوالۍ، او د گومل او شکین ولسوالۍ او د جانخیلو او یحیی خیل ولسوالۍ.

د ریاست دوه تنه معاونین او د ولسوالیو ټول مدیران په دوام داره توگه په داخل د ولایت کې او سپري او خپلې اړونده چارې له نېږدې څخه ترسره کوي او څاري یې چې؛ ددوی د کارونو د اجراء لپاره د کمیسیون لخوا ورته امکانات او د کارو سائل برابر کړل شوي دي لکه موټر سائکلونه او ددې روغنیات او نور مصارف، مخابرات او موبایل تيلفونونه او ددې ضروریات.

پکتیکا ولایت کې دیني مدارس:

د پکتیکا په ولایت کې (۱۲۲) یوسل دوه شپيته بابه دیني مدارس او دارالحفاظونه فعال دي. په دې ټولو کې (۱۵۲۸۲) پنځلس زره دوه سوه دوه اتیا تنه طالبان په زده کړه بوخت دي چې ده (۵۷۸) پنځه سوه اته او یا تنو استاذانو لخوا یې د تدریس چارې مخ په وړاندې بیول کېږي.

همدارنگه (۲۸۲) دوه سوه دوه اتیا بابه کلي والي مدرسې هم د پکتیکا ولایت د تعليم او تربیې ریاست لخوا فعالې کړي شوې دي. چې په داسې قسم مدرسو کې هم (۱۲۴۴۲) دولس زره څلور سوه دوه څلوینست تنه د کلي او محلي هلکان کوچني ماشومان په درس بوخت دي چې ورته د تدریس کولو لپاره (۳۷۴) درې سوه څلور او یا علماء او حقاظ کرام مقرر کړي شوې دي.

پکتیکا ولایت کې مکتبونه:

پکتیکا ولایت کې ټول (۲۴۷) دوه سوه اوه څلوینست بابه مکتبونه شتون لري اعم لدينه چې لیسې دي، که متوسطې، او که ابتدائیه بنونځي، په دغو ټولو مکتبونو کې (۸۵۷۵۹) پنځه اتیا زره اوه سوه نهه پنځوس تنه شاگردان درس وایي د تدریس لپاره یې (۳۷۰۲) درې زره اوه سوه شپږ تنه معلمان په کار گمارل شوي دي.

د ولایت په دغو تعليمي ادارو کې اکثره یې د اسلامي امارت د تعليم او تربیې ریاست دمستقیم یا غیر مستقیم کنترول او مراقبت لاندې دي. په تعليمي ادارو کې د اسلامي امارت دمعارف ریاست فعالیتونه څه په دا ډول دي.

(۱) د پکتیکا ولایت د اسلامي امارت دمعارف ریاست لخوا د ولایت دیني مدرسو او کلي والو مدرسو ته په څو مرحلو کې دغه لاندې کتابونه په ښه ډیره اندازه اخستل شوي دي: نوراني قاعدې، الم پارې، سيقول پارې، عم پارې، مکمل قرآن مجیدونه، شروط الصلاة، تعليم الاسلام، پنج کتاب، داول صنف کتاب، ددوهم صنف کتاب، ددریم صنف کتاب.

دغه کتابونه د ولایت د ټولو ولسوالیو مدرسو ته توزیع شوي دي او دغه لړۍ روانه ده چې دنوي تعليمي کال لپاره به هم داسې ضروري درسي مواد د خپلو امکاناتو په نظر کې نیولو سره واخستل او توزیع کړل شي.

(۲) په ديني مدارسو کې يو تعداد داسې مدرسې هم وي چې د کرزي د اجيرې ادارې په تشکيل کې رسمي شوې وي او ورسره ثبت وي، چې د اسلامي امارت د معارف رياست د مسئولينو او کارکوونکيو په هلو ځل دغو مدرسو د کرزي د اجيرې ادارې د تشکيل څخه خپل رسميت ختم کړی دی چې داوس لپاره د اجيرې ادارې څخه آزادې او د اسلامي امارت سره ملحق مدرسې شمېرل کېږي.

(۳) د اسلامي امارت د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا چې ديني مدارسو لپاره کوم واحد تعليمي نصاب ترتيب او منظور شوی دی دغه نصاب د پکتیکا ولايت ټولو ديني مدرسو ته د تطبيق لپاره رسول شوی دی چې په دې هکله د مدرسو د مهمتمينو او استاذانو لخوا هم د اسلامي امارت سره په پوره همکارۍ کولو د نصاب په تطبيق کې موافقه کړې ده.

چې ددوی د همکارۍ په نتيجه کې دغه نصاب تر ډيرې اندازې پورې عملي شوی دی او د مزید او مکمل عملي کېدلو لپاره يې هلې ځلې دوام لري، د اسلامي امارت د معارف رياست دې موضوع ته پوره متوجه دی.

(۴) په مکتبونو کې د جاري تعليمي نصاب چې د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا کومه کره کتنه شوې ده او اصلاحات يې پکې کړي او بيا په (۱۳) ورقو کې ترتيب کړل شوي دي.

د پکتیکا ولايت د اسلامي امارت د معارف رياست لخوا دغه اصلاحات د اړونده جدولونو سره د يو متحد المال مکتوب په ذريعه د ولايت اړوند ټولو مکتابو ته رسول شوي دي د عملي کولو يې ورته هدايات جاري کړي دي د اسلامي امارت د معارف د مديرانو لخوا پخپلو مربوطه ساحو کې د موجودو مکتابو کلک مراقبت او د دغو اصلاحاتو د تطبيق جدي څارنه کېږي.

(۵) د مکتابو لپاره چې د اسلامي امارت د تعليم او تربیې د کميسيون لخوا د ديني مضامينو کوم تقسيم الاوقات جوړ کړل شوی هغه هم د ولايت ټولو مکتابو ته توزيع او تکثير شوی دی.

(۶) د مکتابو او مدارسو د استاذانو لپاره د اسلامي امارت د معارف رياست لخوا لنډ مهالي تربیوي پروگرامونه جوړ شوي دي، ترڅو د ټولو تعليمي ادارو استاذان په ديني روحيه برابر وي او په دوی کې مسلکي مهارت پيدا شي.

(۷) د مکتابو د طالبانو د سيرت او صورت په اسلامي بڼه ساتلو او ددوی لباس د افغاني ډوډ او د ستور مطابق برابرولو لپاره کوشش شوی دی، او په دې هکله مناسب او لازم تصاميم نيول شوي او اجراءات ترسره شوي دي چې ډيرې ښې پايلې يې لرلي دي.

(۸) په ټولو تعليمي ادارو کې ددې خبرې اهتمام شوی دی چې که ددې ادارو په اداري او يا تدريسي عمله کې کوم نامطلوب شخص وي چې تشبیت او معلوم کړل شي هغه به د ادارې څخه ويستل کېږي.

(۹) په ټولو تعليمي ادارو کې که مدرسې دي، که دارالحفاظونه او که مکتاب د طالبانو لپاره د مخابراتو وسائو لکه مخابرات او يا موبایل تيلفون استعمال ممنوع گرزول شوی دی، ترڅو په دې سره له يوې خوا د طالبانو قيمتي وختونه د ضائع کېدلو څخه وساتل شي او د بلې خوا دغه وسائو په څه طريقه د اسلامي امارت د معارف او يا نورو جهادي فعاليتونو په خلاف استعمال نکړل شي.

(۱۰) د اسلامي امارت د پکتیکا ولايت د تعليم او تربیې رياست لخوا تعليمي ادارو ته د طالبانو د راجلبولو او داخلولو کوششونه شوې دي او کېږي، همدارنگه په دغو ادارو کې د شاگردانو د حاضرۍ او پابندۍ کولو لپاره هم پوره توجه شوې ده، او په دې هکله د سيمې د خلکو

سره سلا او مشورې شوې دي، د سيمو خلک او د ماشومانو اولياء په دې قانع کړي شوي دي ترڅو خپل بچي په تعليمي ادارو کې داخل کړي او بيا يې د روزانه حاضري کولو سره عادي کړي، او دوی يې خپلو مسئوليتونو ته متوجه کړي دي ترڅو په دې طريقه د ولايت دخلکو بچيانو ته علم ورسېږي او څوک د تعليم څخه بې برخې پاتې نه شي.

(۱۱) په ټولو ادارو کې د امتحاناتو د بهير څارنه کېږي تر څو امتحانات په اصولي توگه واخستل شي، په امتحاناتو کې د درغليو او يا بې قاعدگيو مخه ونیول شي او د ټولو طالبانو مشروع حقوق خوندي وساتل شي.

(۱۲) د ثانوي تعليمي ادارو څخه عالي تحصيلاتو ته د طالبانو د معرفي کولو بهير هم د اسلامي امارت د معارف لخوا کنترول کېږي او مراقبت يې کېږي.

د پکتیکا په ولايت کې د يوې مؤسسې په اړه:

د پکتیکا ولايت په ځينو ولسواليو کې د تعليم په برخه کې د سويډن کمېټې په نوم يوه خارجي خپره مؤسسه هم کار کوي، ددې لپاره چې د افغان غيرتي مجاهد او مظلوم ولس بچي څوک د تعليم په نوم او بهانه دخپل دين او مذهب د صحيح لارې څخه منحرف نه کړي د پکتیکا ولايت د اسلامي امارت د تعليم او تربیې رياست د نوموړې مؤسسې سره رابطې کړې دي او ددغه مؤسسې مسئولين يې په دې قانع کړي دي چې په دې ولايت کې د تعليم په برخه کې کوم کار کوي بايد د اسلامي امارت د معارف رياست په موافقه يې وکړي، دوی ته په دې برخه کې د هيڅ قسم خپل سرفعاليت کولو اجازه نشته.

هماغه وه چې د مؤسسې ادارې د اسلامي امارت د ولايت د تعليم او تربیې رياست سره د يو تړون په کولو سره موافقه وکړه.

چې ددې تړون له مخې په اړونده سيمو کې د تعليم په برخه کې ددې مؤسسې فعاليتونه په ډاډول دي:

(۱) هغه مکاتب چې ددې مؤسسې لخوا تمویلېږي مکمل نصاب به يې هغه نصاب وي کوم چې د اسلامي امارت د تعليم او تربیې کميسيون د کلي والي مدرسو لپاره ترتيب او منظور کړی دی.

(۲) ددې مؤسسې لپاره به د مکتب او د مکتب د ځای تعيين د اسلامي امارت د معارف د اړونده مديرانو او د سيمې د نیکو قومي مشرانو لخوا کېږي.

(۳) د مؤسسې مربوط مکاتبو لپاره استاذان به د اسلامي امارت د اړونده مديرانو او قومي نیکو مشرانو لخوا ټاکل کېږي.

(۴) د مؤسسې اړونده مکاتبو د کنترول او بررسي لپاره چې سيمې ته د مؤسسې کوم مشاورين او مفتشين راځي، هغه به د اسلامي امارت د اړونده مديرانو او نظامي مجاهدينو په اجازه سره سيمې ته داخلېږي، په غير د اجازې څخه پخپل سر نشي کولی چې سيمې ته راشي او مکاتب بررسي کړي.

که ددې تړون سره له يوې خوا د فساد مخه نيول شوې ده نو د بلې خوا په سيمه کې د اسلامي امارت تعليمي نصاب هم تطبيق کړل شوی دی.

د افغانستان اسلامي امارت د تعليم او تربیې کميسيون هوډ لري او په دې هڅه کې ده چې پکتیکا کې علم او پوهه عامه شي او د هر وگړي د کور ترانگړه علم ورسېږي.

د علم او پوهې په رڼا منور او د تعليم او تربیې په ښکلا ښکلی ديو سوچه آزاد اسلامي هيواد افغانستان په هيله.

د افغانستان اسلامي امارت

د تعليم او تربیې او عالي تحصيلاتو کميسيون

تربیت ایمانی کودکان ..... چرا؟

به چند دلیل مهم، ما در لزوم تربیت ایمانی و عقیدتی بر کودکان تأکید کرده ایم، که از جمله آنها دلایل زیر را می توان نام برد:

دلیل اول: کودکان، امید فردای ما و همان نسلی هستند که باید حامل پرچم (لا اله الا الله محمد رسول الله) باشند. و اگر ما آنان را برای این کار آماده کنیم پرچم دین را بلند و آن را یاری خواهند کرد و اگر به آنان بی اعتنائی کنیم آن راضایع کرده و از کف می دهند. همانطور که بعضی از داعیان گفته اند: "اگر ما خود عیب عمل به احکام دین را داریم بیایید لا اقل کودکان خود را برای به عمل به آن آماده کنیم".

دوم: چون کودکی به دلیل وجود آمادگی فطری برای قبول عقیده و باور صحیح، سنگ بنای تکوین و شکل گیری عقیده و ایمان و قبول ارزشها و باید و نباید ها است و بنا به فرموده ی پیامبر صلی الله علیه وسلم که حضرت ابو هریره رضی الله عنه ان را روایت کرده: "کل مولود یولد علی الفطرة فابواه یهودانه او ینصرانه او یمجسانه"، ثم قرأ ابو هریره: "فطرت الله التي فطر الناس علیها" (هر فرزندی بر فطرت سلیم الهی متولد می شود و این پدر و مادر هستند که) سرشت او را تغییر داده (او را به یهودی مسیحی یا زرتشتی) مجوسی (تبدیل میکنند.) سپس حضرت ابوهریره این آیه را تلاوت فرمود: ("فطرت الله التي فطر الناس علیها")

دلیل سوم: ارزشها، اصول و عقایدی را که کودک، در دوران کودکی یاد می گیرد در ذهن او رسوخ کرده برای بقیه عمر، پابرجا می ماند و تغییر و تبدیل آن بسیار مشکل خواهد بود.

بدون شك جنگی که اکنون امت با آن مواجه است، به جنگی تمام عیار علیه اصول ثابت ولایت تغییر اسلام تبدیل شده است که اصل دین را هدف ضربه ی خود قرار داده و مقابله با این هجوم خرد کننده، ممکن نیست مگر با داشتن عقیده ای واضح و آشکار و راسخ و ایمانی ثابت و قوی.

کسی که نگاهی به تاریخ ببیند از به خوبی متوجه می شود که ارتباط مستقیمی بین سلامت دین و عقیده و پیروزی و سربلندی وجود دارد. یعنی زمانی که امت بر باورهای خود محکم بوده و به آنها اهمیت داده و از آن حفاظت نموده و گرامیشان داشته است، بر جهانیان برتری یافته و کفه ی ترازوی (عزت) بالاتر از همه قرار گرفته و هر گاه در بین امت، سخنان باطل و شطحات و گمراهی رواج یافته دچار شکست و رنج های گوناگون شده است.

ما در این مقاله از اهمیت تربیت ایمانی نونهالانمان سخن می گوئیم. تربیتی که با آن، دینشان را از شبهات گمراه کننده حفظ نماییم و آنان را برای دفاع از آن آماده کنیم. با اینکه اصل این نوشته درباره ی کودکان است اما روی سخن ما تنها با پدری نیست که می خواهد فرزندش را تربیت نماید یا با مادری نیست که روی پرورش آنها کار می کند بلکه روی سخن ما هر پیش نماز (شیخ) مسجدی است که می خواهد شنوندگان خود را بر ایمان تربیت نماید و هر معلمی است که در مدرسه با دانش آموزانش سخن می گوید و هر داعی دینی است که مردم را به سوی خداوند فرا می خواند..... به همه آنان عرض می کنیم و می گوئیم: اول عقیده اول عقیده.

چرا کوچکترها؟

چهارم: رابطه محکم بین عقیده و باور درست و اخلاق والا، و عقیده ی باطل و اخلاق فاسد، و اثر عظیمی که عقیده بر شخصیت انسان دارد.

اهمیت دادن پیامبر صلی الله علیه وسلم به کودکان:

از بزرگترین دلایل اهمیت دادن به کودکان در سنین رشد، این است که می بینم که پیامبر صلی الله علیه وسلم همان طور که به بزرگترها اهمیت می دادند، به کودکان توجه و اعتنای بسیار زیادی داشتند که شاید این مهم به دلیل یادآوری کمتر، بیا راهنمایی و تالیفات کمتر در این زمینه از دید بعضی پنهان مانده باشد.

نکته عجیبی در این باره در مصنف عبدالرزاق وجود دارد که از حضرت علی رضی الله عنه روایت شده که فرمودند: "من شاهد بودم: وقتی که رسول الله با نصاری (مسیحیان) بنی تغلب صلح می کرد شرط فرمود که نباید فرزندان خود را مسیحی کنند، و اگر اینکار را بکنند پیش پیامبر صلی الله علیه وسلم پیمان شکن به حساب خواهند آمد." سپس علی رضی الله عنه ادامه داد اگر فراغت یابم با آنها خواهم جنگید."

در همان کتاب (مصنف) آمده است که: مردانی از تغلب به حضور عمر رضی الله عنه آمدند عمر رضی الله عنه گفت: شما در جاهلیت سهمی داشتید، حال اسلام بیاورید تا به عنوان مسلمان (در اسلام نیز) سهمی به شما بدهیم. (به نظر می رسید که اسلام را قبول نکردند). حضرت عمر نیز با دو شرط با آنان مصالحه نمود. اول اینکه مبلغ جزیه آنان را دو برابر کند. و دوم اینکه فرزندان خود را مسیحی نکنند. امام مجاهد رحمه الله نوکری مسیحی داشت و به او می فرمود: ای جریر! مسلمان شو سپس گفت که این سخنی بود که صحابه رضی الله عنهم به نوکران مسیحی خود می گفتند.

در حدیث صحیح در بخاری شریف آمده است که حضرت انس (رضی الله عنه) می فرماید: "فرزند يك يهودی که خدمت پیامبر صلی الله علیه وسلم را انجام می داد مریض شد پیامبر صلی الله علیه وسلم به عیادتش رفته نزدیک سرش نشست و به او فرمود اسلام بیاور. پسرک نگاهی به پدرش که آنجا بود انداخته پدرش گفت سخن ابوالقاسم را اطاعت کن و آن پسر مسلمان شد. سپس پیامبر صلی الله علیه وسلم (باخوشحالی) در حالی از آنجا خارج شد که می فرمود: الحمد لله الذی أنقذه

من النار) تمام سپاس و ستایش از آن خدایی است که او را از آتش دوزخ نجات داد) (بخاری شریف) در روایت دیگری چنین آمده: پیامبر (صلی الله علیه وسلم) به او گفت: شهادت بده که خدایی جز الله نیست و من (محمد) فرستاده الله هستم! پسرک نگاهی به سوی پدرش انداخته پدر ساکت بود و او هم چیزی نگفت. برای بار دوم و سوم هم همین اتفاق افتاد تا اینکه بار سوم پدرش گفت: آنچه به تو می گوید انجام بده او نیز همان کرد (یعنی شهادتین را جاری نمود) وفات یافت. یهودیان خواستند او را تشییع جنازه و تکفین کنند اما پیامبر فرمود: ما از شما به او نزدیکتریم سپس پیامبر (صلوات الله وسلامه علیه) او را شسته و کفن کرد و خوشبو نمود و بر او نماز خواند.

ابوهریره رضی الله عنه وقتی بر کودکان گذر می کرد گاهی به بعضی از آنان می فرمود: "فرزندم اگر عیسی ابن مریم (علیه السلام) را دیدی سلام ابوهریره را به او برسان." و این رفتار فقط به خاطر این بوده است که در سوال و دانش را بر کودکان بگشاید تا عقیده ی مسلمانان در باره حضرت عیسی علیه السلام را بیاموزند و بدانند که ایشان طبق فرمایش رسول الله صلی الله علیه وسلم به عنوان نشانه ای از نشانه های قیامت در آخر الزمان به زمین نازل شده تشریف خواهند آورد. مقصود ما از این نوشته بیان اهتمام نبی کریم صلی الله علیه وسلم و پیشینیان بزرگوار (امت) به کاشتن تخم ایمان در دل کودکان و چیزهایی بود که ما نیز باید به آنها اهمیت بدهیم. اما کیفیت و چگونگی و راههای رسیدن به این هدف را انشاءالله در مقاله آینده بیان خواهیم کرد.

برای خود و فرزندانمان از الله توفیق، رشد هدایت و راستی را مسئلت می نماییم.

په افغان ناروغانو

هندوستان دروغتونو سوداگری تود بازار

ده چې په کې د مر که شویو هرو پنځو ناروغانو څخه
یو ور ته ويلي چې د کورنۍ غړی یا نژدې ملګري یې
تیر کال روغتیایي اسانتیاوو ته د نه لاس رسي له
کبله مړ شوی دی. د افغانستان لپاره د امریکا د بیا
روغونې د مرستو د پلټونکي د دفتر (سیکار) هغو
راپورونو ته هم اشاره کړې ده چې وایي په افغانستان
کې په روغتیایي اسانتیاوو لګیدلې پیسې تر ډیره پر
ځای نه دي لګیدلې او په دې لړ کې یې د سالنګ د
روغتون یادونه کړې چې د نیم میلون امریکایي
ډالرو د لګښت سریریه هم داوبو، بریښنا او
کار کونکو د کموالي له کبله په سمه توګه کار نه
کوي.

په افغانستان کې د بې پولې ډاکترانو د ادارې
مشر بینوټ ډي ګریس د ټایم خبریال ته ويلي:

((ډیر افغانان اوس هم د نا امنیو له کبله ډیره څخه کوي چې
لومړنیو او بیا نیو روغتیایي اسانتیاوو ته لاس رسی پیدا کړي. دوی
اورده مز لونه کوي. ډیرې پیسې ور کوی او دایو حقیقت دی چې ګڼ
روغتیایي مرکزونه په سمه توګه کار نه کوي.))

د ټایمز راپور وایي په ۲۰۱۳م کال کې هندوستان سفارت ۳۲۲۰۰
دوه ډیر ش زره دوه سوه ناروغانو ته ویزې ور کړې چې هندوستان ته د
درملنې لپاره ولاړ شي. په ۲۰۱۲م کال کې د اشیر شپږ ویشتم نیم زره وو

په هندوستان کې د مکس روغتونونو یو چارواکي اجې بخشی
ټایمز مجلې ته ويلي که چیرې په افغانستان کې پر تاد زره حمله راشي
او ډیرې پیسې ولرې نو لندن ته به ځي خو که د منځنۍ طبقې څخه یې بیا
به هندوستان ته ځي. د مکس روغتون ته په ۲۰۱۳م کال کې شپږ زره
افغان ناروغان د درملنې لپاره ورغلې دي.

ټایمز مجله وایي هندوستان ته تللي افغان ناروغانو څخه ډیر کم
یې د لګښت د پرې کولو توان لري. د ډیرو لپاره هندوستان ته تګ په
دې معنی ده چې یا به کور او مخکې خرڅوي او یا به په پور او سود پیسې
اخلي

هندوستان ته د افغان ناروغانو د ور تللو په اړه د یو راپور په پیل
کې وایي:

د ډیلي د جنوب په لاجپات نګر سیمه کې د کاسترو بانیکتین
کالونی کې چې تر ډیره په کې له ناروغانو سره راغلي افغانان پراته دي
جمشید بهر راووت. نوموړی د افغانانو له یوې خوراکه پلورنځي تیر شو
او په کوڅه کې وړاندې ولاړ او د کوڅې په دواړو غاړو کې یې افغان
درملتونو او د د شپې د تیروولو د ځایونو په درې ژبه لیکل شویو اعلانونه
ته کتل. هغه د سړک د غاړې یو افغان نانوايي ته ودرید څو له هغو کسانو
چې افغاني جامې یې په تن وي ډوډۍ واخلي. نوموړې تر دې وروسته له
ګڼو افغان ریستورانونو څخه د مزار په نوم یو ریستوران ته ورغی او
یو میز ته کیناست.

جمشید ټوله ورځ د ډیلي په روغتون کې تیر کړې وه چیرې یې
چې ورور د مغزو د تومور تر درملنې لاندې دی. نوموړي ټایمز مجلې ته
ويلي په افغانستان کې هم لوی روغتونونه شته خو دواګانې یې ډیر کله
جعلي وي.

د ډیلي د لاجپات نګر سیمه چې اوس ور وکی کابل بلل کیږي په
افغانستان کې د روغتیایي خدمتونو د کم کیچن وضعیت بیان کوي. په
راپور کې وروسته د بې پولې ډاکترانو د هغه وروستي راپور یادونه شوې

وويل: نه ته به له مور سره پاته کيږي او موږ ته به اذان کوي... بلال وويل:
که تازه داسي ازاد کړي يم چې له ازادي وروسته به هم ستاسره يم. بيا
به ستا په خوبه پاته شم او که تازه دخداي له پاره ازاد کړي يم نو ما او
هغه ذات سره پريږده چې دهغه له پاره دي زه ازاد کړي يم.

ابوبکر ورته وويل: بلاله ته مايواځي دالله له پاره ازاد کړي يې.
بلال دشام لور ته روان شو او هلته په جهاد بوخت شو. دی دځان په اړه
وايي: در رسول الله صلى الله عليه وسلم له وفات وروسته ما په مدينه کې
داوسيدلو وس نه لاره. ده به چې کله اذان پيل کړ. او د 'أشهد أن محمداً
رسول الله' جملې ته به ورسيدی، ستونی به يې غړيو بند کړ... په ژړا به
يې پيل وکړ... نو ځکه شام ته ولاړ مدينه يې پريښودله... او ترڅو کلونو
پوري داسلام په لښکر کې ديوه سپيڅلي غازي په توگه پاته شو. يو
وخت يې رسول الله صلى الله عليه وسلم په خوب وليد خوب وليد، په
خوب کې يې بلال ته وويل: بلاله! دومره جفا!! زموږ ليدو ته نه راځي
؟؟ بلال چې راوښی شو غمونو او دردونو کې اوه اوسمدستي دمدني په لور
روان شو، مديني په رسيدو در رسول الله صلى الله عليه وسلم دقبر مبارک
زيارت ته ورغی، دقبر خواته يې په ژړا زړه سپک کړ.

دی لانا ست و چې حسن او حسين رضي الله عنهما ورته راغلل. دواړو
په خپل وار په غيږو کې ونيو او په يوه بل مخ ښکل کړ.... او ورته وېي ويل:
دسهار اذان به راته کوي، سهار مهال بلال دجومات بام ته وخوت. او دا
عرش لږ زوونکي کلمات يې پيل کړل: (الله أكبر الله أكبر...) دبلال تکبير
کړيکو مدينه ټوله ولږ زوله... کله يې چې: (أشهد أن لا إله إلا الله) وويلي
په مدينه کې رسول الله دمينا نو دژړا کې يکي او ساندي پور ته شوې.... او
چې: (أشهد أن محمداً رسول الله) يې وويلي دمديني ښځي له پردو
راووتلي.... په مدينه منوره کې دژړا او انگولا دومره شور او زوږ جوړ شو
چې مخکي هيڅکله دومره نارينه او ښځينه چاپه ژړانه وليدلې..

کله چې امير المؤمنين عمر رضي الله عنه شام ته ولاړ. دشام
مسلمانانو ورته وويل چې بلال دي يواځي ديوه لمانځه له پاره اذان راته
وکړي، امير المؤمنين بلال دلمانځه په وخت کې راوغوښت او هيله يې
تري وکړه چې اذان ورته وکړي. بلال پورته شو او اذان يې وکړ، دبلال له
خولي چې دا اذان سپيڅلي کلمات وتل د عمر اوبيا دنورو صحابه کرامو د
ژړا کېکي ورسره غبرگي شوې ناستو صحابه کرامو ټولو ډير زيات وژړل
، فرضي الله تعالى عنهم اجمعين .

داسې قيصه چې ژړا او د ايمان تازگي پکې نغښتي

حميد افغان

بلال بن ابي رباح رضي الله عنه د نبوي جومات لومړی موذن دی.
بلال در رسول الله صلى الله عليه وسلم په جومات کې شاوخوا لس کاله اذان
کړی دی، ډيرو خلکو ته دبلال په اړه همدومره معلومات شته. کوم
معلومات چې له ډيرو خلکو سره نشته هغه دا چې بلال در رسول الله صلى
الله عليه وسلم له وفات وروسته څه شو؟ راځئ نن مې دا معلومات او په
دي اړه دبلال دردونکي او ژړه ونکي کيسه درته راوړي ده،

بلال ابوبکر الصديق رضي الله عنه ته ورغی او ورته کړه يې: ای
در رسول الله ځای ناستي (خليفه) ماله رسول الله صلى الله عليه وسلم
اوريدلي دي چې ويل يې: د مومن تر ټولو غوره عمل دالله په لاره کې جهاد
کول دي، ابوبکر ورته وويل: بلاله! ته څه غواړي؟ بلال وويل: مانيت
کړی دی چې تر مرگه پوري ژوند په جهاد کې تير کړم، ابوبکر ورته وويل
: موږ ته به اذان څوک کوي....؟ دبلال سترگي له اوبښکو ډکي شوې او
زياته يې کړه: زه له رسول الله وروسته بل چاته اذان نه کوم. ابوبکر ورته

د جنگ صحنه کې

حاجي محمد اواب

مورږ خو ځله تکرار کړې تجربه د جنگ صحنه کې
توره زموږ د غلیم ملاوي تل کړه د جنگ صحنه کې
پس له مرگه به پاڅیږي ماته خوله او کړه ژامه
چې وهلی مو پر سوک دی څوک په خوله د جنگ صحنه کې
اسلامیت او افغانیت مو په خیر کې دي اخښلي
ځکه وایو موږ تکبیر او هم ټپه د جنگ صحنه کې
موږ نو هلته خوند پر اخلو موږ نو هلته بیا مستیرو
له کافر سره چې ووهو چمبه د جنگ صحنه کې
دا چې ورک دي بې حسابه یرغلگر زموږ صحرا کې
پر دښمن باندې راوړي دا چپه د جنگ صحنه کې
که لویډلي مو ځوانان دي په جگړه کې ملاوا به
خو لویډلی توغ مونه دی یوه شیبه د جنگ صحنه کې

یرغلگر ته !

مسجون انس

پورته دې له شوبلو الوتکو نه لوڅې شوې
هیلې دي ناهیلې دلته ستالبنکې سترې شوې
څومره به دې نازکړو په عصري ټیکنالوجی باندې
څنگه لولپه شوې څنگه جوړې درته شخړې شوې
ډیر ولې منروړه داشغال ارمان دې زړه کې وو
پرمخې نسکور شوې او په خاورو دې خپرې شوې
هر څو نه حصار یې له هر خوا در باندې واري دي
وینو باندې سړې دي د هیواد د غرونو ترې شوې
ځانته دې چې سپر گنلو خان دې کې خوندي باله
ختم دې بیسونه او پوستې دې خړې پرې شوې
لنډه دا ، نور تښته گوزاره درته مشکله ده
کام په کام موږ چې درته ، دوران وطن جونگرې شوې
رځې به سرتیټې کړه خوله په درست جهان کې اوس
خولې ته دې چې سمې د مسجون سوک او څپرې شوې

مورچل دې یادوم

الهام الدین قیام

قدم چی چیر ته اخلم پل په پل دی یادوم
د سین غوندی غنګی وهم او تل دی یادوم

گلشن کښی که هم گر څمه مقصد می ته بې ، ته بې
بورا دی کر مه مینی گل په گل دی یادوم

بیګا می لید د مینی د وفا اجر په خوب
په خلد کې یم د حورو او در شل دی یادوم

پیوند دی لکه میخ چی په څتګ وهلی کیږي
هر ځل تر پخوا تینگ شي چی هر ځل دی یادوم

وطنه یادوم دی په هر نوم به هر عنوان
فرخار دی یادوم او که کابل دی یادوم

په ذهن کی می یو یو بهار ریډي شي گریوه چاک
شهیده چی په وینو سور مورچل دی یادوم

د مخ تر ښکلا ډیر کم نه دی حسن د هنر
پسرلیه « لیونیه په غزل دی یادوم

چې نظام اوس د هیواد دیمو کراسی ده
غلامان دي که پاچا که چېر اسی ده

ننگ غیرت اوس د پړ دیو ملگر تیا شوه
شروع کړې غیرتیا نو جاسوسی ده
د میوند د ملالی کېسی اوس نشته
کېسه گرمه درانی او د تولسی ده

د شرابو خېناک اوس دې حال ته راغلی
ته به وایي چې یاد یو ده یا پیپیسی ده
چې غلیم کړې د وطن پېغلي سر توری
د ابوری نه دی دا هسی دوسی ده

هله گران وطن د اور لمبو کې سوخي
خوله غمه یې پیدا لته بهی حسی ده
یرغلگرو تول وژنې شروع کړې
ساور کړې د بابا تر څنګ لمسی ده

په ځوانانو کې هم هېڅ خوند پاتې نه ده
څوک شو دم څوک سندر غاری څوک چرسې ده
تش په نوم باندې پښتون یې پښتون نه یې
هر دویم لفظ دې خوله کې انگلیسی ده

رسنی هم صلیبیت ته په خدمت دي
ازادی مشال دیوه که بی بی سی ده
خیال یې ډنگ قلم یې مات ژبه یې گونګه
چې د کوم قلموال دم په پالیسی ده

خدای ته گورئ تقدس د قلم ساتئ
دا پیغام هر قلموال ته خصوصي ده
هسې وخت ضایع کوي نه په سندرو
دمشفق هره خبره اساسی ده

عزیز الرحمن حبیبی

له غازي تورې دې څار غازي جانانه
پرې نابود دې کړل کفار غازي جانانه

فرعوني مری دې بیا ورباندې پرې کړي
غرب دې ښه اوري خړپار غازي جانانه

غلیم ستا بریاوې پټې له جهن کړې
خو ستا توره کړې شرنګهار غازي جانانه

حیدري توره دې کینږدې په ځمکه
کړه پرې مات کفري یلغار غازي جانانه

ستا غیرت او ستا جرأت ته مې سلام دی
تا وحشي او ښکړو مهار غازي جانانه

له غلیم سره جنگ ښه دی له جرګې نه
چې پرې ونه کړې ایتار غازي جانانه

له دې کلک دریځ دې څار شم مجاهده
تول طاغوت دې کړو بیمار غازي جانانه

حوصلې یې ماتې شوي دي نور تنبتي
یرغلگر کړه را ایسار غازي جانانه

د سپیڅلې لار سپیڅلې لارویه
چې پرې ښه دغه لار غازي جانانه

حبیبی وایي سر تیت نه کړې طاغوت ته
که شي حق باندې په دار غازي جانانه

د بنديانو د تنظيم او خلاصون د چارو كميسيون محترم مسئول حاجي عبدالله خان :

دهيواد په ۳۴ زندانونو او ۲۲۲ توقيف ځايونو کې

له ۳۰ زرو زيات کسان بنديان دي

چي د دښمنانو په لاس کي د پرتو مسلمانو بنديانو در اخلاصون موضوع د اسلامي شريعت له نظره يوه له مهمو مسائلو څخه ده . دامت جهور علماء او مجتهدين په دې نظر دي چي د مسلمانو بنديانو را خلاصول په نورو مسلمانانو باندې کفايي واجب دي .

د افتوا د عامو بنديانو په اړه ده . که چېرې بنديان د حق دلاري مجاهدين وي او بيا د امريکايي کفري غاصب ښکېلاک غوندي د جابر دښمن په زندانونو کي شپې سبا کوي . در اخلاصولو مسئله يې نوره هم مهمه او ضروري بلل کېږي .

دهمدې ضرورت په اساس د افغانستان اسلامي امارت په تيرو کلونو کي د مظلومو بنديانو د نجات لپاره له مختلفو پوځي او ناپوځي لارو څخه استفاده کړې او ډلي ډلي بنديان يې د دښمن له لاس څخه ازاد کړي دي . په دې برخه کې يې د خپلو اسير و مجاهدو وروڼو کوم چي د امريکا په مشرۍ د اشغالگرو او د کابل غلامي اداري په داخلي او خارجي بنديخانو کي پراته دي د حقوقو درعايت په خاطر مستقل کميسيون جوړ کړی دی . ترڅو په ښه طريقه سره د بنديانو در اخلاصولو او خدمت مکلفيت مخته يوسي . بايد ووايو چي د بنديانو چارو کميسيون لپاره د اسلامي امارت محترم مشر تابه يوه لائحه تر تيب کړې چي ددغه کميسيون د تشکيلاتو په اړه به عمده معلومات له همدې لائحي څخه ستاسو حضور ته وړاندي کړم :

د مجلې درنو لوستونکو دا ځل مو د اسلامي امارت له مسئولينو سره د مرکو په لړ کي د بنديانو چارو کميسيون له محترم مسئول سره مرکه کړې هيله ده د خوښۍ وړ مو وگرځي :

د بنديانو د تنظيم او خلاصون د چارو کميسيون محترم مسئول حاجي عبدالله خان چي د طالبانو د اسلامي تحريک د پيل سره يو ځاي يې په جهادي ليکو کي خدمت پيل کړی او د افغانستان د اسلامي امارت په مهمو نظامي او اداري برخو کي يې په لوړو پوستونو کي خدمتونه ترسره کړيدي : له څه کم دريو کلونو راهيسي د بنديانو چارو کميسيون عمومي مسئوليت پر غاړه لري . له نوموړي سره مو دخپل اړوند کميسيون د چارو د څرنگوالي په اړه مرکه کړې چي ستاسو توجه ورته راجلبوو .

پوښتنه : محترم حاجي صاحب ! له هر څه وړاندي درته هرکلی وايو ! که دلومړۍ پوښتني په شکل د بنديانو چارو کميسيون په اړه معلومات را کړئ : څومره تشکيلات لري او په کومو برخو کي خدمت کوي ؟

جواب : حامداً مصلياً ! له ټولو څخه مخکي د فرهنگي کميسيون له محترم مسئولينو څخه يوه نړۍ مننه کوم چي درنو هيواد والو ته د اسلامي امارت له مسئولينو سره د مرکو له لاري د اسلامي امارت د اداري جوړښتونو . دهغوي د فعاليتونو او د گران هيواد د حالاتو په اړه معلومات وړاندي کوي . ستاسو د پوښتني په ځواب کي بايد ووايم

نوموړې اداره په خپل چوکاټ کې درياست مقام، معاونيت او څلور څانگې لري: د ادارې او ثبت و سېجل څانگه، د تحقيق او تفتيش څانگه، د عمومي ارتباطاتو څانگه او د کاري واحدونو څانگه، اوس په لنډ ډول د هرې ادارې دندې او واکونه بيانوو:

د رياست مقام: درياست مقام د بنديانو کميسيون عمومي مسئوليت پر غاړه لري او مهمې دندې يې دخپلې ادارې د تشکيل تر تيب، د کميسيون دشورې مشر توب، دمشر تابه په اجازه په ټولو هغو مجالسو کې چې د بنديانو دستونزو د حل کولو په هکله په ملي يانې يواله سطحه صورت نيسي او د شرکت چانس ولري شرکت کول، له ټولو هغو ملي يانې يوالو ادارو او اشخاصو سره د مشر تابه په هدايت ليدل چې د بنديانو په رابطه کار کوي او دخپلو ادارو د کار او فعاليت، سړي چارو او دېوديجي له سم لگښت نه څارنه اونظارت دی، همدا ډول دمشر تابه په هدايت له اسلامي امارت سره د دښمن د خارجي او داخلي بنديانو تبادلې کول درياست مقام په مهمو صلاحيتونو کې راځي.

معاونيت: د بنديانو چارو کميسيون د نورو امارتي کميسيونونو په شان دوې کاري ساحې لري: جنوب لويديځ زون او شرقي زون، که چيرې د کميسيون عمومي رئيس په شرقي زون کې وي د کميسيون د معاون کاري ساحه جنوب لويديځه حوزه ده او که عمومي رئيس په جنوب لويديځ زون کې وي د معاون کاري ساحه يې شرقي زون ده. د بنديانو چارو کميسيون معاون د عمومي مسئول په مشوره او هدايت په خپل طرف کې د ټولو هغو کارونو سرپرستي کوي کوم چې عمومي مسئول يې مسئوليت لري.

د ادارې او ثبت و سېجل څانگه: دغه اداره د کميسيون د ټولو اداري چارو مسئوليت پر غاړه لري او کاري برخې يې د مالي او محاسبې مديريت، د ثبت و سېجل مديريت، د محبوسينو د عريضو د آر شيف سمبالول او د محبوسينو احصائيه ده. همدا ډول ددغې ادارې په مسئوليتونو کې د کميسيون د شورې لپاره د اجنډا، ځاي او وخت ټاکنه او هر ه مياشت د خپلو ټولو حسابونو تصفيه او رياست مقام ته يې سپارل شمېرل کېږي.

د تحقيق او تفتيش څانگه: دغه اداره د بنديانو د دوسيود پلټلواو د خلاصون لپاره يې د ټولو ممکنه لارو چارو د سنجولو تر څنگ يو شمېر

نور مهم مسئوليتونه هم لري چې دهغو د جملې څخه دداسې پرسونل استخدا مول دي چې مسلکي پوهه ولري يعنې يا حقوق دانان يا مدافع وکیلان وي يا اقلاً داسې خلک وي چې د جرمونو په ډولونو کې بلد او جرم وپېژني، سياسي، جنايي او مافيايي قضيه يوله بل سره پېلولاي شي.

دغه څانگه د دښمن د بنديانو دوسيې هم څېړي چې له مجاهدينو سره پر تې وي که خارجي، سياسي يا مهم نظامي اشخاص وي او يا په اړکي مليشو کې د نفوذ خاوندان وي دغه اداره يې د تبادلې او نورو اړوندو چارو طرز العملونه تر تېبوي او رياست مقام ته يې سپاري.

د عمومي ارتباطاتو څانگه: دغه اداره د کورنيو او نړيوالو اړيکو په برخه کې د بنديانو اړوند اړيکي سمبالوي، د کورنيو اړيکو په برخه کې د هيواد له ټولو زندانونو سره فعالې اړيکې لري او د نړيوالو اړيکو په برخه کې د امارت د سياسي پاليسيو په چوکاټ کې د ټولو هغو نړيوالو خبريه ادارو سره چې د بنديانو سره دخوراکي، البسې او ادويې په برخه کې مرسته کوي مفاهمه کوي او مرستې يې راجلبوي او همدا شان د ټولو هغو سازمانونو سره چې د بنديانو د دوسيود په اړه په هيواد کې کار کوي مخامخ يا بالواسطه ځان پوه کوي او دخپلو ستونزو په هکله خبر ورکوي، ددې تر څنگ دغه اداره د بشر د حقوقو، سره صليب او نورو ملي او نړيوالو سازمانونو هغه اعلاميې او راپورونه چې د سياسي او عسکري اسيرانو په باب څېړې شوي وي او يا څېړنې وخت پر وخت تر لاسه کوي او هغه سر غړني چې له پورته اعلاميو او قوانينو څخه د هيواد په داخل يا سيمه ايزو بنديخانو کې زموږ له بنديانو سره تر سره کېږي په گوته کوي او که لازمه وه په اړه يې د امارت د مطبوعاتو له لارې دنشراتي پاليسۍ په چوکاټ کې د کميسيون درياست دمقام په هدايت رسمي دريځ روښانه کوي.

د کاري واحدونو څانگه: د کاري واحدونو په څانگه کې موږ د ټول هيواد په کچه ولايتي مسئولين لرو چې هر مسئول د خپل اړوند ولايت د بنديانو چارې سمبالوي، د ولايتي مسئولينو مهمې دندې دا دي: د ثبت و سېجل څانگې ته د نوي بندي شوي کس پوره معلومات ورکول، د تحقيق او تفتيش ادارې هغه لارښوونې بنديانو ته رسول چې دهغوي دوسيې ور سره بدلېداي، کمېداي او نهايي کيداي شي، د داسې کميشنکارانو پيدا کول چې قاضيانو، څارنوالانو، استخباراتي او نورو اړوندو چارواکو ته د بنديانو پياوړان رهبري کړي او همدا ډول د خپل

اړوند ولايت د بنديانو له ستونزو څان خبرول او اړوندو مراجعو ته يې ستونزي او مشكلات رسول .

پوښتنه : همدا اوس په افغانستان کي د بنديانو او زندانونو وضعیت څرنگه ارزوي ، ستاسو د معلوماتو له مخي څومره افغانان د دښمن په زندانونو کي موجود دي ؟

جواب : د افغانستان په زندانونو کي د بنديانو وضعیت له پخوا څخه ډېر ناوړه دی او روزمره له زندانونو څخه د بنديانو د ډول ډول کړاونو احوال راتلل دا څرگندوي چي د گوداگي رژیم وحشي عسکر نه له اسلاميته خبر دي او نه انسانيت پېژني . څه موده مخکي د فارياب ولايت په مرکزي زندان کي بنديانو د پوليسو د ناوړه چلند د مخنيوي په موخه سوله ايز اعتصاب وکړ او چي کله مطبوعاتو د دوي د اعتصاب خبر خپور کړ د زندان مدير وغوښتل چي يوشمېر بنديان سخت مجازات او کوټه قلف کړي مگر بنديانو ورسره مقاومت وکړ او دوي همداسي ترې ولاړل . د دغې ورځي په سبا سهار کي کله چي بنديان د سهار له لمانځه وروسته د زندان په مسجد کي د قرانکريم په تلاوت مصروف وه وحشي قوماندان له خپلو عسکرو سره يو ځاي پر مسجد حمله وکړه او د بنديانو په کښلو يې پيل وکړ ، کله چي بنديانو مقاومت وکړ دغه بېدينه د قرانکريم مبارکي نسخې له مسجد د باندې وغورځولې او د مبارکو احاديثو کتابونه يې څيري کړل . بنديانو د دوي د دغه عمل په ليدلو نور هم مقاومت سخت کړ او يو شمېر عسکر يې ټپيان کړل . ټپيانو عسکرو د نورو په مرسته لومړی بنديان خپلو کوټو ته پر شا کړل او بيا يې د دوي په مخ کي د قرانکريم مبارکو نسخو ته اور واچاوه . له بنديانو سره د دغه ظلم ټول جريان زمور سره صوتي ثبت دی ، له مظلومو بنديانو سره د فاسد او ظالم رژيم وحشي چلند او بې ساري ظلمونه هغه څه دي چي غرب او په اصطلاح ملگرو ملتونو يې لاهم په پټولو کي زغم ونشوای کړای او د تېر کال په جنوري کي يې له بنديانو سره د دوي له غير انساني چلند او ظلمونو څخه پرده پورته کړه . د يوناما په خپاره شوي راپور کي په پوره تفصيل سره هغه څوارلس ډوله شکنجې او تعذيبونه له شواهدو سره يوځاي بيان شويوه چي مظلوم بنديان هر ورځ د افغانستان په زندانونو او توقيف ځايونو کي ورسره مخامخ دي . تاسو به هم خبر ياست چي بېلابيلو کورنيو او نړيوالو مطبوعاتو وخت ناوخته له کلک سانسور سره سره د افغانستان د زندانونو وضعیت د اندېښنې وړ بللي چي

ښه بېلگه يې د ازادي راډيو هغه راپور دی چي په تېره جنوري مياشت کي خپور سو او د پلچرخي زندان د ناوړه شرايطو په اړه يې تفصيلي معلومات وړاندي کړل . په راپور کي ويل سويوه چي د دغه زندان چاپيريال په صحي توگه د بنديانو لپاره د هستوگنې وړ ندی .

د زندانونو ناوړه چاپيريال . د زندان د ساتونکو ظالمانه چلند او نور بېلابېل سخت شرايط د دې سبب سوي چي بنديان له سخت مجبوريت په اعتصاب لاس پوري کړي او تاسو به هم خبر ياست چي مطبوعاتو د هيواد له اکثر و زندانونو د دا ډول لسگونو اعتصابونو خبر ورکړی دی .

د بنديانو چارو کميسيون د خپل مسئوليت له مخي وخت په وخت د دښمن د ناروا کړنو او ظلمونو په وړاندي توند غبرگونونه ښودلي او د دوي ظلم او وحشت يې په ډاگه کړی دی .

د بنديانو د شمېر په اړه بايد ووايم چي د هيواد په ۳۴ زندانونو او ۲۲۲ توقيف خانو کي له ۳۰ زرو زيات کسان بنديان دي .

زموږ د معلوماتو له مخي دغه بنديان په دريو گټگوريو وېشل سوي چي ځيني د جنايي جرمونو په تور ، ځيني د طالبانو په تور او ځيني نور بيا له طالبانو سره د همکارۍ په تور بنديان سويدي .

پوښتنه : په تيرو څو کلونو کي د بنديانو کميسيون د مهمو فعاليتونو په اړه که معلومات راکړئ چي په کومو برخو کي يې کوم فعاليتونه ترسره کړي دي ؟

جواب : د بنديانو چارو کميسيون فعاليتونه ټول مهم دي ځکه د يوه مظلوم بندي سره هر ډول مرسته د ټولو مسلمانانو لپاره اهميت لري او د بنديانو چارو کميسيون چي د همدې خدمت لپاره د اسلامي امارت د مهربان مشر تابه په هدايت رامنځته سوي د بنديانو د خدمت په اړه هر ډول فعاليت ورته مهم برېښي او تر خپله وسه يې دا خدمت کړی هم دی . د بنديانو چارو کميسيون د مهمو فعاليتونو په اړه معلومات غواړم په لاندي څو برخو کي درته وړاندي کړم :

الف - اداري نظم : څرنگه چي د هري ادارې پر مختگ او برياليتوب په اداري نظم او نسق پوري تړلی دی په همدې منظور مو د بنديانو چارو کميسيون اداري جوړښت په ډېر ښه نظم ترتيب کړی دی . د هر ولايت لپاره

مسئول خپل میاشتنی فعالیتونه اداري څانگې ته سپاري. اداري څانگه د ولایتي مسئولینو د معلوماتو پر بنسټ د ټولو بنديانو کره شمېره د ثبت او سجل د څانگې له لاري ثبتوي او همدا ډول د تحقیق او تفتیش څانگه د بنديانو د ستونزو او له هغوي سره د اړینو مرستو د کنټرول او تنظیم په برخه کې خبرني کوي او نتایج دریاست مقام ته سپاري.

باء- د اړیکو برخه: د بنديانو چارو کمېسیون له مهمو فعالیتونو څخه یوه د عامه اړیکو برخه هم ده چې ټولې اړوندې اړیکې سمبالوي. دغه څانگه د هیواد له ټولو زندانونو سره فعالې اړیکې لري او د هر بندي له ستونزو ځان خبروي او بیا یې اړوندې مرجع ته رسوي. دغه څانگه د بنديانو د ستونزو په اړه له نړیوالو ازادو بشري ادارو سره هم اړیکې لري او وخت په وخت ور سره پر اړوند موضوعات خبري کوي.

ج- د بنديانو او ددوي له کورنیو سره هر اړخیزې مرستې: د بنديانو چارو کمېسیون د خپل مسئولیت له مخې له بنديانو سره ددوي د خلاصون په برخه کې بېلابېلې مرستې کوي چې د مرستې له بنديانو سره ددوي د محاکمو په جریان کې تر سره کېږي چې د خپلې پالیسۍ له مخې یې پوره جزئیات نه سو په ډاگه کولای. د بېوزله او بې سرپرسته بنديانو حال مو وخت په وخت اخیستی او تر خپله وسه مویې لاسنیوی کړیدی. همدا ډول مو د بېوزله بنديانو له کورنیو سره د خپل وس مطابق مرسته کړې او پر حال مویې پوښتنه کړې ده.

د- روغتیايي مرسته: د بنديانو چارو کمېسیون د عمومي ارتباطاتو د څانگې په مټ د بنديانو له روغتیايي ستونزو ځان خبروي او د مرستې په موخه یې په افغانستان کې د سره صلیب نړیوالې ادارې ته ور پېژني. که په کوم زندان کې د سره صلیب ډاکټران ونشي کړلای تر څو له ناروغ بندي سره مرسته وکړي نو بیا د بنديانو چارو کمېسیون له نورولارو ددغه بندي سره مرسته کوي تر څو روغتیايي ستونزې یې حل سي.

ه- د بنديانو تاریخ: تاسو پوهېږئ چې د امریکايي یرغل له پیل سره یو ځای د امریکايي وحشیانو او ددوي د ملگرو او غلامانو لخوا د مظلومو هیوادوالو د اسارت لړۍ هم په خورا تېزۍ سره پیل سول او اوس هم دوام لري چې د اسارت په دوران دغه مظلوم بندیان له ډېرو سختو حالاتو، وحشتونو او ظلمونو سره مخ سويدي. د بنديانو کمېسیون و پتهيله تر څو د بنديانو د خپلو سترگو لیدلي حالات او ددوي د بند د شپو

ور څو قصې د تاریخ په پاڼو کې ثبت کړي تر څو راتلونکي نسلونه د خپلو اسلافو له قربانیو او تاریخ نه خبر وي. د بنديانو د حالاتو راپورولو طریقې داسې جوړه سوې چې هر بندي ته د خپلو حالاتو او مشاهداتو د لیکلو لپاره څانگې کتابچه ور کول کېږي او له لیکلو وروسته یې بیرته ترې تسلیموي. دغه معلومات به بیا ان شاء الله د کتاب په شکل خپرېږي.

د بنديانو چارو کمېسیون د پورتنیو فعالیتونو تر څنګ په روزمره توګه د بنديانو په اړه د نړیوالو اعلامیې، داخلي او خارجي خپرونې او معلومات څاري او د ضرورت په وخت کې د اسلامي امارت د پالیسۍ مطابق غبرګون ښيي.

پوښتنه: له اولسي خلکو او مطبوعاتو داسې راپورونه ترلاسه شوي چې مزدور رژیم په ځینو سیمو کې شخصي زندانونه لري: آیا تاسو داسې شواهد موندلي چې د شخصي زندانونو په اړه معلومات ولري؟

جواب: هو! د کابل رژیم تر واک لاندې ولسوالیو کې عموماً هر قوماندان یو شخصي زندان لري او د خپل مزاج مطابق یې قوانین ورته ټاکلي: که څوک وژني، بندي کوي یې او یا یې خوشي کوي ټول دده اختیار دی مګر د یو شمېر وحشي قوماندانانو پټ زندانونه، وحشي ظلمونه او د بېګناه بنديانو ډله ایزه شهادتونه داسې څه دي چې اوس د ټول اولس خوله پر خوله کېږي. د دغو وحشي قوماندانانو څخه یو هم د کندهار امنیه قوماندان عبدالرزاق دی چې د وحشت څېره یې ټول اولس ته ښکاره ده. ځیني بندیان چې دده له پټ زندان نه د لکهاوو افغانیو په بدل کې راخوشي سوي دده د وحشت داسې واقعي بیانوي چې قلم یې له لیکلو عاجزه کېږي. د کندهار په رېګ کې د بنديانو ډله ایز شهادتونه اوس داسې عام سوي چې ټول خلک پرې خبر دي او موږ هم څو ځله دده دا کړنې د مطبوعاتو له لاري له شواهدو سره خپرې کړيدي.

پوښتنه: د کابل رژیم او امریکایان دغه کوي چې دوی دبشري حقوقو نړیوالو قوانینو ته التزام لري او په همدې اساس یې بنديانو ته ټول بشري حقوق ورکړي دي. آیا د دښمن دغه دعوا پر ځای ده؟

جواب: د دښمن دغه دعوه مطلق حقیقت نلري او یوازې ددوي پوچ تبلیغات دي. پدې اړه باید ووايو چې د بنديانو د اسارت په موضوع کې دوه طرفه ښکېل دي: یو طرف خارجي یرغلګر دي چې په سر کې یې امریکایان قرار لري او بل طرف ددوي غلامان دي.

که امریکایان دا دعوه کوي چي دوي بنديانو ته خپل بشري حقوق ورکړي نو دوي دي د گوانتنامو او بگرام زندانونو په اړه توضیحات ورکړي چي دغو مظلومو بنديانو ته یې کوم ډول حقوق ورکړي؟ آیا د دغو دوو زندانو مظلوم بنديان له دیارلسو کالو راهیسي همداسي بې برخیکه نه دي پاتي؟ که دغلته بنديانو د خپلو حقو د ترلاسه کولو لپاره په اعتصاب لاس پوري کړي آیا په میاشتو میاشتو همداسي نه دي پرېښودل سوي؟ او بالاخره یې یا مرگ ته رسولي او یا یې په زور اعتصاب ورمات کړي.

د مزدور رژیم په زندانونو کي دروان حالت په اړه باید ووايم چي بنديان په نهایت سختو شرایطو کي ژوند کوي او له ډېرو اولنیو اسانتیاوو بې برخي دي. په زندانونو کي دروغتیايي خدماتو د نه شتون، د بنديانو د هستوگني د ځایونو تنگوالی، ډېر ځله پر تعلیم اوزده کړي د محدودیت په هدف بېلابېلي پلمې، زندان ته د پولیسو لخوا د نشه اي توکو قاچاق او بیا بنديان په نشه اي توکو روږدي کول، د سیاسي او جنایي بنديانو په یو ځای کولو سره د هغوي تر منځ د شخړو را پیدا کول او داسي نور هغه واقعات دي چي د بنديانو کمسیون یې هر وخت له زندانونو راپورونه ترلاسه کوي، د پورتنیو ستونزو په اړه زموږ معلومات د گوداګي رژیم اړوندو ډېرو مطبوعاتو هم خپاره کړي چي د بنديانو چارو کمسیون د اسنادو په ډول په اړشیف کي ساتلي دي.

پوښتنه: همداس د بگرام زندان او گوانتنامو زندانونو د بندولو په اړه په مطبوعاتو کې خبري کیږي بارک اوباما واک ته له رسیدو وړاندې ويلي وو چي گوانتنامو به ترې، آیا ددې بنمن لخوا ددغو زندانونو د بندولو خبره واقعي ده او که یوازې تبلیغاتي استفاده ترې کوي؟

جواب: د امریکا او د متحدینو غربي هیوادونو چارواکوي د دوه مخي منافق سیاست له مخي تل خپل اولسونه په بېلابېلو طریقو غولولي او په دې ډول یې خپل واکونه غځولي دي. تاسو ټول په دې پوهیږي چي د مهاجمو هیوادونو مطلق اکثریت اولسونه د خپلو نظامونو له یرغلیزې پالیسي سره سخت په ټکر کي دي او همیشه یې له خپلو چارواکو غوښتنه کړې چي نور د افغانستان ناروا یرغل ته د پاي ټکي کښېږدي او خپل عسکر او پیسې نور په دغه بې هدفه او نه گټونکي جگړه کي ضایع نکړي. د امریکايي اولس دنورو غوښتنو تر څنګ یوه بې د گوانتنامو زندان تړل او امریکا نور ددغه زندان په وجهه له شرمه

خلاصول دي. دغه غوښتنه د بوش په وخت کي هم وه او وروسته هم، د اوباما په دوهم ځلي ټاکل کېدو کي مهمه ونډه له افغانستانه د امریکايي ځواکونو د ژر را ایستلو او گوانتنامو زندان د تړلو وعدو درلوده. اوباما له خپل اولس سره د دغه زندان د تړلو وعده وکړه او اولس هم رایي ورکړې مګر تاسو ویني چي د کلونو په تیریدو سره نه اوباما او نه یې هم حکومت دغه زندان وتاړه او تر اوسه پوري په نړیواله کچه د بشري حقوقو د سرغړونو دیوه لوي مرکزې زندان په توګه خلاص دی. دا چي اوباما اوس بیا د دې زندان د تړلو دهڅو اعلان کړي موږ ورته د شک په سترګه ګورو او واقعي تړل یې هلته شوني بولو چي امریکايي ځواکونه په بشپړي ماتي له هیواده پښې سپکي کړي.

پوښتنه: محترم حاجي صاحب د گوداګي رژیم قضايي ارګانونه بنديان په اعدام او اوردمهاله حبس محکوموي آیا بنديانو ته ددوي دغه ډول سزاوي ټاکل له نړیوالو عدلي او قضايي قوانینو سره برابرې دي؟

جواب: نه! ددوي دغه ډول سزاوي ټاکل له هیڅ ډول نړیوالو عدلي او قضايي قوانینو سره برابرې ندي. هغه عدلي او قضايي قوانین چي نړیوالو د جزاء د قوانینو په شکل وضع کړي او ټولو کفري او دیموکراتیکو هیوادونو منلي او د کابل اوسني گوداګي رژیم هم ورته ځان ژمن بولي د رژیم په هیڅ ارګان کي ندي عملي سوي بلکه ټولي فیصلي او سزاوي یې د رشوت پر معیار ولاړي دي، که کوم متهم کس قضايي ارګان ته پیسې ورکړي هغه بري کېږي که څه هم ددوي د قوانینو له مخي مجرم وي او که چا پیسې نه درلودې هغه ته به یا اعدام او یا اوردمهاله بند وکول کېږي که څه هم ددوي په قوانینو کي بېګناه وي، له اوسني رژیم څخه دا توقع کول چي یوه ډېره کوچنۍ فیصله دي هم د اسلامي قوانینو مطابق وکړي محاله ده او د بنديانو په باب کي خپلو منل سوو قوانینو ته هم هیڅ ډول اعتناء نه کوي. تاسو خبریاست چي تېر کال د کابل وحشي چارواکو د کرزي په امضاء شپږ تنه مجاهدین چي ټول د سیاسي فعالیت په تور نیول سویوه اعدام کړل، زموږ سره هغه سند سته چي د کرزي د اداره امور له لاري رسنیو ته لیږل سویوو او ددغو شپږو تنو جرمنو په پکښي بیان سویوه، په دغه سند کي دوي په خپله لیکلي چي فلاني له طالبانو سره تړاو درلود. د سیاسي بنديانو اعدام داسي مسئله ده چي د رژیم بادر امریکايي هم په خپل هیواد کي منع کوي او هلته غیر قانوني ده. د محاکمو په جریان کي بنديانو ته سزا

ټاکل له یوه مخي د ديني تعصب او کفر خوشاله کولو په مقصد تر سره کېږي. د محاکمو په جريان کي بنديانو ته خپله در ژيم د قوانينو خلاف سزا ور کولو ډېر شواهد او اسناد راسره موجود دي چي د خبرو د اوږدوالي له امله يوازي يو سند تاسو ته وړاندي کوم:

د کندهار ولايت مقام رسمي انټرنېټ پاڼي د تېري مارچ مياشتي پر ۱۸ نېټه د نورو بنديانو د محاکمې تر څنگ د دريو تنو سياسي بنديانو د سزا په اړه هم يادونه کړې. ددغه خبر د ښه توثيق لپاره ددوي لخوا خپور سوي خبر تاسو ته وړاندي کوم (دغه راز په ياده علني محاکمه کي درو تنو ته د ۵ کاله بند او اعدام سزا واورول سوه. نقيب الله، نور احمد او رفيع الله د احمدجان نومي کس په ترور تورن دي. موظف څارنوال وويل، يادو کسانو په کندهار کي د احمدجان په نوم يو کس ترور کړی. چي تر څه وخت وروسته د پوليسو له لوري ياد کسان نيول سوي دي.

د دوی مدافع وکیل وويل: "نور احمد چي د ښوونځي زده کوونکی دی، عمري يې هم کم دی، نقيب الله او رفيع الله له مدار سو څخه پوليسو بېولي دي. له دوی سره هېڅ ډول اسلحه نه ده نيول سوې. دوی د پوليسو له لوري د وېلو په صورت کي اعتراف کړی او له ډاکټرانو څخه اسناد لري چي دوی وهل سوي دي."

خو د مقتول مدافعينو ياد کسان مجرمين گڼل او هغوی ته يې له محاکمې څخه د سزا غوښتنه کوله. قاضي عبدالحليم مسلم ياد کسان په پنځه کاله بند او اعدام محکوم کړل. (ددغه خبر تشرېح ته ضرورت نسته تاسو خپله فکر پکښي وکړی چي سزا څه ډول او د کومو شواهدو پر بنا ور کول سويده.

پوښتنه: د بنديانو کورنيو او وارتينو ته ستاسو پيغام څه دی او د اسلامي امارت په نمايندگي ور ته څه ويل غواړی؟

جواب: د بنديانو کورنيو او وارتينو ته مو پيغام دادی چي د خپلو دوستانو په بندي کېدلو سره به هيڅکله د افکر نکوي چي موږ دوي هير کړيدي، اسلامي امارت ټول بنديان وروڼه د خپل وجود قدر منه برخه بولي او په خپل ټول توان سره يې د خلاصون لپاره د هر ډول ممکني لاري څخه کار اخلي خو د اسلامي امارت د پوره توجه سره سره بيا هم بنديان ستاسو د کورنيو غړي دي او ستاسو پوښتني او شفقت ته ضرورت لري. تاسو له دوي سره په خپل مهربانه چلند او ددوي له اولادو سره په خواخوږۍ په زندان کي

ددوي مورال لوړ وساتئ او پوره حوصله افزايي يې وکړئ. الله تعالي دي موږ او تاسو ټولو ته د خپلو گرانو بنديانو وروڼو د خدمت او ددوي د خلاصون په لاره کي د ښکوڅو توفيق رانصيب کړي.

پوښتنه: د بنديانو د موضوع په اړه عامو مسلمانانو ته ستاسو پيغام څه دی؟

جواب: عامو مسلمانانو ته هغه که افغانان دي يا غير افغانان: د اسلامي امت د کورنۍ غړي دي. زموږ پيغام ور ته دادی چي د بني عليه الصلوة والسلام د قول په استناد چي ټول مسلمانان يو تن او وجود دي بايد يو مسلمان د بل مسلمان درد خپل درد وبولي او په غم يې غمجن سي. کوم بنديان چي په افغانستان کي د کفارو او دهغوی دملگرو په زندانونو کي بنديان دي دوی د کومي شخصي دعوا يا دينوي مقصد له امله نه دي بنديان شوي. بلکې د اسلام په ننگ او د اسلامي نظام د گټلو په جگړه کې دغه سختي ور ته رسيدلي ده.

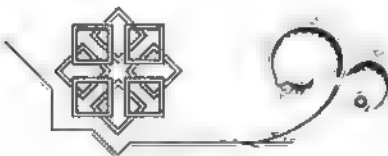
څرنگه چي مسلمانان ټول د يوې ديني کورنۍ غړي او سره وروڼه يو. بايد ددوی درد او مصيبت حس کړو، ددوی مشکل خپل مشکل وبولو، او دخپل وس مطابق ور سره همکاري وکړو.

بنديان وروڼه چي زموږ د مشترک دين په دفاع کي محبوس شوي دي: په موږ دا حق لري چي دا حوال پوښتنه يې وکړو او په راخلاصولو کي ور سره هره نوعه همکاري چي مو په وس وي ويي نه سپموو و دغه راز گڼ شمير بنديانو تر شابي سر پرسته کورنۍ او ماشومان پرې ايښي ددوی د پاللو لپاره بايد له اسلامي امارت سره مرسته وکړو تر څو له لزوم ديد سره سم دغه مرستې د بنديانو په ضرورياتو ولگيږي.

— محترم حاجي صاحب! له تاسو يوه نړۍ مننه چي د خپلو ټولو مصروفيتونو سره سره مو موږ ته وخت راکړ او مرکه مو راسره وکړه.

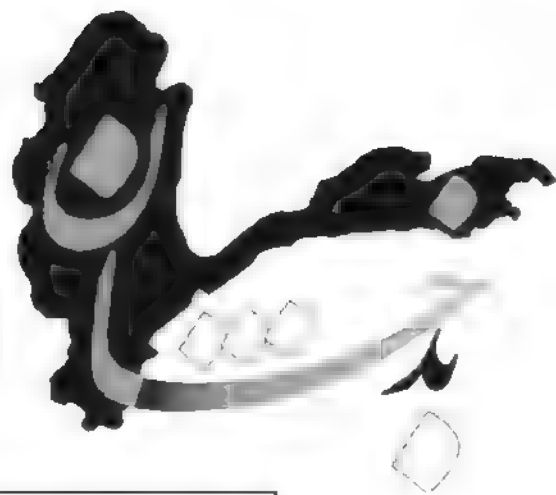
حاجي صاحب:

له تاسو هم مننه، الله تعالي دي تاسو او ټولو مجاهدينو وروڼو ته د ښه خدمت مزيد توفيق اولوي اجر در کړي.

د زلزلو حقيقت او

د پېښېدو وجوہات يې

(مفتي شاهد حقاني)

، او په مجموع کې له اسلامي امارت سره د بدخشانيانو د بې کچې مېنې او مذهبي ريښې پيوندونه خو بالکل هيښونکې پدیده ده.

خو د کابل د چارواکيو او هغو په اصطلاح دمخکښو کاندیدانو په مخونو به څه پاتې وي، چې د بدخشان او بدخشاني ولس پر سر بریت تاووي او د شنو غربي ډالرو په منځ کې د ډول ډول پلمو په جوړولو لاهم ځان د دې زلزله ځپلیو د مرستو نه معذور بولي، هلته بدخشانيان په خاورو کې رغړي، دلته کابل کې واکمن په شراب و کباب ځمونه سره کوي او د پاریس له ترکو سره د تخیل مزي ځغليوي

د بدخشان ولایت جغرافیه

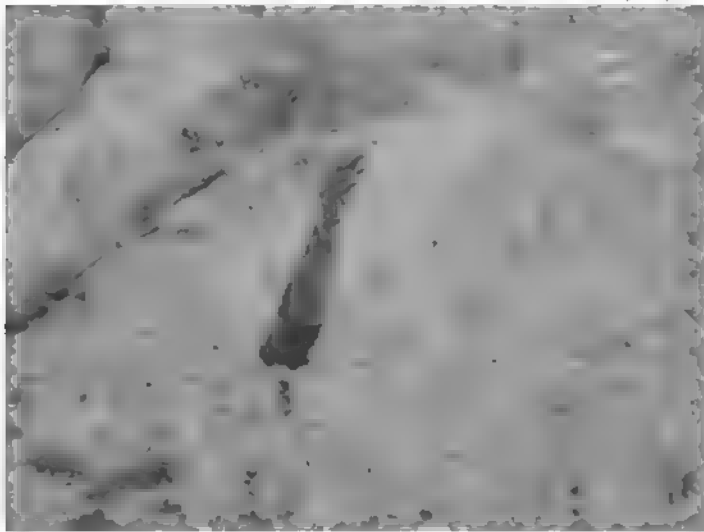
بدخشان د افغانستان په شمال ختیځ کې پروت دی، چې له گاونډیو هېوادونو سره پوله هم لري، شمال ته یې تاجکستان، په ختیځ کې یې یوه څنډه د چین له جمهوریت، ختیځ او سویل ته له کشمیر سره پوله لري په سوېل او جنوب کې د لغمان، کاپیسا او تخار ولایتونو سره نښتی دی.

د اوبو او هوا له مخې بدخشان سوړ او به ټول هیواد کې ډیر شهرت لری. لوړې څوکې لري، چې له واورو ډکې وي.

له بده مرغه چې د تیرو درې لسیزو فزیکي او سایکالوژیکي ستونزو د زغملو سربیره زمونږ وطنوال دا ځل بیا د ویر په تغرنکښناستل اود خپلونا اهلواو عاقبت نه سنجونکیو مسطو مشرانو د بې غورۍ اوبې التفاتی په غشو یې ځیگرونه سوري سوري شول، دلال، زمره او لاجوردو د تاریخي بدخشان ولایت د (ارگو) ولسوالۍ په (اب خشک) او اب باریک (کلیو کې د غره او ځمکې د بنویښدو له کبله د (۳۰۰) کورنیو تر (۳۰۰۰) زیات غړي مړه شوي او تر څلور زره زیات خلک بې ځایه شوي، د دې پېښې څخه یوه شپه وړاندې د سمنگان ولایت په روی و دوآب او خرم و سارباغ ولسوالیو کې د سپل راتلو له کبله لږ تر لږه ۴ تنه مړه شوي او په سلگونو نور د کورنو پرېښودو ته اړ شوي وو او له دې وړاندې په ځینو نورو شمالي ولایاتو کې هم ورته پېښې ترسره شوې وې، خو د بدخشان فاجعه هغه غمیزه ده، چې له امله یې مونږ ته ډیر روحياتي صدمه ورسیده او له خوښیو یې څه لیرې کړو، یوې خواته دې وروستیو کې د بدخشان د مسلمانو مجاهدینو او مبارزینو فتوحات چې له اسلام او جهاد سره یې د دې ولایت دخلکو هوډ تازه کړ او بل لوري ته دکلیو دنړیدو دا تراژیدي چې غومي یې له ویره ځیگ کړل، د تقابل تضاد هغه دواړه پلې دي، چې سړی لومړی د خوشحالی او بیا د ویر غولې ته بوځي

جغرافیه کنبونکی (هېوان څنگ) چې د اریانا (افغانستان) دېرې برخې یې لیدلې دي او بیا یې خپلې لیدنې او کتنې کره کړي دي. نو په دغه لړ کې بدخشان یې د (Po-To-Chang-No) په بڼه لیکلی دی،

په (۱۸۹۲) کال کې د دوو لویو امپراتوریو (روسیه او بریتانیا) بدخشان په دوه برخو وویشه، یوه برخه یې د روسیې د بدخشان په نوم، چې وروسته پخپله دا سیمه د شوروي بدخشان مرکزیت شهر خاروغ له روسیې سره ملحق شو او دوه مه برخه بدخشان، چې فیض آباد یې مرکز و د افغانستان له امارت سره وتړل شو، روسیه او انګلیس د آمو سیند (جیحون) یو طبعي پوله وپيژندله او د سرحد نښې یې پرې نصب کړي.

ځمکه بنوییدل او ترې سلگونه خلک لاندې کیدل یوه دردناکه غمیزه وي. کله ددې لامل بارانونه کله زلزلې او کله نورو، خودلته به مونږ د زلزلې په لاملونو څه رڼا واچوو!

د زلزلې په باب د ساینس پوهانو نظر

زلزله ولې او څنگه رامنځته کیږي؟

پدې هکله انجنیر ملکزی او محمد ابوبکر ستوری خپلو مقالو وایي چې: د زلزله یوه طبیعي پیښه ده چې د ځمکې قشر د حرکتونو په پایله کې رامنځ ته کیږي او بالاخره د ځمکې سرته رسېږي. زلزله هغه طبیعي افت دی چې د

هغه ژوي چې (مارکوپولو) وموند او بیا یې وروسته دا ژوي هم (مارکوپولو) ونوماوه، همدلته موندل شوی دی. د بدخشان مرکز فیض آباد دی. کشم، جرم، شهدا، بهارک، یفتل، خاش، زیباک، درواز، واخان، اشکاشم، راغ او شهر بزرګ یې د لویو ولسوالیو بلل شوی دي، د بدخشان ولایت زیات خلک با سواده او فرهنگي دي. ځینې خلک اوس د بدخشان د اداري واحدونو شمېر زیات ښيي، بدخشان د پستې ځنګلونه لري، تر څنګ یې د څېړنې، نمځو، او سرو ځنګلونه هم لري. د بدخشان لال، زمرد، اوسپنه، سلفر او لاجورد په نړۍ کې دېر شهرت لري.

د بدخشان مساحت ۵۷۴۰۳ کیلو متره مربع دی، چې زیاته برخه یې غرنۍ سیمې جوړوي، په (۱۳۵۹) کال کې د سرشمېرنې له مخې د خلکو شمېر (۸۷۲۵۰۰) ښودل شوی، چې بیا په (۱۳۷۹) کې یې شمېر (۱۱۳۴۵۰۰) ته لوړ شوی دی، د نړیوال بانک د احصائي له مخې، اوس په بدخشان کې (۱۲۵۱۲۵) کسان ژوند کوي.

د بدخشان تاریخي اهمیت

د سیمې او افغانستان په لرغونې تاریخ کې د (ورېښمو لویې لارې) چې د لرې ختیځ (چین...) او اروپا تر منځ د افغانستان د ځینو سیمو په زړه کې ماتې شوې وې، دېرې مشهورې وې. یو له دغو سیمو څخه بدخشان هم وو، چې د ،گرېکوبودیک ، بنونځي اغېزې یې له افغانستان نه بهر د منځنۍ آسیا هېوادونو، ختن، کاشغر (کاسفر)، سنگیانګ او چین پورې رسولې وې. دغو سیمو ته د رسېدو لاره د بدخشان له زړه نه تېره شوې وه. چینایي څېړونکو د دغو سیمو په تېره د بدخشان د لرغونتوب په اړه په بېلابېلو مهالونو کې څېړنې برسېره کړي دي، له زېږد نه دوه پېړۍ (۲م ق م) د مخه چيني لرغونپوهانو د افغانستان مشهور ولایت بدخشان (Is-Nag-Ling) په بڼه کښلی دی او د زېږدي په پنځمه او شپږمه پېړۍ کې له تخار سره یو ځای یې د بدخشان د نامه یادونه هم کړې ده... ځینې څېړونکي بیا آریانا ویجه د بدخشان پخوانی نوم بولي. د چین مشهور تاریخپوه او

ځمکې د لرزش په واسطه منځ ته راځي. پخوا به د ایتالي او یونان پوهانو فکر کاوه چې د ځمکې په مخ وچې په اوبو کې لکه د بېړۍ غونډۍ لمبېږي، څنگه چې بېړۍ په اوبو کې د پخوا هغه خوا ځنګېږي، همدا رنگه ځمکه هم چې ددی په وجه زلزله منځ ته راځي. بعضو به دا فکر کاوه، چې زلزله د سوړو او غارونو څخه منځ ته راځي. جاپانیانو فکر کاوه، چې زلزله هغه وخت منځ ته راځي، کله چې بڼامار (کوم چې دوی پری عقیده لري) په قهر شي نو د خولې څخه یی اور اوځي او ځمکه په لرزش راوړي. د ۲۰ قرن په شروع کې کله چې د الفریډ واګنېر له خوا نه تیکتونیکی تختو نظریه وپېژندل شوه، د زلزلی د منځ ته راتلو علت باند سړی پوه شو.

هغه نقطه چې زلزله لومړی ورڅخه پیلېږي د ایپی سینتر او دویم مرکزي چې د ځمکې سرته رسېږي د هاپوسنتر په نامه یادېږي، هر څومره چې د زلزلي مرکز د ځمکې سطحې ته نږدې وي، په هماغه اندازه یې شدت هم زیات وي. دا چې زلزله ولې او څنگه رامنځ ته کېږي په دې اړه پوهان بیلابیل نظریات لري چې له دې ډلې درې مهم یې د پام وړ دي:

۱. **تکتونیکی زلزله**

۲. **ولکانیکي زلزله**

۳. **د ځمکې لاندې ګودالونه**

۱. **تکتونیکی زلزله:** لکه څنگه چې پوهېږو ځمکه له دری برخو څخه جوړه ده چې پاسنۍ برخه یې د قشر دویمه برخه یې د منځنۍ او منځنۍ برخه یې دهستې په نامه یادېږي. د ځمکې له مخ نه چې هر څومره دهستې خواته نژدې کېږو د تودوځي درجه لوړېږي (په هر سل متره کې درې سانتي ګریډ درجې) ځکه خو د منځنۍ پاسنۍ برخه کې مواد په پلازما ډول شتون لري چې دې ډول موادو ته مګما هم ویل کېږي، مګما تل یو ډول حرکت چې کانویکشن (لکه چې اوبه په دیگ کې ایشیږي) نومېږي ترسره کوي چې د دغه حرکت په پایله کې د ځمکې قشر پلیتونه (د ځمکې د قشر لویې او وړې کتلې دي،

د ځمکې قشر نژدې له ۹ لویو او ۱۲ کوچنیو پلیتونو څخه جوړ دی) یو د بل څخه لیري (Divergent) او یا یو بل سره نژدې (Convergent) کېږي. په کومه سیمه کې چې نوموړي پلیتونه یو بل سره نژدې او یا لیري کېږي نو په هماغه سیمه کې د ځمکې حرکات د زلزلي د څپو په بڼه خپریږي.

۲. **ولکانیکي زلزله:** په نړۍ کې دا ورغور ځوني له اړخه ډیري فعاله سیمې شته چې ځینې وختونه دا ورغور ځوني فعالیتونه پکې رامنځ ته کېږي، څنگه چې مګما یا ویلي شوي ډیري د ځمکې سطحې ته په ډیر فشار سره راوړل کېږي چې ددې فشار په پایله کې زلزله رامنځ ته کېږي.

۳. **د ځمکې لاندې ګودالونه:** ځینې وختونه داسې هم پیښېږي چې د ځمکې لاندې طبقې له کاربوناتې موادو لکه کلسیم کاربونات څخه جوړې شوي وي چې نوموړي ډبري په اوبو کې د حل کیدو ډیره لیوالتیا لري چې وروسته له یو څه وخت څخه په اوبو کې حل کېږي او دا اوبو په واسطه یو بل ځای ته لیږدول کېږي چې لومړنی ځای یې دیوه ګودال په شکل خالي پاتې کېږي او د پورتنیو طبقو د فشار له امله بیا سقوط کوي چې په پایله کې یې زلزله رامنځ ته کېږي.

دا چې په افغانستان کې د زلزلي د پیښیدو لامل څه دی په دې اړه ډیرې څیړنې شوي، د څیړنو په ترڅ کې څرګنده شوي چې په افغانستان کې زلزله تکتونیکی بڼه لري، په دې مانا چې افغانستان په یوه داسې جیولوجیکي سیمه کې پروت دی چې د دریو لویو پلیتونو د شمال له لوري د اوراسیا پلیټ د لویدیځ لوري د عرب پلیټ او د جنوب او ختیځ له لوري د هند پلیټ تر فشار لاندې دی او د دې دری پلیتونو د اتصال نقطه د افغانستان په شمال ختیځه برخه د هندو کش په غرونو کې پرته ده او وخت ناوخته دا پلیتونه یو بل سره نژدې کېږي او د زلزلو لامل ګرځي.

تراوسه پوهان په دې نه دې بریالي شوي چې د زلزلي د پیښیدو وړاندوینه وکړي ځکه خو د زیاتو تلفاتو لامل ګرځي ولې نوي څیړنې ښیي چې د زلزلي له پیښیدو نه مخکې د ځمکې لاندې ډبري ماتېږي او د اوزون په نامه یو ګاز خپروي

چې د اوزون پیژندونکي الې په واسطه پیژندل کیدای شي، په شکمنو سیمو کې د دې ډول آلود نصب په واسطه چې له یوه مرکزي سیستم سره تړل شوي وي د دې شونتیا شته چې د زلزلې وړاندوینه وشي.

دا د خدای ج د خلقت او طبیعت ته د ورسپارل شوي قانون پر بنیاد را منځته کیدونکي پیښې دي. شاید پدې پیښو کې خدای ج خپل هیبت انسانانو ته څرگندوي او یا دا چې دا طبیعي پیښې بهې لدې چې د خدای ج د رحمت او یا هیبت پیغام ولري د خپل قانون سره سم رامنځه کیږي.

ځمکپوهان پدې باور دي چې: د ځمکې مرکزي برخه (زړه) د اور په څیر گرم او ټول شته مواد (فلزات او نور) په خوړین او مذاب ډول پکې پراته دي، دوی دا وضعیت د تاریخ په بیلابیلو پړاوونو کې تر دې رسوي چې وایي، یو وخت د ځمکې کره ټوله سور او روڼه. د ځمکې په سریدو سره د ځمکې بهرنۍ پوټکۍ کلک شو او ورپسې بهې لاندینۍ برخې هم ورو ورو سریدې او کلکیدې تر دې چې ننۍ ځمکه ترې جوړه شوه. دا یو منل شوې نظریه هم ده.

د ځمکې د سریدو په بیلابیلو پړاوونو کې د ځمکې مخ چمک کیدو، دغه چمکوالی ددې سبب شو، چې د ځمکې د مخ پوټکۍ درزونه وکړي، چې پدې توگه د ځمکې د پوټکي هرې برخې ته د زلزلې انجینران یا هم ځمکپوهان پلیټ یا ټکتونیک پلیټ وایي. دغه پلیټونه تر ننه پورې خوځیږي، یو د بل څخه لیري کیږي او یا یو بل ته ورنږدې کیږي او یا هم یو د بل سره سولېږي، چې ددغه حرکتونو څخه د نړۍ په بیلابیلو برخو کې مختلف ډول زلزلې رامنځته کیږي، لکه اندونیزیا، جاپان، ترکیه، امریکا او نور. په ځینو ځایونو کې خو د ځمکې پر سرد غرونو راختل یا راشنه کیدل هم زلزله پیښوي چې زموږ د هیواد د سلیمان د غره زلزلې بهې ښه بیلگه ده. د سلیمان غرد نويو غرونو څخه یو دی.

په اسلامي شریعت کې د زلزلې د پیښیدو وجوهات.

وأخرج الترمذي عن أبي هريرة قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "إذا اتخذ الفيء، دولا والأمانة مغنما والزكاة مغرما وتعلم العلم لغير الدين وأطاع الرجل امرأته وعق أمه وأذنيص - ٣٨٩ - ... صديقه وأقصى أباه وظهرت الأصوات في المساجد وساد القبيلة فاسدهم وكان زعيم القوم أرذلهم وأكرم الرجل مخافة شره وظهرت القينات والمعازف وشربت الخمر ولعن آخر هذه الأمة أولها. فليترقبوا عند ذلك ريحا حمراء، وزلزلة وخسفاً ومسخاً وقذفاً وآيات تتابع كنظام لأكث قطع سلكه فتتابع" (الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام / ج ٢ / ص ٢٩٧)

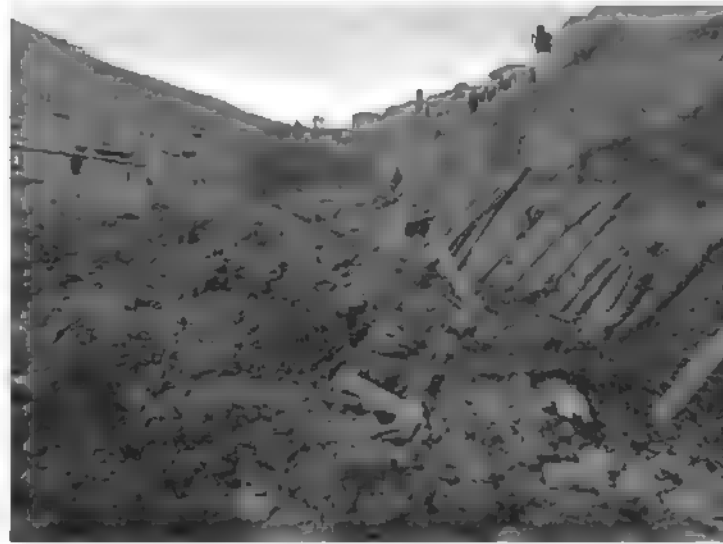
ترجمه: جامع ترمذي له حضرت ابو هريره رضی الله عنه څخه روایت نقل کوي، چې هغه وایي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمایي: کله چې مال فئ خپل دولت وشمیرل شي، امانت غنیمت وگنل شي، زکات ورکول تاوان وبلل شي، د علم زده کړه د دین نه په غیر کیږي (د دنیوي مال او عهدې لپاره وي)، سړی دخپلې ښځې اطاعت کوي، موریې پرېښي وي، ملگری ځانته را نږدې کوي او پلار لیري کوي، په جوماتونو کې اوزونه پورته شي، د قبیلې مشر کوم فاسد سړی غوره شي، د قوم ملک، مشر او زعيم تر ټولو رذیل شخص شي، دیو چا قدر او عزت دهغه له ویرې څخه کیږي، دمې او د موسیقیت او لهو لعب آلات کونکي څرگند شي، شراب وڅښل شي، ددې امت وروستنو په اولنیو باندې لعنت ووايه، نودوی دې د سره باد، زلزلې، خسف، مسخ، قذف او نور آیاتونو یا د قیامت دنورو ښو انتطار وکړي، چې داسې به پرله پسې راځي لکه په یوه تار کې پیسل شوي مرغلرې چې تاریې وشلیږي او پرله پسې یو په بل پسې راتویږي.

وأخرج الترمذي أيضا عن ابن عباس رضي الله عنهما قال قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: "إذا فشا في هذه الأمة خمسة يحل بها خمس إذا أكل الربا كانت الزلزلة والخسف" وصح أنه صلى الله عليه وسلم قال: "جعل الله عذاب أمتي في الدنيا القتل والزلازل والفتن". وأخرج ابن أبي الدنيا حديث:

"سيكون في أمتي خسف وجرف وقردة وخنزير" وأخرج ابن السكن حديث: "يكون في أمتي رجفة يهلك فيها زهاء عشرة آلاف أو أكثر من ذلك، يجعلها الله عظة للمتقين ورحمة للمؤمنين وعذابا على الكافرين"

(الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام / ج ٢ / ص ٢٩٧)

ترجمه: ترمذي شريف د حضرت عبد الله بن عباس رضی الله عنه څخه روايت كوي، چې هغه وايي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايي: كله چې پدې امت كې پنځه كارونه څرگند او علني شول، پنځه عذاب به پرې نازلېږي، كله چې سود خوري پيل شوه، زلزلې او خسف به پيل شي، او په صحيح روايت كې راغلي چې رسول الله صلى الله عليه وسلم فرمايلي چې زما دامت عذاب الله جل جلاله په دنيا كې وژني

زلزلې او فتنې گرځولې، د ابن ابي الدنيا په يوه حديث كې راغلي چې نږدې ده، چې زما امت كې به خسف، زلزلې، بيوزگانې كيدل او خنزيران كيدل وي، د ابن سكين په يوه حديث كې راغلي، چې زما په امت كې به زلزله وي، چې لس زره زها به پرې هلاک شي او يا به تر دې هم زيات وي، الله جل جلاله به يې د پرهيزگارانو لپاره وعظ، مومنانو ته رحمت او كافرانو ته عذاب وگرځوي

همدا سې د حضرت عايشې رضی الله تعالى عنها نه روايت راغلی چې فرمايي: وذكر ابن أبي الدنيا عن أنس ابن

مالك أنه دخل على عائشة، هو ورجل آخر، فقال لها الرجل: يا أم المؤمنين حدثينا عن الزلزلة؛ فقالت: إذا استباحوا الزنى وشربوا الخمر، وضربوا بالمعازف، غار الله عز وجل في سمائه، فقال للأرض: تنزلني بهم، فإن تابوا وترعوا، وإلا هدمتها عليهم؛ قال: يا أم المؤمنين: أعذابا لهم؟ قالت: بل رحمة للمؤمنين، ونكالا وسخطا على الكافرين. (الدرالسنية في كتب النجديّة / ج ٢ / ص ٥٩) المكتبة الشاملة.

ژباړه: ابن ابي الدنيا د حضرت عايشې رضی الله تعالى عنها څخه د حضرت انس بن مالك رضی الله تعالى روايت نقل كړی چې: دا فرمايي چې زه او يو بل كس ام المؤمنين حضرت عايشه رض ته ورغلو، نو دې بل سړي له حضرت عايشې رضی الله تعالى عنها څخه وپوښتل، چې يا د مومنانو مور! د زلزلې په باب راته حديث بيان كړه، هغې ورته وفرمايل چې كله خلك زنا مباح وگڼي، شراب وڅښي او د موسيقي آلات وغږوي، نو الله جل جلاله ته اسمان كې غصه او غيرت ورشي، نو ځمكې ته ووايي چې پدې خلكو وخوځيږه او زلزله پرې وكړه، كه دا خلك توبه وباسي، او دا گناه پرېږدي، له هلاكت نه بچ شي، كه نه نو راويې نړوي پرې، او پكې له منځه لاړ شي، دې سړي ترې بيا وپوښتل، چې يا ام المؤمنين! آيا دا زلزله عذاب دی دوى ته؟ هغې ورته وويل چې نه، بلكې مومنانو ته رحمت او په كافرانو عذاب او عقوبت دی.

وفي مناقب عمر، عند ابن أبي الدنيا: أن الأرض تزلزلت على عهد عمر، فضرب بيده عليها، فقال مالك؟ أما إنها لو كانت القيامة، حدثت أخبارها، سمعت رسول الله صلى الله عليه وسلم يقول: إذا كان يوم القيامة، فليس فيها ذراع، ولا شبر، إلا وهو ينطق وقال كعب: إنما تزلزلت الأرض إذا عمل فيها بالمعاصي، فترعد فزعاً من الرب جل جلاله أن يطلع عليها.

(الدرالسنية في كتب النجديّة / ج ٢ / ص ٥٩) المكتبة الشاملة

ژباړه: د حضرت عمر رضی الله عنه په مناقبو كې هغه چې ابن ابي الدنيا رانقل كړي، داسې راځي چې دده په دور خلافت كې زلزله وشوه، نوده پرې لاس كښيښود او ورته يې

وويل چې څنگه لږزيرې؟ که چيرته دا قيامت وي نو اخبار دې بيان کړه اما له رسول الله صلى الله عليه وسلم څخه اوريدلې دي، چې فرمايل به يې چې کله قيامت شي نو نه به پدې کې يو گز وي او نه يوه لويشت، مگر خبرې به کوي. او کعب فرمايي چې کله ځمکه باندې گناهونه وشي نو درب العالمين له ويرې ځکه ولږزيرې چې هغه ج به پرې خبر شي!

دزلزلې حقيقت

أما حقيقة الزلزلة فهو ما أخرجه أبو الشيخ في العظمة وابن أبي الدنيا في كتاب العقوبات عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: خلق الله جبلا يقال له ق محيط بالعالم وعروقه إلى الصخرة التي عليها الأرض فإذا أراد الله أن يزلزل قرية أمر ذلك الجبل فحرك العرق الذي يلي تلك القرية فيزلزلها ويحركها فمن ثم تحرك القرية دون القرية وأخرج الخطيب وابن عساكر عنه قال: جبل ق محيط بالدنيا وقد أنبت الله منه الجبال وشبك بعضها ببعض بعروقه كالشجرة كالآوتاد فإذا أراد الله أن يزلزل أرضا أوحى إلى ق فحرك العرق وأخرج عبد بن حميد عن عكرمة أن ذا القرنين لما بلغ الجبل الذي يقال له ق ناداه ملك فقال ذو القرنين ما هذا الجبل قال هذا جبل يقال له ق وهو أم الجبال والجبال كلها من عروقه فإذا أراد الله أن يزلزل قرية حرك منه عرقا.

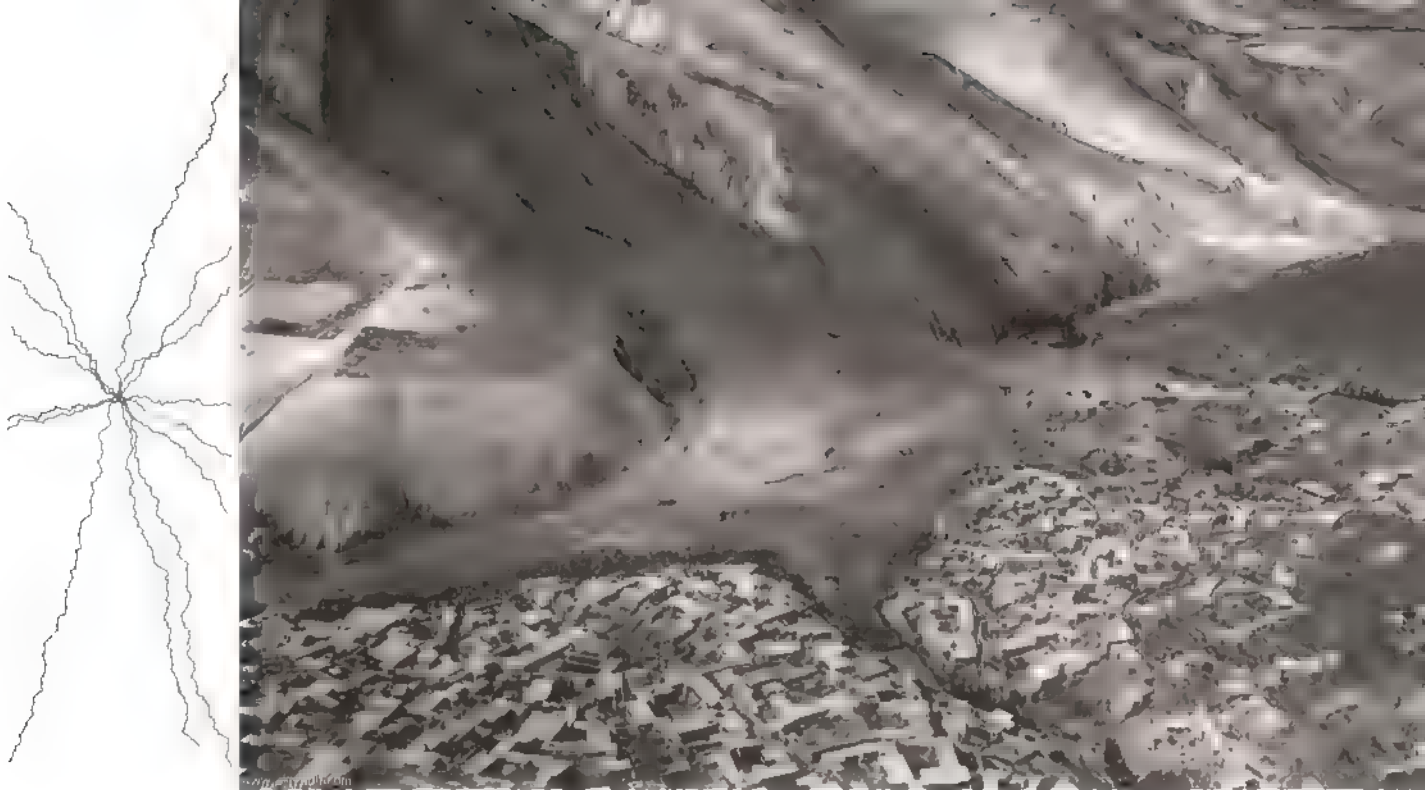
(الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الامام / ج ٢ / ص ٢٩٧)

ترجمه: ابو الشيخ په العظمت کتاب او ابن ابی الدنيا په العقوبات کې دحضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنه څخه روایت نقل کوي. چې هغه فرمایي: الله جل جلاله د(ق) په نوم نړۍ کې یو غر پیدا کړی، هغه چې په ټوله نړۍ محیط او ریښې یې له هغې تیرې سره لگیدلې، چې ځمکه پرې نصب ده، کله چې الله په یوه کلې دزلزلې اراده وکړي، نو دې غره ته حکم وکړي، نو دا غر هغه رگونه یا ریښې وڅوځوي، چې دې ته نږدې دي، نو زلزله پرې راشي او متحرک شي، او خطیب او ابن عساکر دده څخه نقل کړي، چې ده فرمایلي چې: د(ق) غر د دنیا څخه راتاو دی، او الله جل جلاله ددې ق غره نور

غرونه راپیدا کړي او ځینې یې په ځینو نورو کې داسې ورننه ایستې لکه ونه او میخونه، نو کله چې الله جل جلاله په ځمکه کې دزلزلې اراده وکړي، نو دې غره ته وحی یا امر وکړي، نو دا غر خپل رگونه او ریښې په غورځنگ راولي، همداسې عبد بن حمید د عکرمه څخه روایت کوي، چې کله ذوالقرنین هغه غره ته ورسید چې هغې ته (ق) وایي، نو ملایک ورته غږ وکړ، نو ذوالقرنین ترې وپوښتل چې دا کوم غر دی؟ نو ملایکې ورته وویل چې دې ته جبل ق وایي او ام الجبال دی، ټول غرونه ددې غره څخه ټوکیدلې دي، کله چې الله جل جلاله د کوم کلې دزلزلې اراده وکړي، ددې غره رگ او غځیدلې ریښې وڅوځوي.

او دطبراني په روایت کې داسې راغلې چې:

ما أخرجه الطبراني عن ابن عباس ما معناه أن الله إذا أراد أن يخوف عباده أبدى عن شيء، من آثار قدرته للأرض فعند ذلك تزلزلت، ابن عباس رضي الله عنه فرمائي چې معنی یې داسې راځي، چې په تحقیق سره چې کله الله جل جلاله اراده وکړي، ترڅو خپل بندگان وویروي، دخپل قدرت څه نښې ځمکې ته را ښکاره کړي، نو دې سره زلزله رامنځته شي، همداسې (المنذري) په خپل سند کې دابن جریج څخه یو اوږد روایت رانقل کړی، چې صحت یې نه وي شوی راوړل یې مناسب ندی، خو دحضرت عبدالله بن عباس رض د فوق الذکر روایتونو څخه دوه خبرې معلومې شوي، یو دا چې زلزله د(ق) د غره څخه پیلېږي او بله دا چې الله جل جلاله ځمکې ته دخپل قدرت اثار ښکاره کوي، نو زلزله منځته راشي، دا دواړه روایتونه که صحیح شي، نو تطبیق یې هم شونی دی او کوم تعارض سره نلري، دا ټول دزلزلې اسباب او علل کیدای شي، خودا ټول په یوناني حکماوو او نوي ساینس په ځینو برخو باندې صریح رد دی، چې له بده مرغه چې هغوئ دزلزلې اسباب هغه بخارات او غازات بولي، چې دلمر له امله دځمکې په تل کې جمع شوي وي او دځمکې دسختوالي یا صلبت په وجه له ځمکې نشي وتلای، نو نه یې برودت مقاوم کیدای شي چې دا اوبه یا مایع کړي، او نه داسې ډیر حرارت

حضرت مفتي محمد فريد رحمہ اللہ تعالیٰ سرہ پہ غالب گمان
دترمذی شریف درس کې ناست وو، چې ناڅاپه دزلزلې
تکانونه پیل شول، ومو کتل چې په ډیره بې صبری سره ځینې
طالبان له دارالحدیث څخه ووتل او حضرت مفتي صیب
نورالله مرقده او ور سره څه طالبان پاتې دارالحدیث کې
پاتې شول، خو دزلزلې جټکه دومره اوږده نشوه، طالبان چې
بیرته راننه شول، گوري چې دا لویه هستې لاهم پر خپل ځای
ناسته ده، نو څه دخجالت سره مخ شول، دمگړۍ حضرت
مفتي رحمہ اللہ وویل، چې دا هیڅ خبره نده، له زلزلې نه
تینسته رواده او دې کې کوم ډول کراحت یا خجالت نشته،
نودادی دمقتضی الحال سره سم مو دا فقهي جزئیہ هم
ستاسو کتونکیو مخکې کښیښوده، ترڅو پرې توضیح
مقام وشي !

شرعي مسئله داده، چې که څوک کوټه کې وي او زلزله
شي، نو دکوټې څخه تینسته جایزه، الدرالمختار
للحفصی (لیکلي چې دې منډه کې کراحت نشته، بلکې
مستحق یې دی، دا وایې چې نبي علیه السلام هم دداسې یوه

تحت الارض وي، چې حل یې کړي، نو ددیروالې له وجه پرې
ځمکه وچوي او زلزله رامنځته شي..... ځکه نني تحقیقات
وایې دځمکې لاندې ښه ډیر حرارت شته او همدا دعبداللہ بن
عباس روایتونه ددې ډول فلسفیانہ څیړنو ترديد کوي، بلکې
دا په ډاگه کوي چې اصلا دا ټول دالله جل جلاله په حکم
باندې کیږي او ځمکې بخارات پکې رول نلري !

دزلزلې نه دتینستې په باب دفتحاوونظر

دا مسئله ډیره پېښېږي اوزیات وخت ورسره هرزور او
بې زړه شخص مخامخ کیږي، هغه دا چې څوک کومه ودانۍ
یا کوټه کې دننه ناست وي او زلزله شي، نو خلک دکوټي
دلویډو او زلزلې له ویرې له کوټي نه تینستي، نو غوره مو دا
وبلله، چې دزلزلې دبحث په صدد کې پردي موضوع هم لنډه
غوندې رڼا واچوو !

خپله یوه مشاهده به ورسره همغاړه کړم او هغه داسې
چې، مونږ په هغه کال چې (۱۹۹۴ز) به وو، دجامعه
دارالعلوم حقانیه دوره حدیث کې دوخت دبزگوار او منل
شوي عالم شخصیت، هغه چې اوس مومنځ کې نشته،

ديوال خُخه په تيزۍ يا منډه تير شوی و، چې لويډوته يې ميلان درلود، ددې فتاوی عبارت په لاندې ډول دی:

(أخذته الزلزلة في بيته ففر إلى الغطاء لا يكره) بل يستحق لفرار النبي (ص) عن الحائط المائل (وإذا خرج من بلدة بها الطاعون: فإن علم أن كل شئ بقدر الله تعالى فلا بأس بأن يخرج ويدخل، وإن كان عنده أنه لو خرج نجا ولو دخل ابتلي به كره له ذلك) فلا يدخل ولا يخرج صيانة لاعتقاده، وعليه حمل النهي في الحديث الشريف.

مجمع الفتاوى. (الدر المختار للحفصكي)

الشَّرْمُ (قَوْلُهُ وَإِذَا خَرَجَ مِنْ بَلَدَةٍ بِهَا الطَّاعُونَ) الْمُنَاسِبُ زِيَادَةُ أَوْ دَخْلٌ لِمُنَاسِبٍ مَا بَعْدَهُ ط (ردالمحتار)

د زلزي پروخت نقل لمونځ كول

حضرت عبداللہ بن عباس او حضرت عبداللہ بن مسعود رضي الله عنهما ددوارو صحابوو به دا معمول و، چې کله به زلزله يا کوم بل هول يا اسماني مصيبت راغی، نو دوي به لمونځ کاوه، نو ځکه زمونږ حضرت امام ابو حنيفه رح هم دا ښه او مستحسن گڼلې ده، بلکې هر کار چې پکې مصيبت او فزع وي، لکه سخت باد راشي، زلزله وي، سخته بلي ووري، توپاني باران وي، ډير ظلمت يا تياره يا داسې بل کوم آفت وي نو مستحب داده، چې لمونځ پکې وشي او ددفع دعا پکې له الله جل جلاله څخه وغوښتل شي، لکه په لاندې حواله کې چې دا مسئله راغلې ده

وكان مالك والشافعي لا يريان الصلاة عند الزلزلة ولا عند القلعة والريح الشديد

ورآها جماعة من أهل العلم منهم أحمد وإسحاق وأبو ثور وروى عن بن عباس أنه صلى في الزلزلة

وقال بن مسعود إذا سمعتم هادا من السماء فافزعوا إلى الصلاة وقال أبو حنيفة من فعل فقد أحسن ومن لا فلا حرج

قال أبو عمر لم يأت عن النبي من وجه صحيح أن الزلزلة كانت في عصره ولا صحت عنه فيها سنة وقد كانت أول

ما كانت في الإسلام على عهد عمر فأنكرها وقال أحدثتم والله لئن عادت لأخرجن من بين أظهركم واه بن عيينة عن عبيد الله بن عمر عن نافع عن صفية قالت زلزلت المدينة على عهد عمر حتى اصطكت السور فقام فحمد الله وأثنى عليه ثم قال ما أسرع ما أحدثتم والله لئن عادت لأخرجن من بين أظهركم

(الاستذكار الجامع لمذاهب فقهاء الامصار)

أثر ابن عباس رضي الله عنهما: «أنه صلى في الزلزلة بالبصرة، فأطال القنوت، ثم ركع، ثم رفع رأسه، فأطال القنوت، ثم ركع، ثم رفع رأسه فأطال القنوت، ثم ركع، فسجد، ثم صلى الثانية كذلك فصارت صلاته ست ركعات وأربع سجعات، وقال: هكذا صلاة الآيات».

أخرجه عبد الرزاق (٤٩٢٩)؛ وابن أبي شيبة (٤٧٢/٢)؛ والبيهقي (٣٤٣/٣) وقال: «هو عن ابن عباس ثابت».

ماخوذه: جامع صحيح الترمذي، عبد الرزاق، ابن أبي شيبة، البيهقي، الطبراني.

الفتاوى الكبرى الفقهية على مذهب الإمام /

(الاستذكار الجامع لمذاهب فقهاء الامصار)

الدر المختار لعلامة الحفصكي رح.

الرد المحتار لابن عابد بن شامي رح

(الدر السنية في كتب النجدية.

المكتبة الشاملة.

ويكيبيديا.

گوگل نړيوال جال.

انټرنېټي ويب سايټونه.

آرک شورش اسلام

منقاد

کشور اسلامی در سال اول هجرت، در مدینه تاسیس یافت شماره مسلمانان، در آن روز، از ده افزون نبود و حدود کشورشان از دروازه مدینه نمی گذشت چون هر چه بیرون مدینه بود به دشمنان اسلام تعلق داشت و هر کس غیر از یاران پیغمبر صلی الله علیه وسلم دشمن اسلام شمرده می شد ولی رفته رفته حدود این کشور اسلامی تا نواحی مدینه وسعت یافت.

در آن روزها مرکز فرمانروائی و دادگستری مسلمانان، مسجد و یا خانه پیغمبر صلی الله علیه وسلم و یا خانه یکی از یاران پیغمبر صلی الله علیه وسلم بود تا آنکه مسلمانان در سال چهارم هجری سرزمین بنی نضیر را باین کشور کوچک اسلامی اضافه کردند.

سپس مسلمانان: خیبر - فدک - وادی القری - تیماء و سرانجام مکه و طائف و تباه و جرش را گشودند و از شمال تا تبوک و ایله و از جنوب تا نجران و یمن و عمان و بحرین و یمامه پیش رفتند.

همینکه در سال ده هجری پیغمبر صلی الله علیه وسلم در گذشت، سراسر شبه جزیره عربستان تحت نفوذ مسلمانان بود و پیغمبر صلی الله علیه وسلم در زندگی خود مشاهده فرمود که حکومت اسلام از شمال به تبوک و ایله و از جنوب بکرانه های یمن و از مشرق بخلیج فارس و از مغرب به دریای قرمز توسعه یافته است.

ابوبکر رضی الله عنه نخستین خلیفه پیغمبر صلی الله علیه وسلم همینکه از کار مرتدان فارغ شد، بشام و عراق لشکر کشید و در زمان عمر رضی الله عنه فتوحات شام و عراق و مصر پایان یافت و بیشتر فتوحات اسلام در زمان عمر رضی الله عنه واقع شد، عثمان رضی الله عنه نیز ممالکی را گشود و بعد از موت عثمان رضی الله عنه مسلمانان تا مدتی دچار جنگ داخلی شدند و از کشور کشائی باز ماندند تا اینکه دوره خلفای راشدین سر رسید و خلافت به معاویه رضی الله

عنه واگذار شد و در زمان او شامات و مصر و نوبه و قسمتی از
 آفریقای شمالی و عراق و فارس و ارمنستان و آذربایجان
 و گرگان و مازندران و خوزستان و غیره ب زیر پرچم اسلام
 درآمده بود.

خلیفه در مدینه یا کوفه می نشست و فرمانروایان خود را
 به اطراف میگماشت. در آن موقع مهمترین کشورهای
 اسلامی شام بود، سپاهیان در حمص - قنسرين - اردن -
 فلسطین و سرحدات این کشور میزیستند، پس از شام
 کشور عراق مهم بود و اراضی سواد (میان دجله و فرات) جزء
 عراق محسوب میشد مرکز عراق شهر کوفه، کنار فرات بود
 شهرها و ایالت های دیگر مانند: بصره، قرقسیه، ری،
 اصفهان، نهاوند، آذربایجان، حلوان، همدان، مازندران،
 پس از عراق بحساب می آمدند، در عربستان شهرهای مکه،
 طائف، بحرین، عمان، صنعاء و در آفریقا مصر و نوبه و بلاد
 مغرب جزء متصرفات اسلامی بود.

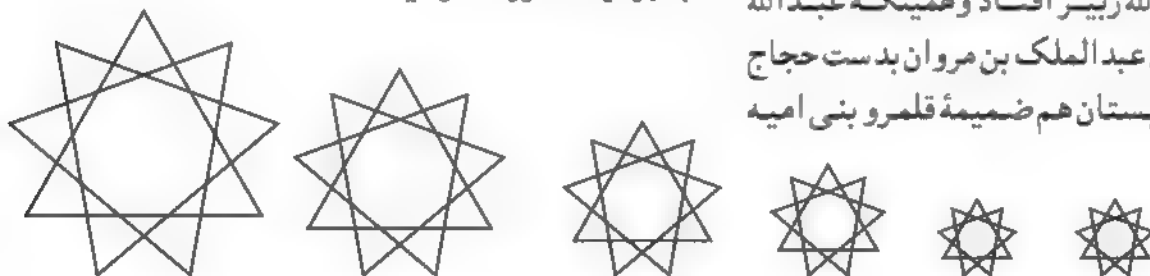
حکام و فرمانداران جزء و کل این نقاط مستقیماً
 از مدینه (کوفه) تعیین می شد فقط والی شام میتواند
 حکام زیر دست خویش را تعیین نماید و همین قسم والی
 مصر غالباً فرمانروایان جزء نوبه و سایر ممالک
 آفریقا را معین می کرد.

معاویه رضی الله عنه در زمان عمر رضی الله عنه والی
 شام شد و تا شهادت علی رضی الله عنه در آن مقام باقی ماند
 و بعد از آن خلیفه قرار گرفته پایتخت اسلام را به دمشق
 انتقال داد، اما جزیره عرب از اطاعت معاویه رضی الله عنه
 سرباز زده به علی رضی الله عنه و فرزندان او وفادار ماند
 و بعد از موت حسین بن علی رضی الله عنه شبه جزیره
 عربستان بدست عبدالله زبیر افتاد و همینکه عبدالله
 زبیر رضی الله عنه در زمان عبدالملک بن مروان بدست حجاج
 کشته شد، شبه جزیره عربستان هم ضمیمه قلمرو بنی امیه
 گشت (۷۲ هجری)

در زمان بنی امیه! امپراتوری اسلام وسعت بیشتری
 یافت و اندلس نیز به تصرف آنان درآمد، سپاهیان بنی اموی
 از اسپانی گذشته بکوه های پیرنه رسیدند و از آنجا به خاک
 فراسنه تاخته تارود رن پیش رفتند ۱۱۴ هجری - فرنگیان که
 این را دیدند بلرزه درآمدند چه می فرمایند علماء دین بیم آن
 داشتند که کشور آنان مانند اسپانی بدست مسلمانان
 بیفتند، لذا با هم متحد گشته با تمام قوا در محلی میان
 تورس و بواکتیه با اعراب جنگیدند، این جنگ در زمان
 شارل مارتل سردار نامی فرانسه و جد شارلمانی امپراتور
 نامی فرانسه اتفاق افتاد و مدت چند روز طول کشید
 مورخین فرنگ شرح مفصلی از این جنگ تاریخی نگاشته
 و در ضمن برای اهمیت دادن به پیشرفت خود از دلیری
 و جنگجویی اعراب بسیار سخن گفته اند اما تاریخ نویسان
 عرب داستان این جنگ را بطور اختصار بیان کرده اند.

مثلاً فرنگیان می گویند: در سال ۷۳۲ میلادی رزم سختی
 میان شارل مارتل و عرب ها در گرفت، عربها شکست خورده
 با اسپانی گریختند و سردار آنان عبدالرحمن در این جنگ کشته
 شد.

نکته مهم اینکه اگر عربها فراسنه را می گرفتند،
 سراسر اروپا بدست مسلمانان می افتاد زیرا فرانسه
 قویترین کشورهای آنروز اروپا بود و اگر آن کشور فتح می
 شد زبان و دین و آئین اروپائیان تغییر می یافت، همه
 مسلمانان میشدند و عبری صحبت می کردند همانطور که
 بیشتر مردم آسیا و آفریقا چنان شدند و البته در این شکست
 اسلام و فتح اروپا حکمتی بوده که ما از فهم آن عاجزیم
 بهر حال در زمان بنی امیه فتوحات اسلامی از فارس و خراسان
 تجاوز کرده تا مرز هند رسید.

کندهار

زندان د ماتیدو په ویاړ

حافظه محمد خراساني

له نن نه درې کاله مخکې د یکشنبې په ورځ د دوشنبې په شپه د ۲۰۱۱ کال اپریل د میاشتي په ۲۴ نیټه طالبانو د یوه حیرانوونکې فلمي اقدام په ترڅ کې د کندهار له بند څخه خپل ۵۳۰ کسه سرتیري مجاهدین په داسې حال کې خلاص کړل، چې د سهار تر اتو بجو پوري د حکومتې چارواکو پیریان هم پري خبر نشوو.

د کندهار زندان په داسې ځای کې موقعیت لري، چې د د بیلابیلو ارګانونو امنیتي څارونکو د ګڼو کړیو په منځ کې ګیر دی. له امنیتي کړیو څخه پرته هلته ګڼې آبادیاني هم شته.

تاسو دا فکر ونکړئ چې په دې زندان کې خو به ګڼ شمېر مجرمین بندیان وي، د چا خلاصون چې د ټولني لپاره زیانمن ثابت کیدای شي. نو طالبانو باید د هغوی د خلاصون اقدام نه وای کړی.

تاسو ته به معلومه وي، چې په اوسني وخت کې داسې خلکو ته واک رسیدلی، چې ګڼې یې د صلیبي یرغلګرو ملګري، غله، قاتلان، رشوتخواره، بدکاره او مردار خواره دي. نو تاسو څه فکر کوئ، چې په زندان کې به څوک بندیان وي؟ ځکه حکومتې چارواکې چې په خپله د ناوړه اعمالو مرتکب وي، له قتل، شکنجه، رشوت، فحاشي، غلامې او هېڅ ناوړه عمل څخه مخ نه وي اړولی، هېڅ کله د ځان په شان خلک د تورو تمبو شاته نه ور ټیټل وهي. بلکې هغه کسان به زندان ته اچوي چې دوی له خپلو ناوړه کارونو څخه منع کوي او د دوی مخ نیوی کوي.

رښتیا هم د کندهار د زندان د ماتیدو په مهال هلته ټولټال ۵۴۰ بندیان وو، یواځې ۴۰ کسان په جنائي تور تورن وو، نور ټول هغه دیني ملایان او طالبان وو، چې د لاسپوڅي رژیم او صلیبیانو پر خلاف یې د هغوی د ناوړه کړه، هغه یې د خپل فعالیت مرکز وګرځوله، له هغه ځای څخه یې د زندان په لور د ځمکې لاندې په لغم (تونل) وهلو پېل وکړ.

دا یو ډیر تکلیفي او خطرناک کار وو، طالبانو د ډیرو ستونزو او مشکلاتو څخه وروسته د شپږ میاشتو په موده کې د لغم په مټ ځان بالکل د زندان لاندې ورسول. طالبان وایي: موږ ډیر ستونزمن کار کول، ولې خپل همت مو له لاسه ورنکړ، د شپې به مو آرام کول او د ورځې به لغم وهل، ځکه د شپې لخوا د کار کولو په پایله کې ډیر امکان وو چې خلک زموږ د کار کولو آواز واوري. چې څومره لغم په مخ تلو، نو له موږ سره به خاوره زیاتیده، تر څو یوه ملگری وړاندیز وکړو، چې په ښار کې د نویو آبادیو لپاره خاوري ته ډیر زیات ضرورت دی، نور اخی چې د خاوري تجارت پیل کړو، ملگرو د هغه وړاندیز ډیر زیات خوښ کړو، ولې ورته یې وینا وکړه چې همدا کار به ته ترسره کوي، خو ډیر زیات په احتیاط. بیا همغه کس به له خلکو سره د خاوري د رسولو سودا کوله، او نوموړي به په خپل وخت هغوی ته خاوره رسوله. چې له یو لوري د خاوري د ډیر والي له ستونزي څخه خلاص شوو او له بل لوري مالي ستونزه مو هم یوه اندازه حل شوه، ځکه د خاوري له خرڅیدو څخه یو اندازه پیسې تر لاسه کیدې، چې موږ به په خلاص مټ په خپل ورځني کارونو کې مصرفولې، د یادونې وړ ده چې د لغم خاوره به په بازار کې موجودو نورو خاورو څخه په ښه بیه خرڅېده، ځکه دا خاوره د ځمکې له تل څخه ویستل شوي وه. صفایې او نرموالی یې له نورو څخه خورا زیاته وه.

د دې کار تر ټولو اهم اړخ راز ساتنه وه، چې الله الحمد تر پایه پوري زموږ راز په خپل ځای محفوظ پاتې شو. موږ څو محدود کسان و، تر آخره پوري مو په زندان کې هم له درې کسانو څخه پرته څوک خبر نکړل.

د لغم وهلو په اوږدو کې موږ له ډیر زیات کړاوونو سره مخ شوو، کله به کانی مخې ته راغی، کله بل څه، په همدې لپار کې سړک او ځینې لښتي هم وو، موږ هڅه کوله چې له سړک او لښتې څخه لغم ښه لاندې وباسو. تر خپله وسعه پوري موږ هڅه کوله چې لغم سیده د بندیخانې یو ځانگړي ځای ته وباسو. یو ځل د معمولي غلطۍ له امله بل لوري ته لاړو، چې له امله یې زموږ څو ورځې ضائع شوې، تر ټولو ستره ستونزه دا وه چې د لغم د اوږدوالي له کبله به په لغم کې آکسیجن ډیر کم شو، نو موږ به په ډیر تکلیف سره آکسیجن کمبود پوره کول، او له ډیر پخواني سیستم ښی څخه مو کار واخست.

د دې لغم اوږدوالی ۳۳۰ متره، عرض یې تقریباً څلور فته او جگوالی یې تقریباً اووه فته وو، د لغم کار تقریباً ټول په عادي وسایلو تر سره شو. سره له دې چې دا کار ډیر زیات ستونزمن او له کړاوونو څخه ډک وو ولي موږ بیا هم د خوشحالي او ډاډ احساس کول، د تکلیف او کړاو په بدله کې موږ د آخرت د اجر توقع درلوده.

یو ځل داسې هم وشو چې امنیتي چارواکي نابره د حویلی منځ ته راغلو، نه پوهیږم هغوی په څه خبره شکې شوي وو، د حویلی د تالاشي اخستو څخه وروسته یې د لغم خولې ته اشاره وکړه داسې یې وویل: دا څه دي؟ زموږ یو ملگری چې ډیر زیات حاضر ځوابه دی په گړندي ډول ورته ویل: صیبه دا څو مو د حویلی د تشنابونو لپاره څاه کنستلي ده، نن سبا هسې هم خلک خوراک ډیر کوي او څاه گاني ډیر ژر ډکيږي له دې خبرې سره هغه

عسکر و خندل او له ملگرو سره یو ځای له حویلی څخه ووتل. د هغوی پیریان هم له دې خبرې څخه نه وو خبر چې د دې څاه بله خوله به د زندان منځ ته رسیږي.

مشهوره ده چې فرهاد د خپلې معشوقې په عشق او لاس ته راوړو په موخه غر سوری کړی وو، خلک د هغه میرانه ذکر کوي، عزم یې فولادي گڼي، په اشعارو او کیسو کې یې ستایي، ولې باور وکړئ که په هغه مهال دا اوسنې د څلویښت هیوادونو یرغلگر ځواکونه او داخلي فوځونه وای، نو فرهاد به د سترگو په رپ کې د غره له سوري کیدا څخه لاس په سر شوی وای او دونه لري به تنبیدلی وو. چې بیا به یې چا نوم هم نه وو اخستی او نه به هغه د غر د سوري کولو هوډ څرگند کړی وای. له هغه سره خو دا ویره نه وه چې خاوره به څه کوم؟ بس له غره څخه به یې ښکته پوري وهله. دا غم هم ورسره نه وو چې څوک به مې ونیسي؟ دا غم هم ورسره نه وو چې له هغه بل لوري څخه به په ډیر کم وخت کې پنځه نیم سوه کسان را وباسم؟ دا ویره هم ورسره نه وه چې بیا به دا پنځه نیم سوه کسان چیرته بوځم؟ دا ویره هم ورسره نه وه چې هسې نه څوک را باندې خبر شي؟، هغه یواځې بل لوري ته اووښت او بس؟

ولې له طالبانو سره دا ټولې ویرې وې، هغوی خپل مرگ په سترگو لیدل، ولې بیا هم له خپلې ارادې څخه تیر نشول. تر څو یې د کامیابې په درشل پښه کیښوده.

خبره د لغم روانه وه، طالبانو لغم د زندان لاندې ځانگړې ځای ته ورسول او د انتظار شیبې یې پیل کړې. له خپل پلان سره سم یې په معینه شپه د بنديخانې په منځ کې په یوه ځانگړي کوټه کې د شپې په دوولس بجو په داسې حال کې سر را پورته کړ، چې له ځانگړي کس څخه پرته نور ورته حق حیران شول، زندانیان په دې نه پوهیدل چې څه وکړي، وژاري او که وځاندي، د لیونو په شان به یې کله سوري ته کتل او کله به هغه کس ته کتل، لار ترې ورکه وه چې څه وکړي؟ ولې را پورته شوی کس له نورو ملگرو سره چې مجهز وسائلو باندې سمبال وو، په گړندي ډول زندانیانو ته د خاموشه او سیدا امر وکړو، او په پټه خوله یې ورته وویل ژر کوی چې ناوخته دی زندانیان په ډیر احتیاط سره یو یو لغم ته ور ښکته کیدل، په همدې ترتیب سره د همدې کمرې بندیان ټول د لغم له لیاري حویلی ته ولیږدول شول، چې هلته بیا توظیف شوې کسانو دوی د وړو موټرو او ټیکسیانو په مرسته یو بل لوري ته لیږل.

طالبانو په ډیر حکمت سره یوه کمره خالې کړه، او د دوهمه کمرې په لور ورغلو، بیا د دریمې، بیا د څلورمې، په همدې ترتیب یې د سهار تر اذانه پوري ټولې کمرې له بندیانو څخه خالی کړې.

په هغه شپه د زندان پیردارانو په ډیره میرانه د زندان امنیت تامین کړی وو، خپله پیره یې په ډیر صداقت او اخلاص سره سرته رسول، ولې دوی څه خبر وو چې زمریان د ځمکې له لاندې څخه د زندان منځ ته ورننوتلې دي.

وروسته بیا معلومه شوه، چې د زندان ټول پیرداران همغه زندان ته وروغورځول شول ولې د حکومتې چارواکو دا عمل له انصاف څخه لیرې ښکاري، ځکه پیردارانو خو خپل مسئولیت په سمه توگه تر سره کړی دی، نه یې چاته لیار ورکړي او

نه يې بندي پرې ايښی، هغوی خو پيريان نه وو چې د ځمکې له لاندې څخه هم خبر شي، ستاسو څه خيال دی که د همدې پيردارانو په ځای خپله کرزی يا د شمالي تلوالي کوم قومندان وای نو هغوی به څه کړي وو؟

نور دې غليمگي ده د پښتو له وسه تيره ده
لاره نور خبره د ناناو له وسه تيره ده

کينه لاس تر زني ورته وگوره زندان ته دي
دا تر څه صحنه ستا د ليدو له وسه تيره ده

موږ لکه په سرد ځمکې لاندې هم مزل کوو
دا ستاسو خورانو وليونو له وسه تيره ده

و دې ليد اعجاز د سپين ايمان او کرامت زما
دا د کليسا د منځنيو له وسه تيره ده

ستا په سوله ساتو به يې څومره ډار تير کړی وي
دا د اړيکيانو مليشو له وسه تيره ده

سو به د احمد د بچو مټې په زنجير تړې
دا د څو څيرنو زولنو له وسه تيره ده

راشه نن واټې د ميرويس نيکه پښې مچ کړه
نوره دې سيالي د شاه زلمو له وسه تيره ده

زيری به ډاکره د بگرام د ماتيدو وشي
نور حوصله د ولجکو له وسه تيره ده

داسې ويل کيږي چې د زندان له ماتيدو څخه وروسته د کندهار ولايت والې د زندان کتو ته ورغی هلته يې له يو پهر دار څخه پوښتنه وکړه: طالبان څرنگه وتښتيدل؟

هغه ورته ځواب ورکړو صيبه نور خو نه يم خبر، البته له پېښې څخه يوه ورځ مخکې بندي طالبانو په همدې کمره کې بانډار جوړ کړی وو، خپل اشعار يې ويل چې کسري يې دا ټکې وو

زموږ تر تال لاندې سوريه سبا کوچ دې لاليه، سبا کوچ دې لاليه

امريکاپه مصرکي ښه غواري ؟

لطيف عزم

سویز کانال :

د سوئیز کانال د ابو یو کنل شوی مصنوعي کانال دی چې د سوري بحیري او مدیتراني دریاب ترمنځ پروت دی ، نوموړي کانال چې د مصر په خاوره کې واقع دی ، د اسیا او اروپا لار پرته لدې چې په افریقا او اوږي لنډه لنډ سره تړي ، همدارنگه د هند اقیانوس هم د همدې اوږده کانال په توسط له اطللس اقیانوس سره نښلي .

تاریخي سرچیني وایي چې د سوئیز کانال په شپږمه میلادي پېړۍ کې د لسو کلونو په اوږدو کې د داریوش پاچا په امر وکړل شو .

نوموړی کانال د مصر د سیاحت او توریزم له پلوه دوهم لوی عایداتي منبع شمیرل کیږي . ویل کیږي چې په ۲۰۰۷ کال کې مصر د سوئیز کانال باندې د بیړیو د تګ اورتګ او ورپورې تر لویو ګټو له امله ۴ ملیارده او ۲ سوه میلیونه ډالرتلاسه کړي وو .

د امریکا د مرکزي قومندي یو پخوانی جنرال (آنتونی زینی) له مصر سره د امریکا د لچسپي او اهمیت داسې بیانوي : مصر په داسې یوې مهمې نقطې کې قرار لري چې مونږ کولای شو د همدې نقطې په توسط په اسانۍ په ټولي سیمې کې شتون او یو ډول سلطه ولرو ، په خاص ډول د سوئیز کانال چې مونږ د شرقي اسیا ، شرقي افریقا او دنړۍ دو مهمو اقیانوسونو ته رسوي او مونږ کولای شو خپلي بیړۍ

امریکا په مصر کې یو داسې ښکاره او تعریف شوی سیاست نلري چې دهغه له مخې د کومې خاصې ډلې او جهت ملاتړ او حمایت وکړي بلکې یواځې دهغه چا حمایت او تائید کوي چې د امریکا د حساسو او مهمو ګټو احترام او درناوی وکړي ، چې له هغو جملې نه اسرائیلو سره د سولې قرارداد (کمپ ډیویډ) تړون ده ، بل په اصطلاح د اسلامي بنسټ پالې مخ نیوی دی ، همدارنگه د امریکا مهم هدف د سوئیز کانال ته لاسرسی او په هغه باندې سلطه لرل دي .

کمپ ډیویډ ، هغه تړون دی چې په کال ۱۹۷۸ کې د مصر دهغه وخت د واکمن (انور سادات) او د اسرائیلو د ډیرومبي وزیر (مناحیم بګین) ترمنځ د امریکا د ولسمشر په خاص میلستون چې کمپ ډیویډ ورته وایي هلته د لاسلیک اوله هماغه ورځې ورسته د مصر او اسرائیلو ترمنځ د سولې قرارداد د کمپ ډیویډ په تړون هم زیات یادېږي .

کمپ ډیویډ د عربو او اسرائیلو ترمنځ د سولې ډیرومبي تړون دی چې له ۱۲ مسلسلو ناستو ورسته نهایی او د امریکا د ولسمشر (جیمی کارټر) په حضور کې د لاسلیک کړل شو ، دغه تړون په عربو کې لوی تشویش رامنځته کړ او هغه یې په اصل کې د اسرائیلو د رسمیت پیژندلو په مانا وباله ، همدغه عوامل وو چې انور سادات دوه کاله ورسته ترور او له منځه یووړل شو شو .

او کشتیانی د همدغه کانال په زریعه چې چیرته په سیمه کې اړتیاوي داخلي او بیایي ځای پر ځای کړو.

د پیرو کارو پوهانو او سیاستوالو همدغه دریځ او موقف دی چې امریکا په مصر کې د کمپ ډیویډ له تړون چې د اسرائیلو امنیت پکې خوندي شوي او دیوه مستقل هیواد په توګه یې ذکر راغلی ، همدارول د سوئیز کانال د اقتصادي او سیاسي موقعیت له امله چې امریکایانو تل هڅه کړي ترڅو نوموړی کانال کنترول او تر خپل ګورت لاندې وساتي ، نور په مصر کې کوم بنیادي ترجیحات نلري.

مطلب دا چې د مصر په وړاندې د امریکا سیاست په دې کې متمرکز دي چې هلته د امریکا دوه مهمې ګټې چې پورته یادونه ترې وشوه که هغه زیان ونه ویني ، مهمه نده ورته چې د مصر واکمني له چاسره دي.

امریکا له حسن مبارک ، نه چې کومه ارزو لرله ، هغه یې کټ مټ د مرسي مخي ته هم کیښوده او همداروس یې دالسیسي په وړاندې هم غوړولي ، سره لدې چې الدسیسي ټول بین المللي قوانین نقض کړل ، دیوې خونړۍ پوځي کودتا په زور مسلط وګرځید او په زرګونو بې ګناه مصریان یې قتل عام کړل او زرګونه نور یې د زندان تورو تمبوته واچول او په سوونو یې د اعدام حکمونه صادر کړل ، خو چون همدغه لوی قاتل د امریکا مهمو غوښتنو ته ژمن دي ، د کمپ ډیویډ له تړون څخه یې زیات د اسرائیلو حفاظت او خونديتوب ته ټیټ وړهلي او د فلسطین مسلمانان یې د غزي په تړانګه کې چې څه ډول اسرائیل ورته قومنده ورکوي په ټینګه کلابندی کې ساتلي ، د همدغي غلامۍ په انعام کې که الدسیسي ټول مصري ولس هم له یوې مخي له تیغه تیر کړي ، د امریکایانو او غرب به ورسره اړیکې او ملاتړ همداسې روان او جاري وي . که څه هم دالسیسي د کودتا په مقابل کې په امریکایي پارلمان کې یولي بحثونه او غوښتنې راپورته شوي چې امریکا دې په ضد غبرګون ونیسي او یادی لږ تر لږه د نظامي مرستو لږی او سلسله چې هر کال د مصر پوځ ته ۲ ملیارده ډالره ده کمه کړي ، خو او بیا په

۲ ملیارده ډالره سر بیره په روان کال کې ، ۴ پرمختللي اف-۱۶ جنګي طیارې ، ۱۰ مجهزي اپاچي هلیکفټري او سل داني ام۱۰۰ آبرامز نوي او په پرمختللي ټکنالوجی سنډال ټانګونه هم مصري پوځ ته وسپارل

امریکا په داسې حال کې له یوه داسې رژیم سره په دومره لویه پیماننه مرسته کوي ، چې دهغه هیواد په اساسي قانون کې په صراحت د اټکي راغلي چې هر هغه دولت چې ولسمشر یې د کودتا او زور په توسط منځته راشي ، د امریکا له مرستو نشي مستفید کیدلای ؟

د تعجب ځای خو دادی چې د مصر یوه پوځي او قاتل دولت په دې سربیره چې څو زره مصریان یې په دې ګناه چې په مظاهرو یې لاس پوري کوي ووژل ، اوس یې دهغو زرګونو مظلومو بندیانو اعدامولو ته هم متي بد وړهلي ..

تیره اونۍ چې یوې ناترسه محکمي د ۵۲۹ تنو مصریانو په حق کې د اعدام حکم صادر کړ ، وکیلانو یې په فریاد داناري وړهلي چې او ! دنړۍ حقوق پوهانو او ! د دیمکراسۍ مدعیانو وګورۍ دغه عدالت ! چې څنګه یوه تن قاضي د ۵۲۹ تنو بندیانو دوسیې چې زرمخه لري د پنځو دقیقو په ترڅ کې وکتلي او بیایې خپله شیطاني پریکړه چې دهغو اعدام دی اعلان کړه !!

خو باورو کړۍ چې د غرب یوه بشري سازمان او بین المللي محکمي هم کوم داسې جدي عکس العمل ونه ښود چې نوموړي پریکړه غبرګون ونیسي او عاملین یې تر پوښتنې لاندې ونیسي .

خو ښه پوهېږئ د لویې دیني شخړې په سیمه کې د تاسو په کلي او ځم ګاونډ کې خلکو ته څیر شئ چې له یو چا سره کومه څنګه کړم او په شخړه قاتل او ښمته شخړه یې څه کړم او په یښو او بې خلکو پرتې پایڅې خوا العیاذ بالله عادي خبره ګرځیدلې ده ، آن ور ملا محمدان ست امر په سخت غلظت څه کړم او څه کړم چې پاشي پورته کړی

هغه طالب چې
پرون تر مسجد او
حجری پورې
محدود وؤ نن ورځ یو
منل شوی نړیوال قوت
دی، که پرون ورځ ټی په
سیمه کې یو عادي نوم
درلود نن ورځ بیا په
درسته نړۍ کې د یو پیاوړي
قوت، منلي سیاسي او نظامي
ځواک او مطرح جهت نوم دی،

طالب د ولسي مقاومت نوم دی

انجینیر یوسف افغان

اسلامي نړۍ د
منافقو مشرانو په
همکاری سره هجوم
راوړی و.

افغانانو ته واضحه
شوه چې له جهاد پرته بله
د خلاصون لاره نشته باید
خپله مبارزه روانه وساتي او
نړیوال کفر ته معلومه شوه چې
د طالبانو تر نامه لاندې د
افغاني ولسي مقاومت پر

وړاندې ټی ماتې خوړلې او ښه به دا وي چې نور نودا
ملا ماتونکي جگړه پای ته ورسېږي.

هو موږ هم هغه یرغلګرو ته چې زموږ پر حریم ټی تیری
کړی او حشر ګړو ته ټی دا پیغام ورکوو چې تاسو نه شی ګولای
د ایمان په وسله سمبال دغه کوچني مجاهد ټولي ته ماتې
ورکړی، ښه به دا وي چې تاسو خپله ناروا جگړه پای ته
ورسوی او ژر تر ژره مو عسکر او لاسپوڅي زموږ له خاورې در
وغواړی، ګنه نودا په یاد ساتې چې افغان میړنې ولس په خپل
ټول تاریخ کې د ظالم پر وړاندې تسلیم شوی نه دی، هغه بې
ضمیره او بې وجدانه خلک چې نن ټی داردواو پولیسو تر نامه
لاندې ستاسو خوا نیولی ده یواځې د یو څو ډالرو وېرې دي او که
ټی نه منی تاسو پرې یوه میاشت تنخوا بنده کړی بیا وګورۍ
چې دوی څنګه جنگ ته دوام ورکوي او ګنه؟ د وطن ساتنې تر
نامه لاندې ډرامه مخ ته وړي او که نه؟ دا یو حقیقت دی چې
صلیبیانو دلته ماتې خوړلې ده او ان شاءالله لکه د روسانو په
څیر به مخ توري له دې خاورې تښتي خو دومره ده چې قربانیو
ته لا ضرورت شته، د اسلام تېری باغ به د سپیڅلو شهیدانو په
وینو خړو وپیږي، د جهادي سنگرونو اتل مجاهدین باید خپله

هوکې د دې ولس هر هغه با احساسه بچي چې د اشغالګرو په
وړاندې د جهاد سنگر ته راوتلي طالب دی، طالب هغه څوک
دی چې دا دیارلس کاله یې په تشو لاسونو د نړیوال کفر
پر مختللي نظامي او سیاسي، اقتصادي او تبلیغاتي ځواک مات
کړ. اوس نود طالبانو له قوت او همت نه انکار نشي کیدای که
څوک وايي چې طالبان یو څو نفره دي او یا وړوکی تنظیم دی،
هغه به ستره سهوه کوي.

د افغان مجاهد ولس یو ځانګړنه داده چې د هر یرغلګر
په وړاندې یې د جهاد بیرغ هسک کړی او جهادي سنگرونه
ټی تاوده ساتلي دي، او کله چې په کال ۲۰۰۱ م کې صلیبي قواو
په دې پاګه او مجاهده خاوره وحشیانه یرغل وکړ افغان
میړنې ولس بیا هم د تیر په څیر د کفارو پر وړاندې د ازادۍ
او خپلواکۍ جگړه پیل کړه خو د نورو هغو سره په دومره توپیر
چې داخل امیر معلوم وؤ، موقف واضحه وؤ او جگړه ګرانه وه،
همداراز دښمن هم خورا زورور او مجهز وؤ، مګر ټولو نړیوالو
ولیدل چې د تعداد او تجهیزاتو له پلوه خورا کمزور یو افغانانو د
درستې کفري نړۍ په لکونو پوځ ته ماتې ورکړه، دا ځل نو
یواځې یو هیواد یرغل نه و کړی بلکې ټولې کفري نړۍ د

قدرت بنونکي فکرونه

(صفا)

- ۱: په دې دنيا کې ستاد شتوالي گڼ دليلونه شته، خو تر تر ټولو اوچت دليل دا دی، چې ته يومهم څوک يې چې دنيا ته دراتگ چانس درکړل شوی، که چېرې مهم نه وی، نو دلته به اصلاً راغلی نه وی.
- ۲: ستا ژوند په تا پورې اړه لري، ته د خپل ژوند مسئول يې او يوازنی سړی چې ستا ژوند بايد په لاس کې واخلي، هغه ته پخپله يې، نو د خپل ژوند لاسته راوړلو او د هغه د منسجمولو لپاره فوراً اقدام وکړه.
- ۳: هغه کسان قرباني کېږي، چې خپل ژوند د نورو د حکمونو په اساس اداره کوي.
- ۴: هغه وخت چې ستاسو د ژوند د ادارې او لارښوونې خبره رامنځته کېږي، هيڅکله له ځان پرته په بل انسان تکیه مه کوئ.
- ۵: د ژوند چارو ته توجه يوازې په دې معنا نه ده، چې خپلې سترگې پرانيستې وساتئ، بلکې د خاصو پروگرامونو زده کول او گام په گام د هغو عملي کول دي.
- ۶: د خپل ورځني توب او روزمرگۍ اسيران مه کېږئ، آیندې ته طرح ولرئ او د خپلو ډېرو موفقانه اعمالو وړاندوينه وکړئ.
- ۷: تصميم ونيسه، چې ژوند وکړې، نه دا چې هسې ورځ تېره کړې، ژوند ستا لپاره يو فرصت دی، په دغه فرصت کې په هغه چا بدل شه، چې ته ورباندې افتخار کوې.
- ۸: خپلې مراندې په خپله وڅوځوئ، موږ په ناڅرگندو مزيو له خپل ډار سره تړل شوي يو، موږ ناڅکې يو او په خپله د دغو ناڅکو گډوونکي هم يو او د خپلو هيلو او غوښتنو قربانيان هم.
- ۹: تل په ځان باور ولرئ، که چېرې مو يوازې يو ځل هم کوم کار په موفقيت سره ترسره کړی وی، بيا يې هم کولی شئ.
- ۱۰: مسئوليت ته غېږه ورکړه، پرېږده چې هر څه پېښېږي، پېښې دې شي.
- ۱۱: له ياده مه وباسئ! د ژوند د بدلون امکان شته، نورو دا کار کړی دی.
- ۱۲: شديدې غوښتنې ولږه او غوره شيان وغواړه، ترڅو چې غوره توبونه تر نورو لومړی ستا په لور راشي.
- ۱۳: تصميم پېل شی دی، هغه له خپلو خيال پلوو سره مه گډوئ، که چېرې ستاسې تصميم کوم عمل رامنځته نه کړي، نو په دې پوه شئ، چې واقعي تصميم مونه دی نيولی.

مبارزه په پوره ميړانه مخ ته يوسي او تر هغې چې اشغالگر عسکر له دې خاورې وتلي نه وي او دلته يو سوچه اسلامي نظام نه وي نافذ شوی مبارزه به پای ته نه رسيږي.

نور نوهغه کيسې او پرو پاگند هم کومه گټه نه لري چې کفارو به ويل طالبان يواځې يو څو نفر دی او په کمه موده کې به له منځه لاړ شي هر چا وليدل چې د يو طالب په شهادت څو نور طالبان د جهاد ډگر ته راوړاندې شوي دي، بيشکه چې طالبان د افغان ولس د مقاومت نوم دی، د قوت سرچينه ئې الهي مرسته او د افغان مجاهد ولس بې ساري همکاري ده.

د نمايشي انتخاباتو له طريقه د غلامۍ ډگر ته راوتلی عبدالله عبدالله او اشرف غني دی هم ښه په خلاصو غوږونو واورې چې نور نو دا ولس له ډيموکراسۍ نه کرکه کوي، نور نو تاسو نشۍ کولای چې د سولې، پرمختگ، د ښځو حقوقو او په نور نومونو ولس ته په سترگو کې خاورې واچوۍ ضروري داده چې تاسو د نور د دغه ناروا اشغال د دوام باعث نشۍ او مه پريږدۍ چې پر افغان ولس نور د صليبي يرغلگرو ظلمونه او وحشتونه دوام وکړي او که بالفرض تاسو بيا هم د کفارو په پاتې کيدای، د ډيموکراسۍ په استحکام او د طالبانو پر وړاندې په جنگ کولو ټينگار کوۍ نو پايله به ئې ستاسو په خیر هم نه وي، طالبان د دې ولس نوم دی، د نړيوال منل شوي ځواک نوم دی او که تاسو د طالبانو د مبارزې پر وړاندې خنډ جوړوۍ کومه مبارزه چې د ټول ولس د هيلو او ارزوگانو مجموعه ده، نو ستاسو بری ناممکن دی هسې به مو خپل عمر او دغه په اصطلاح د واک چارې د کفارو تر خدمت زار کړي وي، دا ولس مسلمان ولس دی او دلته د اسلامي نظام پرته د بل نظام چلیدل هسې خوب او خيال دی، پريږدۍ چې افغانان دلته د شرعي نظام تر سيوري لاندې نور د ارام سا واخلي هغه نظام چې دا ديارلس کاله يې د منځ ته راتگ په خاطر مبارزې ته دوام ورکوي.

په افغانستان کې د عيسايت زمينه

ابو معاويه

((دا شرف غني احمدزی مېرمن لورا غني وايي: د صليب چوپړز ماډلومړيو موخو څخه دی.))

دا چې گران هيواد افغانستان يو سوچه اسلامي هيواد دی نو تل کفری اشغالگر کوښښ کوی چې د فوځي يرغل سره سره مذهبي يرغل هم وکړي، په دې ټولو يرغلونو کې د عيسايت يرغل ناوړه دي، او عيسايي مبشرين تل دا کوښښ کوي چې لومړی نوک ځای او بيا سوک ځای کړي د کليسا په تاريخ (Church History) کې ليکي:

عيسايي مبشرين وايي موږ په یرکوښښ وکړ چې په ټوله نړۍ کې صليب روښانه کړو، خودوه ځای ناکامه شويو په افغانستان کې اوبل په سعودی عربستان کې او موږ په یرکوښښ وکړو چې په دې دوو ځايونو کې لومړی نوک ځای او بيا سوک ځای کړو.

د امریکا او متحدینو د فوځي اشغال سره سره د امریکا او اروپا عيسايي مبشرينو وگران هيواد افغانستان ته مخه کړه په دې مبشرينو کې کاتوليکان، ارتودوکس، انگليکن، لوترن او داسی نور... شامل دي، دا ټوله مبشرين د دې لپاره راغلل ترڅو ماهيان ونيسي خوالحمدلله ثم الحمدلله و افغانانو ته د اسلام د مبارک دين څخه پرته بل هيڅ دين د منلو وړ نه دی خودامنو چې د گوتوپه شمير کسانو به خپل ځانونه د پيسو، وظيفې، امتياز، جايداد او يا نورڅه باندی ځانونه خرڅ کړي وي.

عيسايي نړۍ د افغانانو د مرند کولو تکل له ډيره وخته لري ان دلوی برطانيې پر مهال دوی ډير کوښښونه کړي وه دا چې دوی دوه ځلی ماته و خوره نوځکه ئې مذهبي يرغل هم ناکامه شو، هغه بايبل چې زما ولاسته راغلی دی هغه لومړی پښتو بايبل دی چې د (دالله کلام) په نامه سره يادېږي او په (۱۸۹۵) ميلادي کال کې په لندن کې په لاس باندی ليکل شوی دی وبل لورته کيدای شي په هغه وخت يو پښتون او يا هم افغان عيسايي نه و خودوی دا کلک هوډ درلودی چې موږ بايد دا کار وکړو، ديوي لسيږي راهيسی عيسايي نړي کوښښ کوي چې په افغانستان کې رسمي کليسا جوړه کړي.

دا چې اوازه داسی ده چې دگران هيواد راتلونکی ولس مشر به اشرف غني احمدزی وي، لومړی دا چې داشغالگرو په ټانکونو سپور چې هرڅوک راشی هغه به د صليب خدمت عبادت گڼي خوداشرف غني احمدزی سلنه به تر نورزياته وي داځکه چې داشرف غني احمدزی مېرمن لورا غني (Lura Ghani) د لبنان يوه عيسايي راهبه ده، اودهغې وينا ده چې زه به تر ټولو دمخه د صليب خدمت او چوپړ کوم، عيسايت به خپروم، کله چې ددې داڅرگندونې پر نيټ باندی خپرې شوې نو بيا د خلکو د غولو لولپاره ئې د قران کريم يو ځوايانه تلاوت کړه او بيا يې پر نيټ باندی خپاره کړه ترڅو داشرف غني احمدزی خواخوږی نور عام اولس تيرباسی نو د عيسايي نړۍ دا خوب به رښتيا نشي، که څه هم د لسو کلونو راهيسی غربي رسنيو و اشرف غني احمدزی ته ډير چوپړ وکړ هغه ئې

د ټولو افغانانو څخه متدين، تعليم يافته، پوه، اوزيرک ښکاره کړ، چې په حقيقت کې د اهرڅه د عيسايي نړۍ کوښښونه دي. په گران هيواد افغانستان کې عيسايي نړۍ خپلې اغيزې ښکاره کړې هم دي څوک ئې مرتد کړل، په چا ئې د نبوت دعوي وکړې، څوک ئې په پيسوران بول په چا ئې د بشریت مکلمه ضابطه قران کریم و سوځاوه اوداسی نور...

خو الحمد لله افغانان پوه او ځيرک دي اود عيسايي نړۍ وهرشوم پلان ته په هوښياري سره ځواب ورکوي اوداسی د عيسايي نړۍ ټول شوم پلانونه به له خاورو سره خاوري شي.

عيسايان په مجموع کې پوره کوښښ کوي چې په ټوله نړۍ کې صليب ځلانده کړي هم په عربو کې او هم په عجمو کې

دوی په عربو کې تردې کچې پورې کوښښ کړيدی چې د عربو لپاره ئې بايبل په يوو لسلو لهجو کې چاپ کړی دی لکه مصري لهجه، يمني لهجه، عراقي لهجه اوداسی نور...

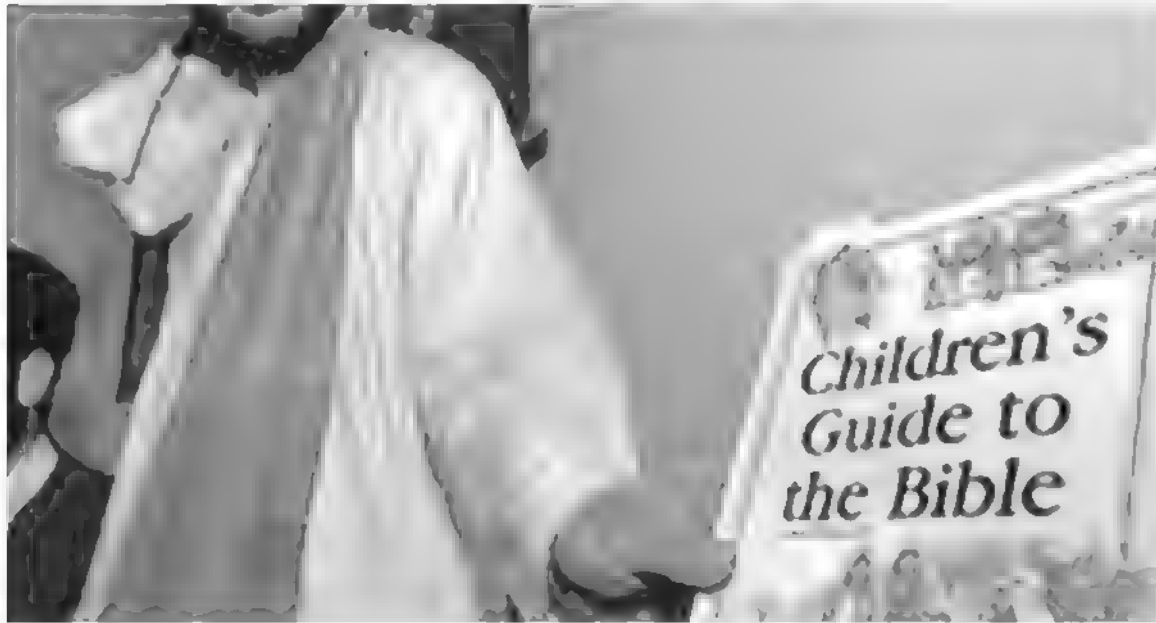
د بايبل پښتولو مړی ژباړه په هندوستان کې په

(۱۸۵۳) ميلادي کال کې وشول، او هغه ئې چاپ کړ. د بلوڅې اوبراهوي ژبو بايبلونه ئې په (۱۹۰۷) ميلادي کال کې چاپ کړل، د دري/فارسي ژبې بايبل په (۱۸۸۴) ميلادي کال چې خپور او چاپ شوتاسی کولای شی ددې په لاندی کتاب وگورئ:

قاموس الكتاب پانه ۱۲۷

ليکوال: ايف ايس خيرالله، خپرونکي: مسيحي اشاعت خانه ۳۶ فيروزپور روډ لاهور ۲۰۰۸

له دې څخه علاوه دوی بايبل په (۲۰۰۰) ژبو باندی ژباړلی دی او خپروي ئې، په امريکا کې د عيسايانو يوه ډله ده (مورمن) په نامه دوی پخپلو پوهنتونونو کې په ۳۸ ژبو باندی تدريس کوي، چې دا ټول عيسايي مبشرين دی او بيا ئې په نړۍ کې تقسيموی وهرې سيمې ته چې څي دهغې سيمې د خلکو عادات، رواجونه او ځيونه هم ورنښودل کيږي دامبشربيا هلته ځی اود عيسايت تبليغ کوي، دوی يوه گڼه هرمياشت چاپوي په ۳۸ ژبو باندی اودهري ژبې د گڼو شمېر ئې ۲۰۰۰۰۰۰ دوه ميلونه دی، چې ټولې ۷۲۰۰۰۰۰ ميلونه کيږي دا بيا په نړۍ کې خپروي وړيا هر څوک کولای شی دا گڼه ولاسته راوړي دوی دخپل ددې نسخ اوفسخ شوی دين لپاره په داسی لوړه کچه سره کوښښ کوي وبل لور ته

موږ (امت مسلمة) د غفلت په خوب ويده يو، اود دوی وتو طبيوته مو هيڅ فکر نشته، هغه اسلامي داعيان چې په دې لاره کې کار کوي هغه هم د گوتوپه شمار دي، نوزه د امت مسلمة د علماء، روحانيونو، د علم او پوهې د خاوندانو او په مجموع کې د قلم د څښتنانو څخه دا هيله لرم چې د عيسايي نړۍ د هر شوم پلان لپاره يو مورچل خلاص کړي ترڅو دا ټول امت لپاره د سوکالۍ سبب وگرځي. (ابومعاويه)

د شهيد قاري فيض محمد سجاد

ژوند ته کتنه

ليکنه : عبدالرؤف حکمت

ددې حديث په استناد کوم څوک چې د عامو مسلمانانو په قضاوت کې ښه بلل کېږي ، هر څوک يې صفت کوي او دينکي يادونه يې کوي ، څوک ترې شکايت او بده خاطره نلري ، بلکې خپل او پردي ټول ترې خوشاله وي ، دلور نبوي حديث په استناد دداسې کس په اړه ويلای شو ، چې الله تعالى ته مقبول او قريب انسان دی ، ځکه الله تعالى مخلوق چې له چا څخه راضي شو ، نو همدا الله تعالى دراضي کيدلو په معنی دی .

نن چې موږ د کوم چا په اړه بحث کوو ، دا هم د هغو بختورو انسانانو له جملې څخه دی ، چې الله تعالى ورباندې لوړ ياد شوی صفت پيرزو کړی دی ، قاري فيض محمد سجاد ، د جهادي مخکښانو په ډله کې يو د هغو کسانو له جملې څخه دی ، چې هيڅوک ترې بده خاطره نلري ، د کورنۍ غړي يې ، د جهاد او مدرسې ملگري يې ، د زندان او سفر انډيوالان يې او حتی له فکري لحاظه مخالف کسان يې ټول په ښه خوله يادوي ، ټول يې يوازې د حسن خلق يادونه کوي ، هغه حسن خلق چې د اسلام له نظره د سړيتوب او مروت معيار بلل کېږي ، د اسلام له نظره دانسان ټول په همدې ترازو کېږي هغه چې رسول الله صلی الله عليه وسلم يې په اړه فرمايي : ولا حسب کحسن الخلق . . د نيکو اخلاقو په شان بل شرف يا دافتخار وړ شی نشته . . رواه البيهقي .

قاري فيض محمد سجاد

قاري فيض محمد سجاد د ايماندار زوی د ملا عبدالوهاب لمسی په قوم پښتون / اخکزی په ۱۳۸۵ هـ ق کال چې له ۱۹۶۵ ميلادي سره سمون خوري د کندهار ولايت د تخته پل ولسوالۍ په ملاید کلي کې دنيا ته سترگې وغړولې .

دنیا د از مېښت ډگر دی ، الله تعالى يې شميره مخلوقات پيدا کړي ، چې ددې مخلوقاتو له جملې مهمه بالشأن يې مکلف مخلوق يا انسانان دي ، دانسان مکلفيت دادی چې دالله تعالى له احکامو سره موافق ژوند وکړي ، ترڅو دالله تعالى رضا ترلاسه کړي او دالله تعالى محب او محبوب وگرځي .

د نبوي احاديثو له مخې دانسانانو تر منځ غوره هغه څوک دی چې دالله تعالى له مخلوق سره ښه او له ديانت ډکه رويه ولري ، امام بيهقي رحمه الله يو حديث روايت کړی چې رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمايي : الخلق عيال الله فاحب الخلق الى الله من احسن الى عياله .

خلک دالله تعالى داوولد په منزله دي ، په خلکو کې الله تعالى ته محبوب هغه څوک دی چې دالله تعالى له عيال / خلکو سره ښه / نيکي کوونکی وي .

په کوچنيوالي کې د مور او پلار په خدمت او د کښت او مالدارۍ په چارو کې له خپل والد صاحب سره مصروف وو، چې يو څه ستر شو، نو ديني زده کړې يې پيل کړې، ابتدائي تعليم يې په خپل اصلي ټاټوبي کې ترسره کړ، او وروسته يې د ديني علم په حصول پسې د افغانستان او پاکستان مختلفو سيمو ته سفر وکړ.

ډيری ديني کتابونه يې د پاکستان په کوټه، پيښور او لاهور کې په مختلفو ديني مدارسو کې ولوستل، د قرآن کریم د قرأت او تجويد علم يې په لاهور کې تر لاسه کړ، کله چې د کمونيزم په خلاف جهاد بريالی شو او هيواد له کمونيستانو ازاد شو قاري فيض محمد سجاد صاحب د کندهار په خاکريز ولسوالۍ کې ديني زده کړې پيل کړې، د علمي سفر په دې ټوله دوره کې نوموړي مروج فنون خلاص کړل خو د ښوي احاديثو دوره يې لانه وه کړې چې په افغانستان کې د طالبانو اسلامي پاڅون پيل شو، چې په دې سره له نوموړي څخه خپلې ديني زده کړې په نيمايي کې پاته شوې.

جهاد او په اسلامي امارت کې خدمتونه

هغه مهال چې قاري فيض محمد صاحب نوی ځوان وو په افغانستان کې د کمونيزم په خلاف مسلح جهاد روان وو، نوموړي په تانده ځوانۍ کې لومړی ځل په کندهار کې د کمونيستانو په خلاف په مختلفو جگړو کې شرکت وکړ، له دې جملې يوه مهمه جگړه د زابل او کندهار

د لويې لارې په اوږدو کې د کمونيست رژيم د جبار مليشې سره تاريخي جگړه وه چې په نتيجه کې يې دغه مليشه په بشپړ ډول له منځه لاړه. قاري صاحب په دې جگړه کې د يوه فعال مجاهد په حيث بر خوال وو.

د کمونيستي نظام له سقوط وروسته قاري صاحب وسله په ځمکه کښيښوده او د کندهار په خاکريز کې يې ديني زده کړې پيل کړې. مگر کله چې په تنظيمي دوره کې فساد او گډوډي اوج ته ورسیده، او واقعي مجاهدين يې د ټوپکي مفسدينو په خلاف پاڅون ته اړ کړل. قاري صاحب د هغو محدودو مجاهدينو له جملې څخه وو، چې د کندهار په ميوند کې يې په لومړي ځل د ملا محمد عمر مجاهد تر مشرۍ لاندې پاڅون وکړ. د طالبانو د اسلامي تحريک بنسټ يې کيښود او په تدريج سره يې کندهار ولايت او وروسته درست افغانستان د ډاډه مارانو او پاتکيانو له منگولو خلاص کړ.

د کندهار په ژړۍ کې چې د صالح قومندان په نامه د يوه محلي مفسد په خلاف طالبانو لومړنی جنگ وکړ قاري صاحب په کې بر خوال وو، چې د قومندان صالح له تېښتې وروسته په همدې سيمه کې د طالبانو د محلي مرکز مشري قاري صاحب ته وسپارل شوه. کله چې طالبانو د کندهار باغ پل سيمه ونيوله، د باغ پل په سيمه کې د جهادي طالبانو د مرکز مسؤليت ور ته وسپارل شو.

د کندهار له فتحې وروسته چې طالبانو زابل او غزني ولايات هم ونيول او ميدان ور دگو ولايت ته ورسيدل، دغه مهال قاري فيض محمد سجاد د ملا محمد عمر مجاهد په امر د ۳۲ مجاهدينو په مشري ميدان ور دگو ولايت ته وليږل شو. په دې سيمه کې نوموړي نه يوازې د ميدان ښار او د کابل د چهار اسياب په جبهاتو کې په جگړو کې برخه اخيسته بلکې څه موده يې د ميدان ور دگو ولايت د سيداباد ولسوالۍ د ولسوال په حيث هم خدمت ترسره کړ.

د سيد اباد مثالي ولسوال

قاري فيض محمد صاحب په ۱۴۱۶ هـ ق کال کې د ۸ مياشتو لپاره د ور دگو ولايت د سيداباد د ولسوال په حيث پاته شو، خو په دې ۸ مياشتو کې يې هلته داسې کردار ترسره کړ، چې تر اوسه يې نېک يادونه پاته دي.

دا هغه مرحله وه چې افغانستان له سختې گډوډۍ او بې نظمۍ څخه د راوتلو په حالت کې وو. د طالبانو تحريک چې نوی يې د سياست او حکومت دارۍ په عرصه گام ايښی وو، د اوس غونډې منظم نه وو او نه يې تشکيلات دومره چوکاټ ته لويديلي وو، خو له ټولو مشکلاتو سره سره قاري صاحب په سيداباد کې د عدل او انصاف يوه مثالي اداره رامنځته کړه. د عام اولس داسې رضایت او اعتماد يې تر لاسه کړ، چې تر اوسه پورې د همدې سيمو اولس په خورا اخلاص او کلک اعتماد د خپلو طالبانو وروڼو تر څنگ ولاړ دي.

مولوي حیات الله چې هغه مهال له قاري صاحب سره يوځای اوسیده، وايي چې د قاري صاحب د ولسوالۍ په وخت کې د قومندان مسلم په نامه د حزب اسلامي يو قومندان چې پخوا د طالبانو

چې په خپل سر له خلکو سره حسابونه کوي.

مولوي حيات الله وايي د قومندان مسلم په نوم يو قومندان چې پخوا د طالبانو سخت مخالف وو او اوس بيا د کړزي په حکومت کې د سيدabad ولسوال دی هغه وخت د قاري صاحب دينک چلند څخه دومره متاثره شوی وو چې نور خلک به يې د طالبانو صف ته دعوتول او حتی د ور دگو په جلگه ولسوالۍ کې يې په يوه غونډه کې خلکو ته د طالبانو په پلوی، تقرير وکړ.

د قاري صاحب دېني حکومت داری يوشه مثال د افغانستان د وتلي ليکوال احسان الله آرينزي هغه ليکنه ده چې په ۱۳۷۴ هـ ش کال د حوت په ۲۱ مه د شريعت اونيزي په پرلپسې ۱۲ مه گڼه کې چاپ شوې. ددې ليکنې عنوان دی (د سيدabad په شرعي محکمه کې د يوې حقوقي دعوی خلاصول) د احسان الله آرينزي پلار په سيدabad کې له حاجي خليل نومي کس څخه يو چارک څمکه پخوا اخيستي خو وروسته حاجي خليل د تنظيمي بالادستي له امله بيرته ترې گرځولې او پوره لس کاله يې په ظلم کړلې ريلې ده. کله چې په سيدabad کې قاري فيض محمد ولسوال شوی احسان الله آرينزي خپل شکايت قاري صاحب ته کړی او هغه د اسنادو د ليدلو، پوښتنو او تصفيې څخه وروسته د محکمې له لارې په څو ورځو کې د دعوې حل او فصل کړې. او څمکه يې له لس کلن غصب وروسته بيرته خپل اصلي مالک ته سپارلې.

دا پيښه وتلي ليکوال احسان الله آرينزي ډيره په دلچسپه بڼه بيان کړې. قاري صاحب يې يو آرام سړی بللی چې د غار ښو خبرې يې په ډير حوصله ترپايه اوريدې. نوموړی په پای کې وايي: دلته بايد دا په ډاگه کړم چې د سيدabad ولسوالي د طالبانو په وخت کې له څو کاله رڼو وروسته بيا فعاله شوه. که څه هم په شعباتو کې قالينې، ښکلي ميزونه، موبل او فرنيچر موجود نه وو. خو ډيره تقوی موجوده وه. ما دخپلې دعوی په جريان کې په سلگونو کسان هلته وليدل چې دخپلو کارونو د اجراء يا دخپلو حقوقي او جزائي دعواگانو د حل او فصل لپاره په شعباتو کې گرځيدل که څه هم د کارونو اجراء وخت نيوه. او زيات تکراتک خلک پرېشانه کوي. خو هيچا دوه افغانينو درشوت خبره راته ونه کړه. له مراجعينو سره د مامورينو پيښ آمد ښه او د واسطې، پيسو او زور قصه بيخي ختمه شوې وه.

د جهادي مدرسي مهتمم

د ور دگو ولايت په سيدabad کې له ۸ مياشتې خدمت څخه وروسته د عاليقدر امير المؤمنين په امر قاري فيض محمد صاحب کندهار ته راوغوښتل شو. مولوي حيات الله چې د صحنې شاهد دی وايي په کومه ورځ چې قاري صاحب له سيدabad څخه روانيدو نو د ددې سيمې سپين ږير او مشرانو د ډير محبت له امله ورپسې ژړل. خو د مشر تابه امر وو چې دغه پاک حاکم خپل رعيت د اخلاص له اوبښکو سره پرېښود او کندهار ته لاړ. قاري صاحب په کندهار کې څه موده د باغ پل په سيمه کې د مظهر العلوم مدرسي سرپرستي وکړه. او کله چې د کندهار ستره جهادي مدرسه

مخالف پاته شوی وو. د نوموړي دېني گوزارې له امله په خپله سيمه کې ازاد اوسيده، دغه راز يې نه په ياد کيږي چې قاري صاحب دې کوم څوک که څه هم مخالف به وو وهلی، توهين کړی او يا هم بې آبه کړی وي او حتی خپلو هغه ملگرو ته يې عتاب ورکاوو چې له چا سره به يې بد چلند کړی وو.

مولوي حيات الله وايي يو ورځ زه او ملا فضل باري د سيدabad يوه قومندان ته چې پخوا له موږ سره مخالف وو ورغلو، او ورته ومو ويل چې موږ ته راپور راغلی چې تا د مجاهدينو موټر او نور وسائل پټ کړي دي، چې بايد موږ ته يې راوسپاري.

کله چې موږ بيرته راتلونو دغه قومندان قاري صاحب ته راغلی وو او دغه کيسه يې ورته کړې وه، کله چې موږ راغلو قاري صاحب ډير خپه وو او موږ ته يې خوشکې وکړې، چې تاسو ولې په خپل سر داسې غلط کارونه کوئ، تاسو کشران پروڼ له مدرسو څخه راپور ته شوي، الله تعالی يو فرصت درکړ او اوس نه مجاهد گوري نه مشر او نه بې احترامۍ ورسره حسابونه کوئ، تاسو دغه پخواني مجاهدين او قومندانان بايد وپيژنئ، دوی د اسلام لپاره دومره ستر خدمت کړی چې مثال يې نشته، دوی دخپل همت او ايمان په زور د شوروي غونډې خدای دشمنه طاغوت ته شکست ورکړی، د دوی قدر او منزلت بايد وپيژنئ، له دوی سره که موټر وي، خو په خپل غيرت به يې په غنيمت کې گټلی وي، ستاسو څه مجبوريت دی

پاته شوي له قاري صاحب څخه يوازې ښې خاطرې لري .

د جهادي مدرسې د مشر توب سر بيره نوموړي له امير المؤمنين ملا محمد عمر مجاهد سره هم خورا نږدې تعلقات درلودل . امير المؤمنين صاحب په نوموړي خورازيات باور درلود او دده استعداد يې درک کړی وو . ملا خليل احمد چې هغه مهال د قاري صاحب ملگری وو . وايي چې اکثره وخت مازديگر يې ملا محمد عمر مجاهد ليد چې په موټر کې به راغی . قاري صاحب به يې له ځان سره واخيست او د مېنځه وروسته به يې واپس راوړ . چې همدا له امير المؤمنين سره دنوموړي په هميشني او نږدې مصاحبت دلالت کوي .

د شمال محاصره او زنداني کيدل

هغه مهال چې امريکايي يرغلګرو په افغانستان يرغل تر سره کاوو . قاري صاحب فيض محمد له خپلو جهادي ملګرو سره دخپل اسلامي هيواد د دفاع په خاطر دافغانستان شمال ته تللی وو او په تخار ولايت کې يې جهادي دنده تر سره کوله . نوموړی له خپلو ملګرو سره په کندز کې محاصره پاته شو . چې وروسته له دوستم سره دموافقې په نتيجه کې دنورو طالبانو غونډې ورسره وعده وشوه چې کندهار ته درسيدلو لاره ورکول کيږي .

خو دوستم دخپل تاريخي غدر په لړ کې کله چې طالبان خلع سلاح کړل . کانتينرو ته يې وچول او د شبرغان او بلخ په خوا يې انتقال کړل . قاري فيض محمد صاحب په دې مرحله کې دهغو کسانو له جملې څخه وو چې شبرغان ته په لاره په کانتينر کې ژوندی پاته شوی وو . چې وروسته د شبرغان زندان ته وچول شو . د شبرغان په زندان کې چې کله د دوستم کسانو اوسي آي د مامورينو لخوا دطالبانو دمشرانو پلټنه پيل شوه . قاري صاحب هم دطالبانو دمشر په صفت وپيژندل شو چې امريکايانو لومړی دکندهار د هوايي ډګر کرغېرن زندان او ورپسې د کيوبا د گوانتانامو زندان ته انتقال کړ .

په گوانتانامو زندان کې له يونيم کال تيرولو وروسته نوموړی دهغو لومړنيو بنديانو له جملې څخه وو چې را خلاص شو . د کيوبا په زندان کې نوموړي ۲۰ سپياړې قرانکریم حفظ کړ چې پاتې لس سپياړې يې له خلاصون څخه وروسته پوره کړ او په دې توګه يې دقرانکریم د حفظ وياړ تر لاسه کړ .

د امريکا خلاف جهاد او شهادت يې

د گوانتانامو له زندان څخه له راخلصيدو وروسته نوموړي يو ځل بيا د امريکا په خلاف مسلح جهاد پيل کړ . د امريکايي يرغل په دريم کال دخپلو هغو مجاهدينو په مشرۍ چې د جهادي مدرسې له وختو يې ملګري وو د کندهار په معروف ولسوالۍ کې يې جهادي فعاليت پيل کړ . وروسته يې په ارغسان ، شاوليکوټ او ميانشين ولسواليو کې جهادي فعاليت ته ادامه ورکړه په دې مهال نوموړی

تاسيس شوه ، قاري صاحب ددې مدرسې د مهمتم په حيث وټاکل شو . چې دامريکايي يرغل تر مهاله يې څلور کاله همدې دندې ته ادامه ورکړه .

د کندهار جهادي مدرسه يوه تعليمي / جهادي اداره وه په دې مدرسه کې هغه طالبان اوسيدل ، چې په عادي حالاتو کې يې ديني درسونه ويل ، خو د ضرورت په وخت کې د جګړې لومړيو کړنو ته تلل .

قاري فيض محمد سجاد صاحب ددې مدرسې عمومي مشر او مهمتم وو . .

نوموړی د مدرسې د چارو په سمبالښت سر بيره د کال په اوږدو کې جهادي کړنو ته هم تلو ، په دې لړ کې د کابل دشمال د جنگي کړنو سر بيره په کندز ، تخار او سمنګانو کې نوموړي دخپلې مدرسې دطالبانو په مشرۍ جهادي وظيفه تر سره کړې ده .

په کندهار کې د جهادي مدرسې او نورو اړوند مدارسو دطالبانو جهادي مشري يوه مهمه او سخته وظيفه وه چې قاري صاحب په ډير ښه ډول اجراء کړه . نوموړی دخپل سرشار اخلاص ، تقوی او حسن تعامل په واسطه توانيدلی وو ، چې د څلورو کلونو په اوږدو کې دمدرسې دطالبانو چې شمير يې د ۱۷۰۰ او ۲۵۰۰ په منځ کې چليده ، ښه رهنمايي وکړي . ديني زده کړو ته يې متوجه کړي . او د مدرسې نظم برقرار وساتي . هغه طالبان چې په دې موده کې په يادو مدارسو کې

ډیره موده د جنوب او جنوب غرب حوزو د عمومي نظامي کمیسیون دمشر په حیث هم دنده اجرا کړه ، چې د جهادي کارونو په نظم او ترتیب کې یې مهم رول درلود .

د کندهار ولایت په لوړو یادو ولسوالیو کې نوموړي دیوه مشر جهادي رهبر او لارښود په حیث خورا ډیر خدمتونه ترسره کړل ، د مجاهدينو جهادي صفوف یې منظم کړل ، او گڼ شمیر مجاهدين یې مؤثر فعالیت ته آماده کړل ، په شاولیکوټ کې له ۲ کاله خدمت وروسته نوموړی د اسلامي امارت دمشر تابه لخوا دروزگان ولایت د جهادي مسؤل په حیث وټاکل شو ، نوموړي په روزگان کې هم ټولو جهادي سیمو ته سفرونه وکړل ، جهادي تشکیلات یې منظم کړل ، خو د همدې جهادي خدمت په ترڅ کې یې د ۱۴۲۸ هـ ق کال د رجب د میاشتې په ۱۱ مه نیټه د چهارشنبې په شپه د شهادت ارمان ترسره شو ، په دې نیټه نوموړي دروزگان ولایت د خاص روزگان ولسوالۍ په شالۍ ناوه سیمه کې د ماښام د لمانځه له جماعت وروسته خپلو ملگرو ته دیني وعظ کاوو ، چې د دښمن په هوایي ناڅاپي برید کې په نښه شو او د شهادت لوړ مقام ته ورسید .

انا لله وانا اليه راجعون

قاري صاحب پنځه زامن تر شا پرې ایښي چې نومونه یې محمد ، احمد ، حسن ، عبدالرحمن او کوچنی سعد دي ، سعد د نوموړي د شهادت نه څه موده مخکې پیدا شو ، نوموړي د ټیلفون له لارې خپلې

کورنۍ ته احوال ورکړ چې په نوي پیدا شوي زوی یې سعد نوم کيږدي ، خو قاري صاحب خپل دغه کشری زوی په دنیا کې ونه لید ځکه نوموړی په همدې جهادي سفر کې شهید شو ، الله تعالی دې وکړي چې په عقبې کې یې په جنت کې سترگې پرې یځي شي .

د قاري فیض محمد سجاد صاحب د شخصیت په اړه

وراندې وویل شول ، چې قاري صاحب د خپلو ملگرو او متعلقینو تر منځ یو غیر متنازع شخص دی ، شخصاً مایي تر اوسه له کوم چا څخه بده خاطر نه ده اوریدلې ، ټول ملگري یې د ښه شخصیت ، ښه اخلاقو او دیانت صفت کوي .

ددیني علومو استاد مولوي حیات الله له قاري صاحب سره ډیر وخت نږدې پاته شوی ، نوموړی وایي ، قاري صاحب یو عجب دینداره سړی وو ، مجاهد هم وو ، د طریقت بیعت یې هم کړی وو ، تبلیغ یې هم نه هیراوه په تبلیغي دعوت کې به یې درې ورځې یا څه زیات وخت لگاوه حتی کله ناکله تر څلورو میاشتو په تبلیغ کې تلو ، دیني علم یې هم نه هیراوه ، حتی د سفر او جهاد په حالت کې به ورسره یو بکس وو چې کتابونه به په کې وو او له فرصت نه په استفاده یې مطالعه کوله ، قاري صاحب به ویل چې د اسلام په ټولو شعبو کې باید عملاً کار وکړو ، اسلام باید یوازې په جهاد یا علم کې منحصر نه کړو ، بلکې ټولې شعبي په خپل ځای باید مهمې وبولو او خدمت په کې وکړو .

مولوي حیات الله وایي د قاري صاحب یو بل بارز صفت زهد وو ، له دنیايي عیش و نوش سره یې نه لگیده ، ډیرې زیاتې نفلي روژې یې نیولې ، کله به چې له جهادي مدرسي څخه جهاد ته تلونو امارت ورته گڼ شمیر موټران ورکول ، چې ده به په جهاد کې ترې استفاده کوله ، مگر کله به چې بیرته راغی ، ټول موټر به یې اړونده ادارو ته وسپارل او حتی ځانته یې یو موټر هم نه پریښود ، په مدرسه کې یې دعادي طالب غونډې ساده ژوند کاوو .

د اسلامي امارت په تشکیلاتو کې د هرات پخوانی والي او د فوائد عامې پخوانی وزیر مولوي احمد الله مطیع وایي : قاري صاحب له الله تعالی څخه ویریدونکی انسان وو ، دیانت یې ډیر ښه وو ، په خپلو وظایفو کې زحمت کش او نه سترګی کیدونکی وو او که رښتیا ووايم بې جوړې سړی وو .

ملاخلیل احمد وایي : په یادیري یې کله به مو چې په موټر کې سفر کاوو ، قاري صاحب به په ډیر خواږه غږ تلاوت کاوو ، او د حضر په مهال هم د قرآن کریم د تلاوت ډیر پایښد وو .

مولوي حیات الله چې دامریکا خلاف جهاد کې له قاري صاحب سره نږدې پاته شوی دی وایي : قاري صاحب د جهادي ژوند یو ځانگړی پروگرام درلود ، ملگري یې عیث وخت تیرولو او بې حاصله گپ شپ ته نه پریښودل ، دورځې به یې درې وخته دیني وعظ او بیان کاوو او دابه یې د ملگرو تر منځ دیوه ځانگړي ترتیب له مخې تقسیم کړی وو ، د سهار او ماښام مسنون اذکار یې په ملگرو زده کول او عملي کول ، که به مجاهدين ملگري کومې خوا ته روان وو ، او په لوړ ځای به ختل نو

قاري صاحب به غږ کړ ، هلئ دلور ختلو
ذکر الله اکبر شروع کړئ او که به په کوم
ځای ښکته کيدو نو غږ به يې کړ سبحان
الله وایاست .

دغه راز د ډوډۍ د پیل او پای .
مجلس ، خوب او هر ډول حالاتو اذکار يې
هميشنی معمول وو ، او په ملگرو يې هم
زده کول ، که په مجاهدينو کې د چاسم
قرأت نه وو زده ، نو مجبورول يې چې له
نورو قاريانو ملگرو څخه قرآن کریم سم
زده کړي ، لمونځ ورته تیر کړي ترڅو يې
عبادت سم شي .

خپلو مجاهدينو ملگرو ته يې په
هميشنی مذاکره کې د ژوند د هر اړخ
آداب ورنښودل ، د ډوډۍ آداب ، دمجلس
آداب ، له مشرانو او کشرانو سره د گوزارې
آداب او داسې نور مسنون آداب يې ملگرو
ته ورنښودل او عملي اړخ ته يې دومره
متوجه وو ، که به چا په چپ لاس ډوډۍ
پورته کړه سمدستي يې ورباندې غږ کاوو
چې د ډوډۍ خوړلو مسنونه طريقه په ښي
لاس خوراک دی .

د قاري صاحب دغه اصلاحي پروگرام
په ډیره مسلکي طريقه او د نیک اخلاقی
په چوکاټ کې وو چې په هیچانه بوج
کیده ، بلکې اکثره داسې علماء او
مدرسين چې له ده څخه په علم او عمر کې
زیات وو ، له ده څخه يې زده کړه کوله ،
دده په ملگر تيايي فخر کاوو ، ځکه
دقاري صاحب جهادي ملگر تيايوازي
جهاد نه وو ، بلکې يو اصلاحي پروگرام وو
که به چا وخت ورسره تیر کړ نو له جهادانه

سوابه يې د شخصیت د اصلاح په برخه کې ډیره گټه کړې وه .

د قاري صاحب جهادي ملگرو شمیر خورا زیات وو ، خو د هریوه يې نه یوازې نوم زده وو بلکې د
کورنۍ د غړو ، والدینو او شخصي ژوند پوښتنه يې هم ترې کوله که به کوم ملگری له کور څخه
سنگر ته راستون شو ، قاري صاحب به د یوه مشفق قریب غونډې د ټولو خپلوانو پوښتنې ترې کولې
، چې دا ډول صمیمیت اوس په خور البرو خلکو کې لیدل کیږي .

مولوي حیات الله صاحب دقاري صاحب د ژوند او شخصیت په اړه خورا جالبې خاطرې لري ، د
لیکنې داوړدیدو له امله به په دې کفایت وکړو ، چې قاري صاحب دښي کریم صلی الله علیه وسلم
دطریقې مطابقت په جهاد کې په اعمالو او عباداتو سره جنگ کولو ته ډیره توجه درلوده ، نوموړي به
چې د وسلو او مهماتو د اخیستلو لپاره دامارت مشرتابه ته د پیسو پیشنهاد کاوو ، نو د وسلو
تر څنگ به په لست کې د مجاهدينو د مسواکونو مصرف هم لیکل شوی وو ، ځکه نوموړي به په جبهه
کې خورا ډیر مسواکونه له ځان سره ساتل ترڅو مجاهدين له دغه مسنون عمل څخه ښې برخې نه
شي .

باور وکړئ ما چې کله دشهید قاري صاحب فیض محمد سجاد د شخصیت په اړه دده دملگرو
څخه ځینې خاطرې واورېدې او بیامي دلیکلو په مهال له ځانه سره لحاظ کړې ، نو ښې اختیاره مې له
سترگو اوښکې وپهېدې ، دا پیښه ماته دقاري صاحب د دیانت یوه ځانگړ تیاښکاره شوه ، ځکه زه
خپل دلیکوالۍ په ژوند کې تر اوسه له داسې پیښې سره نه وم مخ شوی ، سبحان الله ، دفتنوپه دې
عصر کې دومره دیانت ساتل ، چې تش یادی يې په یوه سخت زړه باندې اثر کوي او اوښکې ترې
راییلوي ، خو بیامي له ځان سره وویل

این سعادت به زور بازو نیست

تانبخشده خدای بخشنده

راځئ دعاء وکړو ، چې متعال رب تعالی درحمت دخپلوښي پایه خزانو څخه په موږ اوسنیو
مجاهدينو باندې هم رحم وکړي ، اخلاص ، دیانت او صبر مونږ نصیب کړي ، ترڅو د دنیا او آخرت
فائزین شو .

رحمه الله تعالی

برما کې د بشریت ضد ستر دولتي اقدام اودنړۍ در دوونکې چوپتیا

حسن زوی

د برما د ټولو مسلمانانو پر ضد په دولتي سطحه دا د بې ساری وحشت او ظلم نه ډک اقدام دا دی چې پدې هېواد کې د مارچ د ۳۰ مې نېټې نه درواڼي میاشت يانې اپریل تر ۱۰ مې نېټې پورې په دې هېواد کې د دولت له لوري د برما د ټول نفوس د معلومولو په موخه په تر سره شویو سر شمېرنو کې پدې هېواد کې له پېړیو راهیسې اوسېدونکي مسلمانان له سر شمېرنې نه بهر او ددې هېواد د اتباعو په صفت یې له منلو څخه انکار کړی.

له برما څخه خپرېدونکې ((ایر اوادي)) نومي جریدې پدې اړه په خپل یو تازه راپور کې لیکلي چې د سر شمېرنې د تر سره کېدو نه لدمخه د برما د کورنیو چارو وزارت اعلان کړی و چې ۳۰ کلونو پس په نوې سر شمېرنې کې به په هېواد کې په شتو رو هنګیا مسلمانانو کې یو هم شامل نکر ای شي ځکه چې هغوی د برما اصلي اوسېدونکي نه بلکې په خټه بنگالیان دي، د سر شمېرنې نه پس به د دولت د پالیسۍ له مخې بنگالیانو ته په برما کې د اوسېدو اجازه نه ور کول کېږي بلکې ټول به له هېواده بنگله دیش ته شړل کېږي...

په راپور کې وړاندې راغلي چې رو هنګیا مسلمانان په سر شمېرنې کې نه شاملول او بنگله دیش ته یې د شړلو پدې دولتي اعلان د بنگله دیش هیڅ غیر ګون ښکاره نکر حال دا چې میاشت وړاندې د بنگله دیش لومړۍ وزیرې حسینې واجد برما ته د سفر پر مهال ددې هېواد د لوړ پوړو چارواکو سره د لیدنو پر مهال د رو هنګیا مسلمانانو د ستونزو په اړه غږېدلې وه.

د ملګرو ملتونو ادارې او د بشر د حقوقو نړیوالو او سیمیزو ټولنو د برما د دولت نه وغوښتل چې له پېړیو راهیسې په برما کې مېشت رو هنګیا مسلمانان دې د برما دولت په سر شمېرنې کې شامل کړي؛ هغوی چې ددې هېواد قانوني اتباع دي دا حق دي یې دولت ومني او د تابعیت د حق نه دې یې نه بې برخې کوي خو د برما دولت دا غوښتنه په ډېرې سپین سترګۍ رد کړه او اعلان یې وکړ چې ددې نوې تر سره کېدونکې سر شمېرنې نه پس به د هېواد ټولو اتباعو ته الیکټرونیکي تذکرې ور کول کېږي دولت تصمیم نیولی چې رو هنګیا مسلمانانو ته به دا تذکرې نه ور کول کېږي؛ ددې پروګرام د عملي کېدو نه پس به دوی ټول له هېواد نه وېستل کېږي یا به د نړیوالو ادارو له لوري جوړ شوو کمپونو ته ټول راټول او پکې قید کېږي.

د هېواد نه د مسلمانانو د شړلو لپاره د برما دولت چمتووالی بشپړ کړی دولت دا اعلان هم کړی و چې د سر شمېرنې په ټولو ورځو کې به د مسلمانانو هیڅ عذر د منلو وړ نه وي او یو مسلمان ته به هم د

د بودايي وحشي دولت او ولس له لوري چې د برما پر مسلمانانو د تېرو ۲ کلونو راهیسې د خوراسترو ظلمونو کومه نوې لړۍ پیل شوې چې په کې یې له ۳ سوزرونه زیات مسلمانان ګاونډیو هېوادونو ته ګډه اوله ۱۰۰ زرو نه زیات په هېواد کې دننه د خپلو کورونو او سیمو نه بې ځایه شول، د مېرمنو او کوچنیانو په شمول نېږدې ۵۰ زره مسلمانان شهیدان، ۱۰۰ زرو نه زیات ژوندي ورک، په زرو نو مسلمانې مېرمنې بې عفته، او په سونو مدرسو او جوماتونو وړان او د مسلمانانو غونډې غونډې ابادې سیمې لولپه شوې د ظلم او وحشت پدې ۲ کلنۍ لړۍ او ددې نه وړاندې چې په ۱۷۸۵ کې بودایانو د مسلمانانو ازاد اسلامي هېواد اراکان قبضه او بیا په اراکان او ټولې برما کې پر مسلمانانو تر ننه کوم ظلمونه وکړل د تېرو ۲ کلونو په اوږدو کې مادخپل توان سره سم پدې اړه مفصلې لیکنې کړي او پکې مې مکرر ا د دې ټولو یادونه کړې نو پدې بې چاره مسلمان مظلوم ولس د تېرو تر سره شوو ظلمونو له رایادولو تېرېږو او غواړم چې پدې هېواد کې په دولتي سطحه د مسلمانانو پر ضد د وحشت او ظلم نه ډک په نوي اقدام یو څو کرښې ولیکم.

شپې يا دورڅې د کور نه دراوتلو اجازه نه ورکول کېږي ترڅو د سر شمېرنې عملي کې خنډونه رامنځته نشي.

د سهيل ختيځې آسيا د بشر د حقوقو ((فورتې فاي رايټس)) نومې ادارې په خپل يو خپور کړي راپور کې د برما د دولت په اوسني اقدام خپل تشويش ښکاره کړی اوبه په روښانه ټکو يې منلی چې روانه سر شمېرنه د برما د مظلومو مسلمانانو پر ضد ستره توطئه ده. د نوموړې ادارې مشر ((ميتو اسمت)) ویلي چې سر شمېرنه او د تذکرو ورکولو پروگرام د مسلمانانو پر ضد په نسلي او مذهبي تعصب ولاړ خطرناک پلان دی چې نړۍ يې بايد د انسانيت پر ضد اقدام وکړي، هغه زياتوي چې د دولتي پلان له مخې به د برما اوسېدونکو ته د گلابي رنگ اليکټرونیکي تذکرې ورکول کېږي، تذکره لرونکي وگړي به د هېواد هر گوډ ته سفر کولای شي او هم به د هېواد نه بهر د تللو په موخه ددې تذکرو له لارې پاسپورټ ترلاسه کولای شي او څوک چې دا تذکره ونلري نو نه به په هېواد کې دننه د يو کلي نه بل کلي ته د تللو اجازه لري او نه به د هېواد نه بهر د تللو لپاره د ترلاسه کولو حق ولري، د بشر د حقوقو دا اداره وايي چې د برما د دولت له لوري د سر شمېرنې پيل او ورپسې بيا د تذکرو د ورکولو پلان د روڼکيا مسلمانانو د بشري حقوقو پر ضد هغه ستر اقدام دی چې هدف ترې د برما نه د مسلمانانو بشپړه تصفيه ده.

د برما د دولت له دې وړاندې په ۱۹۸۲ کې هم يوه سر شمېرنه کړې وه چې هغه هم په مذهبي او نسلي تعصب ولاړه سر شمېرنه وه او پکې د برما روڼکيا مسلمانان ددې هېواد قانوني اتباع نه وگڼل شوي او نه د برما د اصلي نفوس برخه گرځول شوي وه خو ددې هر څه تر څنگ مسلمانان په برما کې اوسېدل: دولت نه د مسلمانانو د ويستلو اعلان کړی وه نه اونه يې هم پدې اړه کوم عملي اقدام کړی و خوله بده کرغه چې دا ځل د سر شمېرنې او د تذکرو د ویش د پروگرام د پيل کېدو نه لاد مخه د برما دولت اعلان کړی چې ددې پروسې د تکميلېدو نه پس به روڼکيا مسلمانان د برما اتباع نه گڼل کېږي او جبراً به له دې هېواده ويستل کېږي.

اوس د ملگرو ملتونو ادارې اعتراف کړيدی چې په ټولې نړۍ کې د برما مسلمانان هغه اقليت دی چې د نړۍ د بل هر اقليت نه د زيات ظلم ښکار دي.

د برتانيې دولت د برما د دولت اوسنۍ پرېکړه غندلې او ویلي يې و چې د برما دولت بايد د نړيوالو اصولو سره سم داسې سر شمېرنه ترسره کړي چې پکې به برما کې اوسېدونکو د هر مذهب: نسل: او ژبې سره تړاو لرونکو وگړو ته د شموليت حق ورکړل شي.

د ملگرو ملتونو د ادارې په شمول د بشر د حقوقو نړيوالو ډېرو ادارو د برما د دولت نه غوښتي وو چې له پير يو راهيسې په برما کې ميشت مسلمانان دې په اوسنۍ سر شمېرنې کې شامل او ورته دې نوې اليکټرونیکي تذکرې ورکړل شي خو د برما دولت نه د چا د احتجاج پر وواستله او نه يې هم د چا پر غوښتنې غور وگرولو ځکه چې د برما دولت د نړۍ په نبض پوه او له دې ښه خبر دی چې د مسلمانانو په هکله د نړۍ ارادې څه دي؟

کوم اسلامي هېواد کې چې په څو انسانانو کوم کوچنی ظلم وشي نو د بشريت خواخوږي امريکا او نور لويديځ متحد کېږي: د ملگرو ملتونو د ادارې نه منظوري اخلي او ددې لپاره چې پر څو انسانانو د ترسره شوي ظلم پوښتنه وشي په هغه هېواد يرغل کوي: دولت يې وررنگوي، اباد ښارونه او کلي يې په کنډوالو بدلوي او پکې په سونو زره بې گناه انسانان وژني خو چې د بشر د حقوقو د ساتنې همدې سترو اتلانو په برما کې په تېر ۲ کلن ستر بشري ناورين سترگې پټې کړيدي: نه يې وحشي بودايان د سزاوړو بلل او نه يې هم د ظالم دولت پر ضد کوم کوچنی اقدام وکړ نو د برما دولت ته دا پيغام ورکړل شو چې د برما د مسلمانانو پر ضد په هر ظلم او وحشت کې يې نه يواځې دا چې لاس خلاص دی بلکې امريکا او غربي ټوله نړۍ يې تر شاهم ولاړه ده.

دا ويل پر ځای دي چې د برما د دولت له لوري د مسلمانانو پر ضد د بې ساری ظلم او وحشت نه ډکه اوسنۍ پرېکړه د امريکا او لويديځ په لمسون نه بلکې د دوی په حکم شويده او تر څو يې چې د بشريت ضد دې ستر جنايت د مخنيوي لپاره حقيقي گامونه نه وي پورته کړي د دوی له لوري د غندنې څو ټکي يا د خفگان او تشويش اظهار به د نفاق نه ډکه د مسلمانانو په سترگو کې د خاورې اچولو يوه ناکامه هڅه وي او بس.

د امریکايي سناتورانو او افغان جنگسالارانو د فساد ګډه شبکه

منحل کولو پسې مټې بدو هلې و موندل شول، چې اکثره امنیتي کمپنۍ د پخوانیو جنگسالارانو او په تېره د نظام شوراد مهمو غړو وې، چې دامهال د افغانستان په سیاسي صحنه کې د شتمنو او مخکېنیو سیاستوالو په توګه ونډه لري.

له افغان تحقیقي مراکزو سره داسې اسناد او شواهد پراته دي، چې زیاتوي ډیری امریکايي سناتوران او د حکومت مهم غړي حتی تر وروستیو انتخاباتو پورې د افغان جنگسالارانو د سیاسي ونډې او موقعونو لپاره لابی کوي. په دغو اسنادو کې داسې کره یې هم شته چې په واک کې د ځینو قوماندانو د شرکت لپاره کرزی په وار وار د امریکايي چارواکو له خوا تهدید شوی دی.

افغان شنونکي وايي، د امریکا له ملاتړه بر خمن لوتماران د کابل حکومت په اتیاسلنه دولتي واک ولکه لري او له دې کبله چې مالي خزانې یې قانوني مشکلات لري، نو هڅه کوي په دولت کې د فساد پر ضد د مبارزو هلې ځلې شنې کړي.

که څه هم د پښتګان دغه رپوټ له یو ډېر مهم راز خڅه پرده پورته کوي، خو په داسې شرایطو کې چې افغانستان د سیاسي واک د نرم لېږد له حساسو شېبو تېرېږي، ددې راپور خپریدلو ګڼ سوالونه راپیدا کړي دي.

آیا د امریکا ملکي حکومت او نظامي اداره د افغان سیاسي بهیر په ملاتړ کې مختلف دریځونه لري او یو بل نفیې کوي او که امکان دی په دې توګه له واکه تلونکي کرزي ته چې لاهم په سیاسي صحنه کې د محوری رول ته ځان جوړوي د مشروعیت! یوه هڅه و ګڼل شي؟

د پښتګان یو راپور په ډاګه کوي، چې په افغانستان کې د امریکا د جګړې لګښت تر ۷۱۰ میلیارد ډالرو اوښتی دی. د دغو پیسو ډېره اندازه یې د هغو جنگسالارانو لاس ته لوېدلې چې لومړی یې د طالبانو پر ضد جګړه په اجاره واخیسته او بیا یې شخصي کمپنۍ جوړې کړې، امنیتي تامینات او افغان حکومت داري یې ټېکه کړه.

د راپور خپرونکې رسنۍ بلومبرګ لیکلي، هغه بدناني چې افغان دولت یې د فساد دولت په توګه په غاړه ګرځوي، د هغو جنگسالارانو له لاسه ده، چې د امریکا تر ټولو نېرېدې متحدین پاتې شوي او تر کمانډويي رول وروسته یې ملکي حکومت پر غمل کړی دی.

په افغانستان کې ۱۲ کلن جنګ د ګوتو په شمېر امریکايي سناتورانو او افغان جنگسالارانو شریکه پر وړه وه، چې هم یې د امریکا اهدافو او هم افغان دولت اعتماد ته یې کچې زیان واړاوه.

د راپور چمتو کوونکې اداره په ډاګه کوي چې: په افغان جنگسالارانو د امریکا بې کچې اعتماد ددې سبب شو چې جنگسالاران په جرمي شبکه بدل شي، حکومت او افغان سوداګری، ته لار ومومي او ولسمشر کرزی اړ شي، چې پر دوی تکیه وکړي. نه یوازې افغان جنگسالاران د خصوصي امنیتي کمپنیو په چوکاټونو کې د امریکا لپاره محترم وو، بلکې په ملکي چارو کې هم ورباندې بې کچې اعتماد شوی دی. د امریکا د دفاع وزارت وايي، امریکا نه یوازې د قراردادونو په برخه کې سالم مدیریت، نظارت او حساب کتاب نه درلود، بلکې بې اندازې او غیر منظمو مرستو یې افغان جنگسالاران دومره وپرسول، چې امریکايي په بېرته مخنیوي او کنټرول کې پاتې راغله، د راپور د خپر وټکو په باور امریکا له دې کبله چې په افغانستان کې د مېشتو ځواکونو تامینات یې له اکمالاتي اړخه له خنډ سره مخ نشي، د جنگسالارانو په نارامیو یې سترګې پټې کړې. له افغان جنگسالارانو سره د امریکا دارابطه په پنجشیر کې د شمالي ټلوالې څو مشرانو ته د ډالرو د ډکو بکسونو له ډالۍ کولو راپیل شوه، چې طالبان کمزوري کړي، خو دغې یارانې سوکه، سوکه د مرمر موزې سوداګرۍ رېښې جوړې کړې. افغان څارونکي وايي، له جنگسالارانو سره د امریکا د حکومت او سنا ډېر مهم غړي اړیکې لري او په لویو قراردادونو کې یې افغان جنگسالاران د وفادارو ملګرو په توګه ستایلي دي.

د بلومبرګ د راپور جزئیات په ډاګه کوي، چې د دوه میلیاردو امریکايي ډالرو یو قرارداد یوازې اتو افغان امنیتي کمپنیو ته ورکړل شو. کله چې په ۲۰۱۱ کې افغان ولسمشر د امنیتي کمپنیو په

ډاچې سېرني کال د خپل ځانگړي زماني اهميت له مخې د مجاهدينو د ۱۴ کلن جهاد په تاريخ کې تر ټولو مهم کال گڼل کيږي نو مجاهدين به د تيرو کلونو په نسبت په فوق العاده توگه د دې کال د پسرليو عملياتو د پلانونو لپاره له ډېرو بيچيلو محاربو ټکتیکونو څخه کار اخلي. داسې محاربو ټکتیکونه چې له يوې خوا يې د يرغلگر دښمن په خپلو کې اغيز زيات وي او له بلې خوا ور کې دولسي وگرېو د ځاني اومالي تلفاتو په ټينگه مخنيوی وشي.

د خيبر په نوم جهادي پسرليو عملياتو طراحي د اسلامي امارت د تکړه او مسلکي ماهرينو او د جهادي سنگرونو د زړورو پوځي قومندانانو لخوا شوې چې د هيواد د هرې سيمې او برخې ټول محيطي او موسمي شرائط ور کې په دقيقه توگه په پام کې نيول شوي او د ټاکل شوې پلان له مخې به هر ځای په خپلې دقيقې نيتې کې پلي کيږي. د اسلامي امارت مجاهدين چې يواځې د الله درضا. د خپل هيواد له حريم څخه د دفاع او هيواد والو د تحفظ لپاره خپل سرونه قربانوي. له خپلو ټولو مسلمانو هيواد والو څخه په درناوي غوښتنه کوي چې د دښمن په خپلو او وهلو کې ور سره مرسته وکړي. دهغوی په ليکو کې له کار کولو څخه ډډه وکړي. دهغوی له پوځي او استخباراتي جمععاتو او مرکزونو څخه ليري اووسي او د الله تعالی درضا. د خپل هيواد د دفاع او خپلو مجاهدينو وروپسره د ديني تعاون په لاره کې خپل مسؤليت سر ته ورسوي!

همداراز د کابل د شريدي ادارې ټولو کارکوونکو ته يوځلې بيا اعلانوو چې د يرغلگرو کفارو له ملاتړ نه په لاس اخيستوسره د خپلو مجاهدينو تر څنگ ودرېږي. د دښمن له ليکو راووتی. د دښمن له ليکو څخه دراولتو په صورت کې اسلامي امارت در ته دعز لمن خوندي او پر امن ژوند تيرولو ډاډ در کوي. اوستاسي حمايت د ځان اخلاقي فريضه گڼي. د افغانستان اسلامي امارت په داسې حال کې چې د لوي الله په نصرت اود خپل مجاهدولس په بې ساری ملاتړ په افغانستان کې د ټولو بهرنيو يرغلگرو ځواکونو په بشپړ شکست پوره باور لري له دې اسلامي هيواد څخه د ټولو يرغلگرو ځواکونو په بلايد او سر ته وتلو ټينگار کوي او دغه هدف ته درسيدو لپاره د وسله وال جهاد تداوم ضروري بولي بايد يوځل بيا په ډاگه کړو چې په هيواد کې د کفر ي يرغلگرو په وجود کې زموږ دين او فقهي مراجع موږ ته د يرغلگرو په وړاندې د مسلح جهاد امر کوي او جهاد فرض عين بولي بڼه هغه اشغالگرو او داخلي ملگري يې چې فکر کوي د بهرنيو ځواکونو دشمير په کمولو سره به زموږ جهادي اراده کمزوري شي بايد په دې پوه وي چې د اسلامي اساساتو له مخې په دار اسلام کې لکه څنگه چې زرگونو اشغالگرو ته د اوسيدلو جواز نشته. محدود او دشمير له اړخه کم اشغالگر هم کټ مټ همدا حکم لري چې له اسلامي خاورې شريدي د ټولو مسلمانانو وجيبه ده.

بڼه د افغانستان اسلامي امارت هوډ لري چې د الله تعالی په نصرت اود خپل مسلمان اولس په ملاتړ به د کفر ي يرغلگرو د وروستي عسکر د وتلو او اسلامي نظام ټينگولو تر مهاله د جهاد مقدسې فريضې ته ادامه ورکوي ان شاء الله. الله اکبر. الله اکبر. الله اکبر. الله اکبر. والله الحمد والسلام

د اسلامي امارت رهبري شوری

۱۴۳۵/۷/۹ هـ - ۱۳۹۳/۲/۱۸ ش - ۱۴۰۱/۵/۸ م

د سپين کاروان ستري مزلونه کتاب له چاپه راووت.

دغه کتاب چې د هيواد د تکړه ديني عالم او پياوړي ليکوال ښاغلي مولوي عاصم حجازي په قلم ليکل شوی، په ښکلي قطع او صحافت چې ۱۷۸ مخونه لري تازه له چاپه راوتلی.

د نوموړي کتاب په قيمتي پاڼو کې چې اصلا د پکتيا ولايت د جهادي امورو دارزوني اودولس د عمومي حالت د ليدلو او دستونزو د اوريدلو په موخه د يوې خوږې اودلچسپه سفر نامې په بڼه ليکل شوي، له ځان سره نور علمي، ذوقي مطالب اود نوموړي ولايت د يو شمير اتلانو تاريخي يادوني او تذکري هم لري چې نوموړي سفر نامې ته يې زيات رنگ او درنښت ورکړي.

ښاغلي عاصم حجازي خپل دغه قيمتي اثر دخپلې خاصې مينې له کبله د لوگر ولايت يوه مشهور مبارز علمي او جهادي شخصيت مرحوم مولوي موسی جان رح ته ډالی کړی، دغه راز په نوموړي کتاب د تقريزونو په ډول د هيواد مشهور جهادي شخصيت، ښاغلي مولوي سراج الدين (خليفه) نامتو جهادي اوسياسي شخصيت مرحوم مولوي عبدالطيف منصور، محترم قاري عبدالولي صديقي، محترم عزيزي، محترم رشيد او محترم فضلي په زړه پورې ليکني کړي.

هيله ده، نوموړي تاريخي اثر د مينه والو جهادي او تاريخي تنده خوږوبه، اود نورو مجاهدينو لپاره د يوه الهام په څير چې هغوی هم خپلې کارنامې اود هيواد جهادي تاريخ تر خپلې وسي د تاريخ غيږي ته وسپاري ځای خپل کړي، امين

srak

د خیبر په نامه دنویو عملیاتو د پیلېدو په هکله د اسلامي امارت درهبري شوری اعلامیه

بسم الله الرحمن الرحيم

الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَاهِدُوا بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ذَلِكَ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ (٢١) التوبه

د افغانستان مجاهد او په دین مین ولسه !

ستاسي د ۱۳ کلن جهاد، سر بندنو او قربانیو له برکته نورې ان شاء الله هغه شیبې ډیرې را نیږدې شوې چې وحشي یرغلګر مو د هیواد له سپیڅلي حریم څخه پښې سپکې او الله تعالی راباندې د خپل اسلامي هیواد د مکملې آزادۍ او خپلواکۍ نعمت ولوروي.

ولله العزة و لرسوله وللمؤمنين .. الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد وَيَوْمَئِذٍ يُفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ...

مسلمان مجاهد ملته !

د دې لپاره چې نور موهم د الله تعالی رضا او له خپل اسلامي ټاټوبي څخه د دفاع په لاره کې ایماني مسؤلیت په بشپړه توګه سر ته رسولی وي دادی یوځلي بیا د نوي عملیاتي کال په رارسیدو سره د یرغلګرو او د هغوی د بې مروتۍ ملاتړ و په خلاف د خیبر په نوم خپل پسرلني عملیات اعلانوو!

د خیبر غزاچي د اسلام دستر پیغمبر محمد مصطفی صلی الله علیه وسلم له لوري د هجرت په اوم کال د اسلام له دښمنانو سره تر سره شوه او په نتیجه کې یې د دښمن مطبوعي کلاګاني اولوی لوی مراکز فتحه شول او کفار په بشپړه توګه له سیمې ووتل مسلمانانو ته ډیر زیات غنیمتونه په لاس ورغلل موږ هم سر کال په همدې نامه نیک تڼاول کوو اوله الله تعالی نه امید لرو چې نور به مو هیواد په بشپړه توګه له کفارو ازاد اولوی لوی مراکز به یې هم فتحه شي انشاء الله تعالی . د خیبر په نوم دغه پسرلني عملیات به د ټول هیواد په سطحه دراتلونکې دوشنبې په ورځ دروان ۱۴۳۵ هجري قمري کال د رجب المرجب د میاشتې په ۱۳ نیټه چې د ۱۳۹۳ هجري شمسي کال د ثور د میاشتې له ۲۲ او د ۲۰۱۴ م کال د می د میاشتې له ۱۲ نیټې سره سمون خوري د سهار په ۵ بجو د الله اکبر په ویلو سره پیل کیږي.

الله اکبر الله اکبر الله اکبر والله الحمد

د تیر په څیر به د دغومبار کو جهادي عملیاتو لومړني مستهدفین (په نښه شوي) یرغلګر بهرنيان، په مختلفو نومونو د هغوی اړوند جاسوسان، د هغوی پوځي او ملکي قرار داديان او تر هر نامه لاندې له هغوی سره مربوط کار کوونکي، ترجمانان، اداري کارمندان او د هغوی لوجیستيکي اکمالوونکي پړ سونل وي.

همداراز به د خیبر په نوم جهادي پسرلنیو عملیاتو په نښه شوي کسان د کابل رژیم ټول لوړ پوړي چارواکي، دکابینې غړي، پارلماني وکیلان، امنیتي منسوبین په دفاع او داخله وزار تونو کې د بهر نیانو ملاتړي افسران، په عدلیه وزارت او سترې محکمې کې د مجاهدینو محکوموونکي څارنوالان او قاضیان او همداراز د ملي امنیت په نوم ریاست کې د مجاهدینو تعقیبوونکي او ځوروونکي جاسوسان وي. د تیر په څیر به د خیبر په پوځي عملیاتو کې له پرمختللیو محاربوي تجربو څخه کار اخیستل کیږي، کفر ځپونکي استشهادي عملیات، د دښمن په صف کې دننه نفوذې بریدونه، د غلیم لوی اونسبتا خوندي مرکزونه په درنو وسلو اولیري وییشتونکو توغندیو ویشتل او د دښمن د مورال لویدلو ځواکونو په تجمعاتو مخامخ تهاجمي تعرضونه به د دغو پسرلنیو عملیاتو له مهمو تکتیکونو څخه وي.

د دخیبر په نوم کلنیو جهادي عملیاتو د پلي کیدو نقاط به د بهرنیو یرغلګرو ځواکونو پوځي تجمعات، دیپلوماتیک مرکزونه سیار کاروانونه او همداراز له هغوی سره د ملاتړ کوونکو داخلي مزدورانو پوځي مرکزونه، د دفاع، کورنیو چارو، ملي امنیت اواربکی اجیرانو مربوط ثابت تاسیسات او د